

Dižə' Güen Dižə' Cobə De'en Bzoj Sam Mtion'

Xaxta'o Jesocristən'

¹ Nga cho'en dižə' che de'e xaxta'o Jesocristən' dezd gan' gwxcete dia che'enə'. Na' nyoj la yoguə'əte de'e xaxta'ogüe' ca' gwzolaozən len de'e xaxta'ocho Abraannə' xte na'a. Jeso'osən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin', na' de'e Dabin' naque' xi'in dia che de'e Abraannə'.

² Abraannə' naque' xa Isaac, na' Isaacquən' naque' xa Jacob, na' Jacobən' naque' xa Joda len beñə' biše'e ca' yela'. ³ Jodan' na' Tamar zjənaque' xaxna' Fares na' Sara. Na' Faresən' naque' xa Esrom, na' Esronnə' naque' xa Aram. ⁴ Arannə' naque' xa Aminadab, na' Aminadabən' naque' xa Naason, na' Naasonnə' naque' xa Salmon. ⁵ Salmonnə' na' Raab zjənaque' xaxna' Boos. Na' Boosən' na' Rot zjənaque' xaxna' Obed. Na' Obedən' naque' xa Isai. ⁶ Na' Isain' naque' xa Rei Dabin', na' Rei Dabin' naque' xa Salomon. Na' xna' Salomonnə' goque' xo'olə de'e Orias antslə ze'e yeca'a Rei Dabin' le' par gaque' xo'ole'.

⁷ Na' Salomonnə' naque' xa Roboam, na' Roboannə' naque' xa Abias, na' Abiasən' naque' xa Asa. ⁸ Na' Asan' naque' xa Josafat, na' Josafatən' naque' xa Joram, na' Jorannə' naque' xa Osias. ⁹ Na' Osiasən' naque' xa Jotam, na' Jotannə' naque' xa Acas, na' Acasən' naque' xa Esequias. ¹⁰ Na' Esequiasən' naque' xa Manases, na' Manasesən'

naque' x̄a Amon, na' Amonnə' naque' x̄a Josias. ¹¹ Josiasən' naque' x̄a Jeconias na' biš'e ca'. Beṇə' ca gwnitə' ca tyempən' catə' beṇə' Babilonia ca' besyə'əche'exaxje' de'e x̄axta'o chio'o beṇə' Izrael Babilonian'.

¹² Gwde besyə'əche'exaxje' lega'aque' Babilonian', goljə Salatiel xi'in Jeconiasən'. Na' Salatielən' naque' x̄a Sorobabel. ¹³ Na' Sorobabelən' naque' x̄a Abiod, na' Abiodən' naque' x̄a Eliaquim. Na' Eliaquinṇə' naque' x̄a Asor. ¹⁴ Asorən' naque' x̄a Sadoc, na' Sadoquən' naque' x̄a Aquim. Aquinnə' naque' x̄a Eliod. ¹⁵ Na' Eliodən' naque' x̄a Eleasar, na' Eleasarən' naque' x̄a Matan. Na' Matannə' naque' x̄a Jacob. ¹⁶ Nach Jacobən' naque' x̄a Jwse ben' naquə be'en che Marian'. Na' Marian' naque' xna' Jeso'os ben' nzi' Crist, zeje dižə' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' beṇachən'.

¹⁷ Na' tyemp che de'e Abraannə' xte tyemp che de'e Dabin' goc žda' dia che'enə'. Na' goszolaon tyemp che de'e Dabin' xte catə'ən beṇə' Babilonia ca' besyə'əche'exaxje' de'e x̄axta'o chio'o beṇə' Izrael Babilonian' gozac yežda' dia che'enə'. Na' leczə dezd tyemp catə'ən besyə'əche'exaxje' lega'aque' Babilonian' xte catə'ən bžin žan' goljə Cristən' gozac yežda' dia che'enə'.

Catə' goljə Jeso'osən'

¹⁸ Na' quingan' goquə catə'ən goljə Jesocristən'. Banaquən gwšagna' Marian' len Jwsen', na' ze'e ca'a Jwsen' le' par gaque' xo'ole', gwsa'acbe'ine' banoa' Marian' bdao'. Goc ca' chedə' Spirit che Diozən' benən par ničh bgüendao' bda'onə' lo'o

le'enə'. ¹⁹ Na' Jwsen' ben' banaquən si'e Marian' par gaque' xo'ole', goque' to beṇə' chon de'e güen lao Diozən'. De'e na'anə' bene' xbab cuejyichje' Marian' šižizə sin cui no gacbe'i par ničh cui əgwsie le' zto'. ²⁰ Žlac chone' xbab gone' ca', to angl che Xancho Diozən' blo'elaogüe'e le' lao bišgal. Na' gože'ene': —Jwse, le' naco' xi'in dia che de'e Dabin'. Bito žebo' si'o Marian' par gaque' xo'olo'. Spirit che Diozən' benən par ničh no'e bda'onə'. ²¹ Na' sane' to bi'i byo, na' əgwsio' labo' Jeso'os chedə' yebeje' beṇə' gwlaž chele ca' xni'a de'e malən' beṇə' se'ejle' che'.

²² Na' de'en goquə yoguə' de'e ca' goc complir can' gwna Diozən' de'en bzoj to profet beṇə' be' xtižə' Diozən' cana', gwne':

²³ To no'ol güego' beṇə' nenaplažə'əchgua cuine' güe'e to bi'i byo dao' na' sane'ebo'.

Na' si' labo' Emanuel.

Na' Emanuel zeje dižə': Zoczə Diozən' len chio'o.

²⁴ Na' catə' beban Jwsen' beyož gwneine' yelən' ca', beteyo bene' can' gož angl che Xancho Diozən' le'. Jəxi'e Marian' liže'enə' par goque' xo'ole'.

²⁵ Pero Jwsen' gwdapəcze' le' respet xte catə'an gwxxane' to bi'i byo dao', xi'ine' nech. Na' gwxi' labo' Jeso'os.

2

Magos ca' jəsə'alane'e Jeso'osən'

¹ Ca tyemp can' gwnabia' Rei Erodən', goljə Jeso'osən' Belennə', to yež gan' mbane Jodean'. Na' goquən' besə'əžin to chopə magos Jerosalennə', beṇə' za'ac galən' chla' bgüižən'. ² Na' gosə'əṇabene'

beṇə' lao' syodan' gwse'e: —¿Gan' rei che beṇə' Izrael ca', be'en bagoljənə'? Nezetə' bagolje'enə' chedə' bable'ito' beljw che'enə' catə'an bla'an lažto'onə' galən' chla' bgüižən'. Na' za'ato' par nič güe'ela'oto'one'.

³ Catə' bene Rei Erodən' xtižə'əga'aque'enə', de'e juisy de'e goquene', na' leczə ca' yoguə'əloḷ beṇə' lao' syoda Jerosalennə'. ⁴ Nach btob Rei Erodən' yoguə'əloḷ bχoz əblao che chio'o beṇə' Izrael na' leczə yoguə' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən', con beṇə' nitə' syodan'. Na' gwnabene' lega'aque' gan' naquən galjə Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. ⁵ Nach gwse' beṇə' ca' Erodən': —Belen nan' galje', gan' mbane Jodea, la' can' na to part Xtižə' Diozən' de'en bzoj to profet beṇə' be' xtiže'enə' cana'. Quinga nan:

⁶ Ca naquə yež Belen gan' mbane Jodea, naquəczən yež de'e zaquə'əchgua entr yež əblao ca' de'en zjəchi' Jodean', chedə' to beṇə' Belennə' gaque' beṇə' gwnabia', na' le' əggüia əgwyə' chio'o beṇə' Izrael.

⁷ Nach Erodən' bene' mendad ja'ac magos ca' laogüe'enə' bgašə'əzə par nič gwnabene' lega'aque' tcho'a tšao' batə'əquən' besə'əle'ine' bla' beljon'. ⁸ Nach bsele'e lega'aque' Belennə', gože' lega'aque': —Le'e žja'ac Belennə' na' le'e žjəyediljyožə bida'onə'. Na' catə' yeželebo' na' deyedixjue'ile nada' par nič leczə ša'a əžje'ela'ogua'abo'.

⁹ Beyož boso'ozenag magos ca' can' gož rein' lega'aque', nach gwsa'aque' əzja'aque'. Na' ca naquə beljon' de'en besə'əle'ine' gan' chla' bgüižən' catə'

cuiṅə' sa'ac lažga'aque'enə', zdan le'e yoban' žialaon laoga'aque'enə' bžinten gwzon gan' zo bida'onə', na' gwlezən. ¹⁰ Na' besyə'əbeine' xte juisy ca de'en besə'əle'ine' beljon' de'e yoblə. ¹¹ Nach catə' gwso'e lo'o yo'onə' na' besə'əle'ine' bida'onə' len xna'abo' Marian'. Nach bosə'əzo xibga'aque' gwso'elaogüe'ebo'. Na' bosə'əsaljo caj čhega'aque' ca' na' gosə'əbeje' or, yal na' to xnižə' yag de'en chla' zix de'en ne' mirra par gwso'ebo'on. ¹² Pero na' Diozən' gwdixjue'ine' magos ca' lao bišgal de que bito yesyə'ədie' gan' zo Rei Erodən'. De'e na'anə' besyə'əque'e yetolə nez par jəya'aque' lažga'aque'enə'.

Jwsen' len Marian' na' len Jeso'osən' ja'aque' Egipton'

¹³ Na' catə' babesa'ac magos ca', to angl čhe Xancho Diozən' bloe' laogüe' Jwsen' lao bišgal, na' gože'ene': —Gwyas, gwčhe' bida'onə' na' xna'abo'onə' le'e žja'ac Egipton' na' sole xte catə'əch əṅia' le'e batə'əquə' guaquə' yesa'acle, čhedə' Erodən' banži'e bia' yeyilje' bida'onə' par gote'ebo'.

¹⁴ Nach nencal gwyas Jwsen', gwčhe'e bida'onə' len xna'abo'onə' zja'aque' Egipton'. ¹⁵ Nach gwnite'e Egipto na'azə xte catə'əch got Erodən'. Na' de'en gwso'one' ca' goc complir de'en bzoj to profet beṅə' be' xtižə' Diozən' cana'. Quinga bzoje' de'en gwna Xancho Diozən': “Čhixjue'ida' Xi'ina'anə' yeze'e Egipton'.”

Erodən' bsele'e soldad par gwso'ote'yoguə' bi'i byo dao'

¹⁶ Na' lao bazja'aque' Egipton' Erodən' lechguale bžejene' catə' gocbe'ine' gosə'əxoayag magos ca' le'

de'en cuich besyə'ədie' gan' zo'enə'. Na' segon can' gwyejni'ine' catə' gwɔnabene' lega'aque' antslə do batə'əquən' bla' beljon', bsele'e soldad che' ca' par jse'ete' yoguə'əlɔl bi'i byo che'en dao' zelao bi'i chop ize, bi'i ca' gwsa'aljə Belennə' na' yeziquə'əchlə yež ca' zjənyechj zjəmbi'i Belennə'. ¹⁷ Na' laogüe de'en gwso'ote' bi'i byo dao' ca', goc complir can' bzoj de'e profet Jeremiasən', ben' be' xtižə' Diozən' cana', gwne':

¹⁸ Gaquə bgüine bgüěžən' yež de'en nzi' Rama.

No'ol ca' zjənaquə xi'in dia che de'e Raquelən' lechgualə yesyə'əyašə' yesyə'əgüinlaže'e che yoguə' xi'in da'oga'aque' ca' əsa'at.

Na' bito se'enene' par no yeyo'exen lega'aque'.

¹⁹ Lao ɲe'e nitə' Jwse ca' Egipton' got Erodən'. Nach to angl che Xancho Diozən' bloe' laogüe' Jwsen' lao bišgal. ²⁰ Na' gože'ene': —Gwyas, beche' bida'onə' len xna'abo'onə' na' le'e žjəya'ac Izraelən'. Bagwsa'at beɲə' ca' besyə'əyilj bida'onə' par so'ote'ebo'.

²¹ Nach gwyas Jwsen' beche'e bida'onə' len xna'abo'onə' jəya'aque' lažga'aque' Izraelən'.

²² Pero Jwsen' catə' benene' de que Arquelaon' bedie' belane' xlatjə de'e xe' Erodən', bžebe' žjəya'aque' gan' mbane Jodean'. Na' Diozən' gwdixjue'ine' le' lao bišgalən' de que bito žjəya'aque' Jodean' sino que žjəya'aque' gan' mbane Galilean'. ²³ De'e na'anə' besyə'əžine' syoda Nasaretən' na' jəsyə'ənite'e. Na' de'en jəsyə'ənite'e Nasaretən' goc complir de'en boso'ozoj de'e profet ca' cana' gosə'əne' che Jeso'osən' de que beɲə' yesə'əsi'ene' beɲə' Nasaret.

3

Juan ben' bchoa beṇə' nis gwɔixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'

¹ Na' gwde zan iz, Juan ben' bchoa beṇə' nis gwyeje' latjə dašən' gan' mbane Jodean'. ² Na' gwɔixjue'ine' beṇə' gože' lega'aque': —Le'e yedinje xtolə'əle ca', chedə' babžin ža catə' Diozən' ben' zo yoban' ṇabi'e con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə.

³ De'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' bzoje' che Juannə', gwne':

To beṇə' əṇe' zižjo latjə dašən', əne':

“Le'e so probnid par əgwzenagle che Xanchon' catə'an yide'.

Na' šə sole probnid par əgwzenagle che' catə'an yide', de'en gonle ca' gwxaquə'əleben can' chonle chxi' chloale nez ca' catə' chidə to beṇə' blao.”

⁴ Na' Juannə' gwyaze' lachə' de'en gwso'one' len yišə' xa cameyən'. Na' par dobey che' bchine' to pedas yid. Na' gwdaogüe' bišə'əzo, na' leczə gwdaogüe' ši'in bia ser, bia nitə' yixə'. ⁵ Beṇə' Jerosalennə', na' beṇə' ca' ža' yoguə' yež ca' gan' mbane Jodean', na' leczə beṇə' ža' yež ca' nyechj mbi'i yao Jordannə' gwsa'aque' ja'aque' gan' zo Juannə' par bosozenague' xtiže'enə'. ⁶ Na' bosə'əxoadole'e lao Diozən', na' Juannə' bchoe' lega'aque' nis lo'o yao Jordannə'.

⁷ Na' leczə ja'ac zan beṇə' Izrael beṇə' ca' zjənchoj zjənzi' fariseo, na' beṇə' ca' zjənzi' sadoseo. Ja'aque' par bchoa Juannə' lega'aque' nis, Nach Juannə' gože' lega'aque': —Le'e nacle beṇə' goxoayag na' naljele. ¿Echaquele de que gwaquə yexonjele castigon' de'en əselə' Diozən' par le'e? ⁸ Cheyalə' gonle

de'en naquə güen par niç əsa'acbe'i beṇə' yoblə de que baboša' yichjla'ažda'olen'. ⁹ Na' bito gonle xbab de que Diozən' bito gone' le'e castigw che xtolə'əlen' laogüe de'en nacle xi'in dia che de'e Abraannə'. Bito nacho de que lechgualə chyažje Diozən' le'e. Guaquə gone' par niç yej quinga yesyə'əyaquən xi'in dia che de'e Abraannə'. ¹⁰ Ca naquə le'e šə cui chonle can' chazlažə' Diozən', gwxaquə'əlebele ca to yag frot de'e cui bi frot chbian. Na' ca naquə yoguə'əte yag frot de'e cui bi frot chon, chəsə'əchog beṇə' len na' chəsə'əzeye'en. ¹¹ Na' ca naquə le'e chediṇjele xtolə'əle ca', nada' de'e li chcho'a le'e nis. Na' ze'e yidə ben' gon par niç so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon' na' nabi'an chio'o. Na' Spiritən' naquən ca yi' na' gwxi' gwloan yichjla'ažda'ochon' len bitə'ətezə de'e mal. Ben' yidə zaquə'əche' ca nada' na' bito zaca'a par gaca' xmose'. ¹² Be'enan' gone' len chio'o can' choncho catə' chdecho trigon' rner, na' chzeycho yix bebən'. Na' šə chonlilažə'əcho Diozən', yotobe' chio'o par niç socho txen len le', na' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' le', əsele'e lega'aque' lao yi' gabilən' de'en cuiczə cheyol.

Catə' gwchoa Jeso'osən' nis

¹³ Na' gwza' Jeso'osən' gan' mbane Galilean' na' gwyeje' gan' zo Juannə' cho'a yao Jordannə' par niç Juannə' bchoe' le' nis. ¹⁴ Na' Juannə' benczə yichjlaogüe' caguə gone'ene' gwchoe' Jeso'osən' nis. Gože'ene': —Chyažjləda' əgwcho' nada' nisən' na' nadə'əlan' zedenabdo' gwchoa' le' nisən'.

¹⁵ Nach Jeso'osən' gože' Juannə': —Gone'e bchoa nada' nisən'. Cheyalə' goncho ca' par niç gaquə

complir yoguə'əlol de'en non Diozən' mendad gaquə.

Nach gwčheb Juannə' bcho'ene' nisən'. ¹⁶ Na' catə' beyož gwchoa Jeso'osən' nisən', le'e bechojte' lo'o nisən', na' le'e byaljwte le'e yobanə' na' ble'i Jeso'osən' gan' zo Diozən'. Ble'ine' Spirit che Diozən' betjən ca to ngolbexə na' bžinən gwzən len le'. ¹⁷ Na' gwse'enene' gwna Diozən' ben' zo yoban': —Bengan' Xi'ina', ben' chacda' chei, lechguale cheba chezaquə'əlaža'a le'.

4

Gwlo'oyelə' gwxiye'enə' Jeso'osən' gone' de'e mal

¹ Na' Spirit che Diozən' benən par nič gwyej Jeso'osən' latjə dašən', par nič gwlo'oyelə' gwxiye'enə' le' gone' de'e malən'.

² Na' bitobi gwdao Jeso'osən' lao čhoa ža čhoa yel, na' catə' gwde de'e čhoa žanə' gwdone'. ³ Na' gwxiye'enə' bgüiguə'ən gan' zo Jeso'osən', gožə'ən le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən', gož yej quinga yesyə'əyaquən yetxtil.

⁴ Nach gož Jeso'osən' len: —Nyojczə Xtižə' Diozən' nan: “Caguə yelə' guao na'azən' əbane chio'o beṇač sino lecza čyazjecho yoguə'əlol dižə' de'en na Diozən' par əbancho.”

⁵ Na' gwče' gwxiye'enə' le' yičjo' yo'odao' əblao che chio'o beṇə' Izrael de'en zo Jerosalennə' na' gwlequən le' gan' le'ezelaogüe naquə sibə. ⁶ Na' gožən le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən' bexitə' nga par che'elə, la' nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan: Ešelə' Diozən' angl che' ca' par əsa'aclene' le', na' əso'oxe'e le' par nič bito əčhego'o no yej.

7 Na' gož Jeso'osən' gwxiye'enə': —Leczə can' nyojən le'e Xtižə' Diozən', nan: “Bito con goncho Xancho Diozən' prueb šə leine' can' ne'enə'.”

8 Na' gwxiye'enə' gozche'en le' to lao ya'a de'e naquə lechgualē sibə, na' blo'in le' yoguə' nasyon de'en zjəchi' lao yežlyon' ca naquə dechgua yelə' chnabia' čhega'aquənnə'. 9 Nach gožən le': —Yoguə' de'e quinga chle'ido' nga gona'an le' šə gwzo xibo' laogua' nga par güe'elaogo'o nada'.

10 Nach gož Jeso'osən' len: —Gwchi'izə' ca'alə nga Satanas. Nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan: “Cheyalə' šejni'alažə'əcho tozə Xancho Diozən' na' tozə le' güe'ela'ocho.”

11 Na' bebi'izə' gwxiye'enə len le', nach besə'əžin balə angl ca' jse'eclene'ene'.

Jeso'osən' gwzolaogüe' chyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən'

12 Na' Jeso'osən' gwze'e Jodean' par gwyeje' Galilean' catə' benene' de que bade Juannə' ližyan'.

13 Na' gwze'e Nasaretən' jsoe' syoda Capernaum de'en chi' cho'a nisdə'onə' do gan' chi' distrit de'en nzi' Sabolon na' Neftali. 14 Na' de'en jəyезoe' syodan' goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən', ben' be'e Xtižə' Diozən' cana' gan' nan:

15 Le'e gwzenag, le'e beṇə' Galilea, le'e cui nacle beṇə' Izrael,

na' nitə'ələ distrit Sabolon na' Neftali de'en mbane yešlā'alə nisdə'onə' na' yao Jordannə'.

16 Nčhol yichjla'ažda'olen' pero Diozən' əsele'e to beṇə' cue'e be'eni' xen lo'o yichjla'ažda'olen'. Nacle ca beṇə' guat len yichjla'ažda'olen' por ni che de'e malən' chonle,

pero be'enə' əselə' Diozən' yocobe'
yichjla'ažda'olen'.

17 Na' dezd tyemp na', Jeso'osən' gwzolaogwdixjui'e gwne': —Le'e yedinje xtolə'əlen', chedə' babžin ža nabia' Dioz ben' zo yoban' con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə.

Jeso'osən' gwleje' tap beṇə' gwxen bel par gwsa'aque' disipl che'

18 Na' goquən' lao zda Jeso'osən' cho'a Nisdao' Galilean' ble'ine' chopə beṇə' gwxen bel, choso'ozalə'e yixjw bel chęga'aque'enə' lo'o nisən'. Zjənaquə chopə biše'e. Toe' le' Simon Bed, na' yetoe' Ndres. 19 Nach gože' lega'aque': —Le'e da len nada'. Le'e nacle beṇə' gwxen bel, na' na'a əgwzejni'ida' le'e par nič gonle ca so'ombia' beṇə' nada'.

20 Na' le'e gosə'əbejyichjtega'aque' yixjw bel chęga'aque' ca' nach ja'aclene' Jeso'osən'.

21 Nach gwsa'aque' yelatə' na' jəsyə'ədi'e Jacob len Juan chopə biše'e, len xaga'aque' Sebedeo. Že'e to lo'o barcw chesyə'əyone' yixjw bel chęga'aque'enə'. Na' leczə gwṇabe Jeso'osən' Jacobən' len Juannə' par žja'aclene' le'. 22 Na' le'e bosyo'ocua'anlentie' xaga'aque' Sebedeon' barcon' na' ja'aclene' Jeso'osən'.

Jeso'osən' bsd blo'ine' beṇə' zan

23 Na' gozac catə' Jeso'osən' gwyeje' yoguə' yež ca' zjəchi' gan' mbane Galilean', gwzolaogüe' bsd blo'ine' beṇə' ca' zjəža' lo'o yo'odao' ca' gan' gwso'elao' beṇə' Izrael ca' Diozən'. Na' gwduxjui'e dižə' güen dižə' cobən' de que Diozən' nabi'e con

notə'atezə beṇə' əso'e latjə. Na' Jeso'osən' bey-
 one' yoguə' beṇə' ca' chse'i gwde gwde yižgüe'.
 24 Na' gosə' gwłaljə yoguə' de'en ben Jeso'osən'
 doxenlə ṇasyon Siria. Nach beṇə' Siria ca' jso'e
 yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene laogüe'enə', beṇə'
 ca' chse'i zan clas yižgüe' na' beṇə' ca' chse'ey
 chesə'ala, na' len beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio'
 yichjla'ažda'oga'aque', na' len beṇə' ca' chsa'az šon,
 na' beṇə' ca' zjənat to part cuerp čhega'aque'enə'.
 Na' beyone' yoguə'ətega'aque'. 25 Na' zan beṇə'
 za'ac distrit čhe Galilea, na' beṇə' za'ac yež ca' gan'
 nzi Decapolis, na' beṇə' za'ac syoda Jerosalennə',
 na' beṇə' za'ac yež ca' yela' distrit čhe Jodea, nach
 beṇə' za'ac yešla'a yao Jordannə' jəsə'ənaogüe' le'.

5

*Dižə' de'en bsd blo'i Jeso'osən' to lao ya'a blo'ine'
 non' zjəzo mbalaz*

¹ Na' Jeso'osən' catə' ble'ine' beṇə' zan zjənžag,
 gwloe' gwchi'e to lao ya'a. Na' gosə'əbiguə' disipl
 čhe' ca' gan' chi'enə'. ² Nach gwzolao bsd blo'ine'
 lega'aque', gwne':

³ —Le'e chache'ile de que chyažjele gaquəlen
 Diozən' le'e, zole mbalaz čhedə' bacho'ele latjə
 chnabia' Diozən' le'e.

⁴ Na' le'e zole trist lo'o yichjla'ažda'olen' por ni čhe
 xtola'əle ca', mbalaz sole čhedə' Diozən' yeyonx-
 enlaže'e le'e.

⁵ Na' le'e laogüe de'en chzexjw yichjle len Diozən'
 na' len beṇachən', mbalaz sole čhedə' Diozən' gone'
 par nič gaquə güen čhele can' baben Diozən'
 lyebe.

6 Na' le'e chzelažə'əchguale gacle beṇə' güen lao Diozən', zole mbalaz čhedə' Diozən' bachaclene' le'e par nič gacle beṇə' güen laogüe'enə'.

7 Na' le'e cheyašə'əlažə'əle beṇə' yoblə, mbalaz zole čhedə' leczə ca' Diozən' cheyašə' čeži'ilaže'e le'e.

8 Na' le'e banacle beṇə' la'aždao' xi'ilažə', zole mbalaz čhedə' žjəyezole txen len Diozən'.

9 Na' le'e chogo'ole yelə' chxenlažə' čhe beṇə' ljuežjle ca' chesə'ədilə, mbalaz zole čhedə' la' Diozən' bagwcue'e le'e ca xi'inə'.

10 Na' le'e choso'oči' choso'osaquə' beṇə' le'e laogüe de'e chontezle de'en naquə güen lao Diozən', zole mbalaz čhedə' cho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e.

11 Na' catə' chesə'əzi'ičižə' beṇə' le'e na' chesə'asaquə'əzi'e le'e na' čso'e yoguə' claste dižə' güenlažə' contr le'e por ni čhe de'en chonlilažə'əle nada', bia'aczə sole mbalaz. 12 Cheyalə' yeba yezaquə'əlažə'əchguale la'anə'əczə za'ac de'e ca' contr le'e čhedə' Diozən' gone' par nič gaquəchgua de'e güen čhele catə' yežinle gan' zoe'enə'. Can' chso'one beṇə' ca' le'e leczə can' gwso'one de'e xaxta'ocho ca' de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

Naccho ca zedə' na' ca be'eni' par len beṇə' ža' yežlyo nga

13 Ca zedə' chaclenən par nič caguə cuiayi' no yid belə', le'egatezə ca' le'e chaclenle par nič beṇəčən' cui chso'onteque' de'e mal. Na' šə zedə'ən bitoch bi zxi' naquən, nezecho bito bi gac goncho par nič yeyaquən zxi' de'e yoblə. Na' bitoch bi zaquə'ən lete goschon fuerlə na' əgwlej

əgwšošj beṇə' len. Can' gaquə len le'e šə cuich gonle can' chene'e Diozən'.

¹⁴ Ca be'eni' chaclenən beṇə' par chəsə'ənezene' gan' cheyalə' žja'aque', ca'aczən' chaclenle beṇə' par chəsə'ənezene' nac chene'e Diozən' so'one'. Na' can' notə'ətezə beṇə' chac chle'ine' to syoda xen de'en chi' to lao ya'a, ca'aczən' notə'ətezə beṇə' chac chle'ine' de'e güennə' chonle. ¹⁵ Catə' chgualə'əle to yi' bito chdosə'əlen žomə sino chda'alēn le'e ze'e par chse'eni'in len yoguə' beṇə' ža' lo'o yo'onə'. ¹⁶ Na' ca naquə le'e ža, cheyalə' sotezə sole gonle de'e güennə' par ničh yesə'əle'i beṇə' len na' əso'elaogüe'e Xacho Diozən' ben' zo yoban'.

Jeso'osən' bsed blo'ine' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'

¹⁷ Bito gonle xbab de que nada' za'a zedeyena' par ničh lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' de'en bosozoj de'e profet ca' cana' cuich so'onən žin. Za'a par ničh gaquə complir yoguə'əloj de'en bsi' Diozən' xneze gaquə ca de'en bosozoj beṇə' ca'. ¹⁸ De'e li chnia' le'e, xte ca te che yežlyo nga len de'e ca' chle'icho le'e yoban', ni to letr dao' ni to asento de'en nyoj le'e lein' cui ten ca'azə xte que gaquə yoguə'əloj de'en chene'e Diozən' gaquə. ¹⁹ De'e na'anə' yoguə' de'e ca' zjənyoj de'en chene'e Diozən' gonle, la'anə'əczə šə lebeyožə to de'e dao', legonən. Notə'ətezle šə əčhoele cui gonle can' none' mendadən', na' šə leczə əgwlo'ile beṇə' yoblə cui so'one' can' none' mendadən', Diozən' bito gone' le'e yelə' bala'an' catə' yežinle yoban' gan' chnabi'enə'. Na' notə'ətezle šə gonle

can' none' mendadən' na' šə leczə gwlo'ile beṇə' yoblə so'one' can' none' mendadən', Diozən' goṇe' le'e yelə' bala'an catə' yežinle yoban' gan' chnabi'enə'. ²⁰ Echnia' le'e, beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' bito zjənaquə yichjla'ažda'oga'aque'enə' güen lao Diozən'. Na' šə yichjla'ažda'olen' bito gaquəchən güen lao Diozən' cle ca čhega'aque'enə', bito yežinle yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e.

Choncho de'e mal šə chža'a ljuežjcho

²¹ Na' leczə bsed blo'i Jeso'osən' lega'aque' gwne': —Baṇezele can' gož de'e Moizezən' de'e xaxta'ocho ca': “Cui no gotle. Na' šə no got ljuežj beṇačhe', jostis ca' čhoglaogüe'en che' de que cheyalə' gate'.”

²² Na' nada' chnia' le'e notə'atezle šə chža'a ljuežj beṇačhle zaquə'əczən par gatle ca to castigw čhele žalə' ca', na' notə'atezle šə chžia chnitə'əle ljuežjle zaquə'əczən par so'on beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izraelən' castigw čhelen'. Na' notə'atezle šə cholgüiž ljuežjle dižə' pesad, zaquə'əczən par yoselə' Diozən' le'e lao yi' gabil.

²³ Cheyalə' socho binlo len ljuežj beṇačcho. Na' la'anə'əczə catə' bazole lo'o yo'odao' par əgwnežjwle bi de'en əgwnežjwle güe'ela'ole Diozən', šə žjsa'alažə'əle de que babenle contr to beṇə' ljuežjlen', ²⁴ na'azə cheyalə' yocua'anle šlož de'en noxə'əlen'. Zgua'atec žjəyeye'exenle beṇə' ljuežjlen', nach guaquə žjəyenežjwle de'en bagwlejlə par güe'ela'ole Diozən'.

²⁵ Catə' to beṇə' gonle xya che' na' ače'e le'e lao jostis, legonlene' regl binlo lao ngo'ole nezən' par nič na' cui che'e le'e lao jostisən'. Šə bito gonle ca'

ža, catə' əžinle lao jostisən' gone' le'e lao na' polsian' par yosə'əže'e le'e ližya. ²⁶ Echnia' le'e, bito yebeje' le'e xte catə' chixjwle doxen de'en chalə'əlen'.

De'e malən' choncho šə chgo'o xtocho

²⁷ Baņezele can' gwna de'e Moizezən': "Bito co'o xtole na' bito cuejyichjle be'en chele o no'ol chele par solenle beņə' yoblə." ²⁸ Na' nada' chnia' le'e de que notə'ətezle šə chgüiale to no'olə na' chzelažə'əle solenlene', banaple dolə' chedə' tozəczə ca malən' bachonle lo'o la'ažda'olen' len de'en chon beņə' chgo'o xtoe'.

²⁹ Na' de'e na'anə' əchnia' le'e, šə de'en chle'ile len jəlaole chonən par nič əxople gonle de'e malən', nca'alə xneze žalə' cui žia jəlaolen'. Len nca'alə xneze cuejlen cle ca cuiayi'ile lao yi' gabilən' por ni che len. ³⁰ Na' šə de'en chonlenle na'ale ca' chonən par nič əxople gonle de'e malən', nca'alə xneze žalə' cui žia na'ale na'anə'. Len nca'alə xneze chogga'aclen cle ca cuiayi'ile lao yi' gabilən' por ni che lega'aquən.

Beņə' csad ca' bito cheyalə' yesyə'ala'a lʃuežjga'aque'

³¹ Leczə nezele can' gwna de'e Moizezən': "Notə'ətezə beņə' yele'e no'ol che'enə', cheyalə' chas to act ga güe'en dižə' de que besyə'əle'enə'."

³² Na' nada' əchnia' le'e de que notə'ətezle yela'ale no'ol chelen', šə bito naque' to no'olə go'o xtoi, gonle par nič gague' ca to no'olə go'o xtoi. Na' notə'ətezle yošagna'ale len to no'olə beņə' belə'a ben' chei le', leczə tozəczə ca malən' chonle len beņə' ca' chesə'əgo'o xtoi.

Jeso'osən' bzejni'ine' che jorament ca'

33 Na' leczə banezele can' gož de'e Moizezən' de'e xaxta'ocho ca': "Bito əgwzole jorament lao Xancho Diozən' catə' ənale to de'en gonle šə cui gonle complir can' nalenə'. Catə'ən chzole jorament lao Xancho Diozən', cheyalə' gonle can' chonle lyeben' laogüe'enə'." 34 Pero na' nada' chnia' le'e, cuat əgwzole joramentən' por bitə'ətezə, nic por yoba čhedə' na'anə' zo Diozən' chnabi'e. 35 Na' nic əgwzole joramentən' por yežlyon' čhedə' den xni'a Diozən'. Na' nic əgwzole joramentən' por syoda Jerosalennə' čhedə' naquən syoda che Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe Rei blao. 36 Na' nic gon yichjlen' testigw de que cho'ele dižə' li, čhedə' bito gaquə gonle par nich yišə' yichjlen' yeyaquən šyiš o yeyaquən gasj. 37 Cheyalə' güe'ele por dižə' li nich cui əyažjən əgwzole jorament par se'ejle'e beṇə' čhele. Šə chyažjən bichlə dižə' de'e ənale par se'ejle'e čhele, nacbia' gwxiye' nan' chnabia'an yichjla'ažda'olen'.

Bito co'olažə'əcho beṇə' contr čhecho

38 Šə to beṇə' gone' zi' jelaolenə' nezele de que lei de'en bzoj de'e Moizezən' nan de que guaquə gonle zi' jelaogüe'enə'. Na' šə to beṇə' əxope' to leyle leczə nezele de que lein' nan guaquə əxople to čhe'enə'. 39 Pero na' nada' əchnia' le'e, bito əgwžonle gon beṇə' de'e mal len le'e. Šə to beṇə' cape'e šla'a xaguə'əlen', le'e güe' latjə cape'e de'en yešla'a. 40 Šə to beṇə' chene'ene' əque'e xcamislen' laogüe de'en chalə'əle latə' xmeche', güe'etele latjə əque'e len xadoṇ čhelen'. 41 Na' šə to beṇə' blao gone' byen šejlene' gua'ale yoa' čhe'enə' to kilometro, le'e šejlene' gua'alēn yeto kilometro. 42 Na' šə bi de'en

chñabe beñə' le'e, le'e güe'en. Na' le'e cueje šə bi de'e chñabe' cuejlene'.

Cheyalə' gaquecho che beñə' contr checho

⁴³ Na' leczə bañezele can' chəsə'əne': "Cheyalə' gaquele che beñə' migw chele na' gue'ile beñə' contr chele." ⁴⁴ Pero nada' əchnia' le'e, le'e gaque che beñə' contr chelen', le'e nabe Diozən' gaquə de'e güen che beñə' ca' choso'ožia choso'onitə' le'e. Na' le'e gon de'e güen len beñə' ca' chəsə'əgue'i le'e, na' le'e gon orasyon lao Diozən' par beñə' ca' chsa'adə' le'e dižə', na' par beñə' chəsə'əsaquə'əzi' le'e. ⁴⁵ Šə gonle ca' na'achən' əsa'acbe'i beñə' de que nacle xi'in Xacho Diozən' ben' zo yoban'. Le'enə' chone' ca chla' bgüižən' par yoguə'əlol beñə' la'anə'əczə šə chso'one' de'e güen o šə chso'one' de'e mal. Na' leczə chone' par niç chac yejw par yoguə'əlol beñə' ža' yežlyon' la'anə'əczə šə zjənaque' beñə' güen o šə zjənaque' beñə' mal. ⁴⁶ Šə porzə chaquele che beñə' ca' chsa'aque chele ħbixa zedegua'atguan par le'enə'? Le'egatezə can' chso'on beñə' goçhixjw ca', beñə' ca' nale zjənaque' beñə' malchgua. ⁴⁷ Na' šə con chguaple diox beñə' ljuežjle ca'azə ħəchonle xbabən' de que chonchle güen cle ca beñə' yoblə? Bitə chonchle güen. Can' chso'on beñə' ca' cui zjənombia' Diozən', con beñə' ljuežjga'aque' na'azə chesə'əguape' diox. ⁴⁸ Cheyalə' gacle beñə' šao' ca beñə' šao' beñə' güennə' naquə Xacho Diozən' ben' zo yoban'.

6

Jeso'osən' blo'ine' naquən' cheyalə' goncho caridan'

1 Le'e gon de'en naquə de'e güen pero caguə parzə nich yesə'əle'i beṇə' can' chonḷen' na' so'elaogüe'e le'e, chedə' šə chonḷe ca' bito güe'elao' Xacho Diozən' ben' zo yoban' le'e. 2 De'e na'anə' šə bi de'en chene'ele əgwnežjwle to beṇə' par gaquəlenḷene', le'e əgwnežjon pero caguə parzə nich yesə'əneze beṇə' can' chonḷen' na' əso'elaogüe'e le'e. Beṇə' goxoayag ca' chəsə'ənežjue' bi de'en chəsə'ənežjue' beṇə' do lo'o yo'oda'onə' na' do lao lcue' parzə nich əso'elao' beṇə' lega'aque'. De'e li chnia' le'e, bagwyejlaoczəga'aque'enə' pero Diozən' bito güe'elaogüe'e lega'aque'. 3 Pero na' le'e ža, šə bi de'en əgwnežjwle to beṇə' par gaquəlenḷene', bito co'ole be' lban ca de'en chonḷe. 4 Gonḷen ca cui əsa'acbe'i beṇə' na' cui so'elaogüe'e le'e. Xacho Diozən' ben' chle'i yoguə' de'en choncho güe'elaogüe'e le'e.

Bsed blo'i Jeso'osən'nac cheyalə' goncho orasyon

5 Catə' gonḷe orasyon bito gonḷen can' chso'on beṇə' goxoayag ca'. Lega'aque' chəsyə'əbeine' chəsə'əzeche' chso'one' orasyon lo'o yo'odao' chəga'aque' ca' gan' chso'elaogüe'e Diozən' na' do squin lquey, chso'one' orasyonṇə' par chəsə'əle'i beṇə' can' chso'one'enə'. De'e li chnia' le'e, bagwyejlaoczəga'aque'enə' na' Diozən' bito güe'elaogüe'e lega'aque'. 6 Na' catə' gonḷe orasyon le'e yeyo'o lo'o yo'o chele na' əgwseyjwle puertən', na' gonḷe orasyonṇə' lao Xacho Diozən' ben' cui chle'icho. Na' Xacho Diozən' ben' chle'i yoguə' de'e choncho le' güe'elaogüe'e le'e.

7-8 Ca naquə beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən', catə' chso'one' orasyon chso'echgüe' dižə'.

Chso'one' xbab laogüe de'en chso'echgüe' dižə' Diozən' əgwzenague' čhega'aque'. Bitō gonle can' chso'one'enə'. Ca naquə Xacho Diozən', bañezcene' bi de'en chyažjele ze'e nablelene'en.
 9 Quingan' gonle orasyonnə':

Xato' benə' zo yoba, chnabto' yoguə'əlol benachən' əso'elaogüe'e le'.

10 Chnabto' gono' par ničh benə' zan əso'e latjə nabi'o lega'aque'.

Gaquəšga can' che'endo'onə' lao yežlyo nga, can' chac yoban'.

11 Beņšga nā'a de'e gaoto' tža tža.

12 Na' bezi'ixenšga čheto' čhedə' leczə chezi'ixento' čhe sa'aljuežj benachto'onə' bitə'ətezə de'en chso'onene' neto'.

13 Na' bito go'o latjə gaquə de'e nābia' neto' len xbab čheto'onə' par gonto' de'e malən', mas bcuasə bcue'ej neto' len gwxiye'enə'. Le'enə' chnabi'o na' napo' yelə' guac na' napo' yelə' bala'an par zejlicane. Amen.

14 Nā' šə chezi'ixenle xtolə' sa'aljuežj benachlen' bitə'ətezə de'en chso'onene' le'e, leczə gozi'ixen Xacho Diozən' ben' zo yoban' xtolə'alen'. 15 Pero na' šə le'e bito chezi'ixenle čhe sa'aljuežj benachlen', leczə ca' Xacho Diozən' bito yezi'ixene' chelen'.

Jeso'osən' bzejni'ine' naquən' cheyalə' goncho catə' socho sin cui ye'ej gaocho par güe'ela'ochō Diozən'

16 Na' catə'an chzole sin cui che'ej chaole par ničh cho'ela'ole Diozən' bito gon cho'alaolen' ca cho'alao benə' chegüinchgüei can' chso'on benə' goxoayag ca'. Lega'aque' chso'onlizəga'aque' ca benə' chegüine'e parzə ničh chsa'acbe'i benachən'

de que nite'e cui zjəne'ej zjənaoga'aque'. De'e li əchnia' le'e bagwyejlaoczəga'aque'enə' na' Diozən' bito güe'elaogüe'e lega'aque'. ¹⁷ Pero na' le'e catə' zole sin cui ne'ej naole par cho'ela'ole Diozən', le'e əgwpa'a yichjle na' xala'anle. ¹⁸ Legon ca' par niçh cui əsa'acbe'i beṇachən' de que zole sin cui ne'ej naole. Tozə Xacho Diozən' ben' cui chle'icho ṇezene' can' chonle. Na' Xacho Diozən' ben' chle'i yoguə' de'e choncho güe'elaogüe'e le'e.

Quingan' cheyalə' goncho par niçh gatə' checho de'en cui te chei gan' chnabia' Diozən'

¹⁹ Bito gwtoble de'e zan de'e zaque'e na' de'e xoche lao zole yežlyo nga, la' yesə'əbiayi'in. Balən chsa'aljən bia dao' na' chsa'ob lega'aquən, na' yebalən chzen no xche'i, na' leczə chaš beṇə' bguan na' so'e yesə'əque'e bi de'en deilen'. ²⁰ Le'e gon par niçh gon Diozən' de'e šao' de'e güenchlə chele de'e cui te chei catə' yežinle yoban' gan' zoe'enə', chedə' na' bito galjə bia dao' par əsa'ob len, na' niçh sen xche'i par cuiayi'in, na' niçh gaquə' šo'o beṇə' bguan par əque'en. ²¹ Gan' de de'en chaquəle chei nan' zo yichjla'ažda'olen'.

Žia jelaochon' par chle'icho

²² Žia jelaochon' par chle'icho. Con šə bito bi chaquən chle'iczecho binlo. ²³ Pero šə nchol jelaochon' bito chle'icho. Ca'aczən' naquən len yichjla'ažda'olen' šə nacle beṇə' la'aždao' güen yo'o be'eni' che Diozən' yichjla'ažda'olen', pero šə nacle beṇə' mal nchol yichjla'ažda'olen'. De'e li lechguəle nchol yichjla'aždao' le'e cui chzenagle che Diozən'.

*Bito gaquə gaquecho che Diozən' na' gacteicho
che bien chechon' tši'izə*

²⁴ Notono no gaquə so liž chopə xan žin par gaque' xmosga'aque' tši'izə, chedə' la' šə gone' ca' gue'ine' to xan žinnə' na' gaquene' che yetoe', o gone' žin che toe' do yichj do laže'e na' bito bi respet gape' par xane'en yeto par gone' xšine'enə'. Leczə can' le'e bito gaquə gonle xšin Diozən' do yichj do lažə'əle na' gonte xšinle par gacle beŋə' gwni'a.

Diozən' chgüia chye' chio'o naccho xi'ine'

²⁵ De'e na'anə' chnia' le'e, bito cuec yichjle tlaozə de'en ye'ej de'en gaole lao mbanle. Na' leczə ca' cuerp chelen' bito cuec yichjle tlaozə de'en guacwlen'. Zaquə'əch yelə' mban chelen' ca yelə' guaon'. Le'egatezə ca' cuerp chelen' zaquə'əchən ca xala'anlen'. ²⁶ Legontoš xbab chele, ca naquə bia ca' zjəžia xile'e bito chsa'azəb na' bito chəsyə'əlapəb na' nic bi da'a xoa' chęga'acquəb zo, pero na' chęguaoczə Xacho Diozən' ben' zo yoban' lega'acquəb. Naquəchxen' zaquə' le'e ca bia ca' zjəžia xile'enə'. ²⁷ Na' ni tole bito gaquə yoston cuinle gašjə metr šə con cue'e yichjle ətonle.

²⁸ Na' žbixchen' chbec yichjle che xala'anle? Legontoš xbab ca naquə yej sosennə' chesə'əcha'oczən, len bitobi žin chso'onən, nic chsa'aljən do. ²⁹ Na' əchnia' le'e, Salomonŋə' goque' lachə' xoche juisy, pero bito bžinlaže'e xala'ane'enə' ca yelə' xoche che yej sosen ca'. ³⁰ Diozən' none' xoche yixə' de'en ze yoba len to termzə zen nach choso'ozeye'en, naquəchxe gon Diozən' len le'e, güe'eczə yichje' gone' yoguə'əte de'en chyažjele, le'e cui chejle'etecle de que gone'

de'en chyažjele. ³¹ Le'e ža, bitoch cuec yichjle che bi de'en chyažjele analizle: “¿Bin' ye'ej gaocho na' bin' gacwcho?” ³² Con por de'e ca'azən' zjəchi' yichj beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', che de'en əse'ej əsa'ogüe' na' che xala'anga'aque'. Pero na' Xacho Diozən' ben' zo yoban', nezcene' yoguə' de'e ca' chyažjele. ³³ De'en güe'elažə'əle, güe'ele latjə par nič Diozən' nabi'e le'e, na' güe'elažə'əle gonle de'en na Diozən' naquə güen. Na' yoguə' de'e ca' de'en chyažjelen' gonczə Diozən' len, de'en ye'ej de'en gaolen', na' xala'anle. ³⁴ Le'e gon xbab che de'en chac tža tža. Bito cuec yichjle che bi de'en gaquə gwxe güižj, la' guatə'əczə de'e zan de'e cuec yichjcho chei catə' əžin žan'.

7

Bito zaquə'əcho par ənacho che beṇə' de que zjənapə' dolə'

¹ Bito gonle xbab de que zaquə'əle par ənale che beṇə' de que zjənapə' dolə'. Šə ənale chega'aque' de que zjənapə' dolə' leczə ca' əna Diozən' chele de que naple dolə'. ² Can' chosbague'ele beṇə' de que zjənapə' dolə' le'egatezəczə can' yosbague'e Diozən' le'e de que naple dolə'. Con can' chonle len beṇə', le'egatezə can' gon Diozən' len le'e. ³ Chle'ile güe' dao' de'en žia cožə' beṇə' ljuežjle, na' cabi chele'ile güe' xen de'en žia cožə'əlen'. ⁴ Che' beṇə' ljuežjle: “Be'e latjə gona' rmech güe' daon' de'en žia cožo'onə'”, na' bito chonle rmech güe' xen de'en žia cožə'əlen'. ⁵ Beṇə' goxoayag le'e! Žgua'atec le'e gon rmech güe' xenṇə' de'en žia cožə'əlen' na' techlə

ənezele naquən' gonle rmech güe' daon' de'en žia cožə' beṇə' l'juežjlen'.

⁶ Pero na' bito güe'etezle xtižə' Diozən' len beṇə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chse'enene' yoso'ozenague' chei, chedə' la' guacte so'onene' le'e znia can' chon beco' catə'an cho'exaxjchob de'en cui cho'olažə'əb. Na' šə güe'etezle xtižə' Diozən' len beṇə' ca' chso'onczə yichjlaoga'aque' cui chse'enene' yoso'ozenague' chei, con yosə'əlej yoso'ošošje' dižə' de'en güe'elenga'aclene'enə' can' chso'on coš ca' len de'en cui chse'ene'eb əsa'ob.

Le'e nabe Diozən' bi de'en ənabelene' la' goncze'en

⁷ Bitə'ətezə de'en chene'echo gaquə, de de'e goncho par nič gaquən. Šə to de'e chene'echo so'on beṇə' chio'o, chṇabchon. Šə to de'e chene'echo əželecho, chyljchon. Šə puert de'en chene'echo əsaljo beṇə', chṇecho cho'a puertən' par nič chsaljue'. Na' ca'aczən' cheyalə' ye'echo Diozən' catə'an de de'en chene'echo gaquə. ⁸ Na' notə'ətezcho šə bi de'e chṇabechone' gone', la' de'e goncze'enə'. Na' notə'ətezcho šə bi de'en chṇabechone' əgwzejni'ine' chio'o, əgwzejni'iczene'. Na' notə'ətezcho šə chṇabechone' gaquə to de'en chene'echo gaquə can' chon beṇə' chṇe' cho'a puertən', la' de'e gaquəczən'.

⁹ Na' le'e nacle xa bidao', šə xi'inlen' ənabebo' le'e yetxtil žəgwnežjwlebo' to yej? ¹⁰ Na' šə ənabebo' le'e to bel ya'a žəgwnežjwlebo' to bel bia nxobə le'i? Cle bito gonle ca'. ¹¹ Le'e nacle beṇə' mal pero nezele chnežjwle xi'inlen' de'e güen. Naquəchxe güen gon Xacho Diozən' ben' zo yoban' len beṇə' chṇab laogüe'enə' bi de'en chyažjene'.

12 Na' can' naquən, con yoguə' de'e güen de'e chene'ele so'on beṇachən' len le'e ca'atezəczən' cheyalə' gon le'e len lega'aque', chedə' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'en boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

Nezən' de'en yežin yoban' gwxaquə'əleben ca to nez las

13 Lao yelə' mban chechon' chopə nez nan' de. To nez las, na' to nez laguə'. Cheyalə' goncho byen šo'ochto to nez šao' to nez güen la'aṇə'əczə naquən ca to nez las de'e canə əželən na' de'e chaquecho naquən zdebə par tachon. Na' nez malən' gwxaquə'əleben ca to nez yo nez laguə' chedə' chpein chio'o par niçh yežincho gabilən' gan' saquə'əzi'icho zejlīcanə. Pero beṇə' zan bazjəyo'e nez laguə'anə'. 14 Nezən' de'en yežin yoban' gan' əbancho zejlīcanə len Diozən' gwxaquə'əleben ca to nez las de'e canə əželən na' de'e chaquecho naquən zdebə par tachon. De'e na'anə' balga beṇə' chəsyə'əželene'en par chjəsə'ənaogü'e'en.

Segon can' naquə frot de'e chbia to to yaguən' nezecho bi clas yaguən'

15 Cheyalə' gapcho cuidad par niçh cui šejle'echo xtižə' beṇə' ca' chso'onlaže'e chəsə'əne' de que xtižə' Diozən' chəsə'əyixjui'e. Xochechguan' chso'e dižə'anə' par choso'opeine' chio'o, chse'enene' goncho xbab de que zjənaque' beṇə' güen. Pero lega'aque' zjənaque' beṇə' la'aždao' mal na' chse'enene' yoso'ožiyi'e chio'o. 16 Segon can' naquə frot de'e chbia to to yaguən' nezecho bi clas yaguən'. Ca'aczən' gacbe'iczecho de que beṇə' ca' chəsə'əxoayague', segon can' chso'one' na' bin'

choso'osed choso'olo'ine' beṇə'. Ca naquə yag yeṣan' bito chbian obas, na' nic yag bcho'onən' chbian yixgüio. ¹⁷ Na' de'en naquə yag güen, frot güenczə chbian na' de'e cui naquə güen leczə bito chbian frot güen. ¹⁸ Yag frot güennə' bito chbian frot de'e cui naquə güen, na' leczə to yag frot de'en cui naquə güen bito chbian frot güen. ¹⁹ Na' yoguə' yag frot de'e cui chesə'əbian frot güen, yesə'əchogue'en na' yesə'əzeye'en. ²⁰ Na' gacbe'icho non' chəsə'əxoayag, segon can' chso'one' na' bin' choso'osed choso'olo'ine' beṇə'.

Caguə yoguə' beṇə' yesyə'əžine' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e

²¹ Beṇə' zan chse'e nada': "Naco' Xana'", pero caguə yogue'e yesyə'əžine' yoban' gan' chnabia' Diozən'. Beṇə' ca' chso'on can' chazlažə' Xa' Diozən' ben' zo yoban', lega'acze'enə' yesyə'əžine' yoban' gan' zo'enə'. ²² Catə' əžin ža yoso'odie' cuent lao Diozən' beṇə' zan əse'e nada': "Xana', goclen neto' ṇa'a, la' beṇə' zan gwdixjue'ito' xtižo'onə'. Na' leczə be'eto' la'onə' par bebejto' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə'. Na' leczə be'eto' la'onə' par bento' de'e zan milagr." ²³ Pero na' clar yapə'əga'aca'ane': "Bito nombi'a le'e. Ležjəya'ac ca'alə le'e beṇə' güen de'e mal."

Chopə beṇə' na' yo'o de'en gwso'on to toe'

²⁴ Beṇə' chzenag xtiža'anə' na' chone' can' nannə', gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' sin' beṇə' ben liže' na' gwleque' lanen' len yej gual. ²⁵ Na' goc yejw zil juisy na' bchojchgua yaonə' na' gwyečhjan liže'enə'. Na' lei bdoḃən be' bdon'. Pero bito gosə'əzoin par yoso'ochixən len, chedə' gwleque'

lanen' de'e gual. ²⁶ Na' beṇə' chzenag xtiža'anə' pero bito chone' can' nannə', gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' fals beṇə' ben liže'enə' fals bzoe'en lao yox. ²⁷ Na' goc yejw zil juisy, gwyečh̄j be' bdon' na' bchojchgua yao na' beyožən gan' zo liže'enə'. Nach bebixən gwžiayi'in. Na' catə' gwže'enə' xte gwñin.

²⁸ Na' catə' beyož be' Jeso'osən' dižə' ca', beṇə' zan ca' gwse'ene xtiže'enə' besyə'əbanchgüeine' can' bsed blo'ine'. ²⁹ Na' can' bzejni'ine' lega'aque' nachbia' de que napəche' yelə' chnabia' cle ca beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən'.

8

Jeso'osən' beyone' to beṇə' che'i yižgüe' de'en ne' lepr

¹ Beṇə' zan zesya'ənaogüe' Jeso'osən' catə' beyetje' ya'anə'. ² Nach to beṇə' che'i yižgüe' de'en ne' lepr bgüigue'e lao Jeso'osən' na' bzo xibe' laogüe'enə' gože'ene': —Xana' gonšgüei ben par ničh yeyacda'.

³ Nach Jeso'osən' bli ne'enə' gwdane'ene' gože'ene': —Guaquəczə, beyaque.

Na' le'e beyactei be'enə'. ⁴ Nach Jeso'osən' gože'ene': —Ni tozə cui no güe'eleno' dižə' ca naquə nga babena' len le'. Gwyej lao bxožən' ničh le'ine' bačh beyacdo'. Na' bnežjue' bia yixə' gote' lao Diozən' can' non de'e Moisezən' mendad par ničh yesə'əneze beṇə' de que babeyacdo'onə'.

Jeso'osən' beyone' xmos capitan beṇə' Roma

⁵ Na' catə' bežin Jeso'osən' Capernaunnə' le'e bšagte to capitan beṇə' Roma le'. Na' gotə'əyoine'

Jeso'osən' ⁶ gože'ene': —Xana', xmosa'an die' liža'anə', chacšenchgüeine'. Nat cuerp che'enə' na' lechguale chžaglaogüe'.

⁷ Nach Jeso'osən' gože' capitannə': —Sa'alena' le' na' yeyona'ane'.

⁸ Pero na' capitannə' gože'ene': —Xana', bito zaca'a par sa'o liža'anə'. Ngatezə ben mendad yeyaque xmosa'anə' nach yeyaquene'. ⁹ Rein' chn-abi'e nada' pero leczə nitə' soldad chia' ca' na' chn-abi'aga'aca'ane' na' choso'ozenague' chia'. Catə' chapa'a toe': “Gwyej”, na' cheje', na' catə' chapa'a yetoe': “Da nga”, na' chide'. Nach catə' chapa'a xmosa'anə': “De'e nga gono”, na' chone'en. Con benšga mendad na' nezda' gaquə can' na'onə'.

¹⁰ Na' Jeso'osən' bebanene' catə' benene' xtižə' capitannə', na' gože' beṇə' ca' nao le'enə': —De'e liczə əchnia' le'e, notono beṇə' ne'e žjəti'a beṇə' gonlilažə'ətec nada' ca' bengə. Ni tozə beṇə' Izrael cui chonlilažə' nada' ca' le'. ¹¹ Echnia' le'e, beṇə' zan ža' doxenlə yežlyon' so'onlilaže'e nada, na' lega'aque' žjəsyə'anite'e txen len de'e xaxta'ocho Abraannə' na' de'e xaxta'ocho Isaaquən', na' de'e xaxta'ocho Jacobən' yoban' gan' zo Diozən' chn-abi'e. ¹² Na' ca' naquə nasyon Izrael chechon' le'en gwlej Diozən' par nabi'e, əchoj beṇə' zan bito so'e latjə nabi'e lega'aque'. De'e na'anə' əsele'e lega'aque' lao yi' gabilən' gan' yesə'əbežyaše'e na' sa'oyejə leyga'aque'enə'.

¹³ Gwde gwna Jeso'osən' ca' nach gože' capitannə': —Guaquə yeyejo'. Babeyona' xmoso'onə', chedə' chejli'o chia'.

Na' xmos capitannə' lao or na' le'e beyacteine'.

Jeso'osən' beyone' taobin' che Bedən'

¹⁴ Na' gwyej Jeso'osən' liž Bedən' na' ble'ine' taobin' che Bedən' die' lao camən', na' yo'e de'e lan'. ¹⁵ Jeso'osən' bexe'e ne'enə' na' le'e bechojte' de'e lan'. Nach le'e gwyaste no'olən' bene' de'e gwsa'ogüe'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan

¹⁶ Na' catə' gwɣen, besə'əžin beṇə' gan' zo Jeso'osən' zjənche'e beṇə' zan zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Jeso'osən' con bene' mendad na' besyə'əchoj de'e xio' ca'. Na' beyone' yoguə' beṇə' ca' chsa'acšenənə'. ¹⁷ Can' bene' par niç goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən' che' cana', nan: “Le'enə' yeque'e de'en chžaglaoho na' gone' ca' yeyaquecho che yoguə' yižgüe'.”

Can' gož Jeso'osən' beṇə' ca' gwse'ene žja'aclen le'

¹⁸ Gwde na' ble'i Jeso'osən' babesə'əžin beṇə' zan zjənyeçjje' le', nach bene' mendad len disipl che' ca' yesə'əlague'e yešja'alə nisdə'onə'. ¹⁹ Na' bchoj to ben' chsed chlo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' nach bgüigue'e lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Maestr, gwza'alena' le' gatə'ətezə šejo'.

²⁰ Na' par niç be'enə' benyaṇe'e xbab šə de'e liczə che'enene' šejlene' le', na' Jeso'osən' gože'ene': —Zjəde liž becoyo'o ca' na' leczə zjəde liž bia ca' zo xile'e bia chaš yoba, pero nada' bitobi xlatja' de gan' gona' dezcanz la'anə'əczə bselə' Diozən' nada' golja' beṇəch.

²¹ Na' bchoj yeto ben' nao de'en chsed chlo'i Jeso'osən' na' gože'ene': —Xana', gwza'alena' le' pero zgua'atec be'ešga latjə yega'anlena' xa'anə' xte catə'əch əžin ža gate' na' əgwcuəša'ane'.

²² Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'. Beṇə' ca' zjənaquə len yichjla'ažda'oga'aquen' ca beṇə' guat guaquə yesə'əcuəše'e beṇə' guat ca'.

Jeso'osən' gwlecžie' to be' gual lao nisdaon'

²³ Gwde be' Jeso'osən' dižə' ca', gwyo'e lo'o barcon' len disipl che' ca'. ²⁴ Na' lao zda barcon' gwtas Jeso'osən'. Na' gwzolao gwyečj to be' gual lao nisda'onə', na' gwzolao chož nisən' lo'o barcon'. ²⁵ Nach bosyo'osbane' Jeso'osən' gwse'ene': — ¡Xanto'! ¡Bosla chio'o! ¡Bač chbiayi'icho!

²⁶ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito žeble. Le'e šejle'ech chia'.

Nach gwyase' ne'e chas chatə' nisda'onə' nach bene' mendad besyə'əbe'eži nisda'onə' len be'enə', na' le'e besyə'əbe'ežiten. ²⁷ Na' disipl che' ca' besyə'əbanene' can' bene'enə', nach gwse' ljuežjga'aque': —Bitolja naquə bengə con to beṇəčzə, la' žnacxa gon to beṇəč par yebecžie' be' gualən' len nisda'onə'?

Chopə beṇə' Gadara zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'ažda'oga'aquen'

²⁸ Na' besə'əžine' yešla'alə nisda'onə', laž beṇə' Gadara ca'. Na' catə' besyə'əchoje' barcon', besə'əšag chopə beṇə' Jeso'osən', beṇə' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' lo'o yichjla'ažda'oga'aquen'. Beṇə' quinga banitə'ate' capsant na' chesə'əchoje' chaše' do tnezən' galə'əzə capsantən' chso'one' znia juisy len beṇə' chesə'əžague', na' caguə no chac ta tnezən'. ²⁹ Na' de'e xio' ca' gwso'osya'an gwse'en Jeso'osən': —Partlə le', na' partlə neto', Jeso'os Xi'in Dioz. žEza'o par əgwchi'i əgwsaco'o neto' catə' cuiṇə' əžin ža əžin or par si'ito' castigw?

³⁰ Na' galə'əzə chaš beṇə' choso'oye' coš zan.
³¹ Nach de'e xio' ca' gwsa'atə'əyoin Jeso'osən' gwse'en le': —Šə yebejo' neto' yichjla'aždao' beṇə' quinga, güe'ešgo' latjə žjəyežo'oto' lo'o la'aždao' coš ca'.

³² Nach gož Jeso'osən' lega'aquən: —Leyechoj.

Nach besyə'əchojən yichjla'aždao' beṇə' ca' na' jəsyə'əžo'on lo'o la'aždao' coš ca'. Nach besyə'ədiṇses coš ca' le'e ya'a gan' chašəbən' na' jəsyə'əxopəb lo'o nisdə'onə', na' gwsa'atəb gwse'ejəb nisən'.

³³ Na' beṇə' ca' chosə'əye' coš ca' besa'acdoe' na' besyə'əžine' syodan', jəsyə'ədixjue'ine' beṇə' lao' syodan' yoguə' can' bagoc na' can' babesyə'əyaque beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio'onə' yichjla'ažda'oga'aque'enə'. ³⁴ Nach yoguə' beṇə' ca' ža' syodan' ja'aque' gan' zo Jeso'osən'. Na' catə' besə'əžague' Jeso'osən' gwsa'atə'yoine' le' yeze'e lažga'aque'enə'.

9

Beyon Jeso'osən' to beṇə' nat to part cuerp che'enə'

¹ Nach Jeso'osən' beyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca' na' besyə'əlague'e yešla'alə nisdə'onə' par besyə'əžine' Capernaum gan' bazocze'. ² Na' besə'əžin xonj beṇə' na' zjənlene' to beṇə' nat to part cuerp che'enə', zjənxe'ene' to lao cam dao'. Ca' naquə goche'i Jeso'osən' de que gwso'onlilaže'ene', nach gože' beṇə' güe'enə': —Bebei, xi'inndaogua'a. Babezi'ixena' xtolonə'.

³ Na' bałə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' gwse'enene' de'en

gož Jeso'osən' beṇə' güe'enə', na' gws'o'one' xbab lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' gosə'əne': —Benga chžia chnrite'e Diozən' laogüe de'en chon cuine' ca Diozən'.

⁴ Jeso'osən' gocbe'ine' xbabən' chso'one'enə', nach gože' lega'aque': —¿Bixchen' chonle xbab malən' ca' lo'o yichjla'ažda'olen'? ⁵ Šə con yapa'ane' de que babezi'ixena' xtolē'enə', bito ņezele šə napa' yelə' gwnabia' par yezi'ixena'an. Pero šə yapa'ane': “Gwyas na' gwda”, guatə'əbia' šə napa' yelə' gwnabia' par gaquə can' nia'anə'. ⁶ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' de'e ngan' gona' par nič ņezele de que napa' yelə' gwnabia' lao yežlyo nga par yezi'ixena' xtolə' beṇəchən'.

Nach gože' beṇə' güe'enə': —Gwyas beyoa xcamo'onə' na' beyej ližo'onə' to šao' to güen.

⁷ Na' beyas be'enə', beze'e zjəyede' liže'. ⁸ Na' beṇə' ca' besə'əle'i can' goquən', lechguale besə'əžebe'. Na' gws'elaogüe'e Diozən' ca naquə bene' yelə' guac par nič Jeso'osən' goc bene' de'e ca' zjənac ca'.

Jeso'osən' gwleje' Mation' par goque' disipl che'

⁹ Gwde na' beza' Jeso'osən' na' ble'ine' to beṇə' gočixjw na' le' Matio, chi'e latjə gan' chčixjue'enə'. Na' Jeso'osən' gože'ene': —Da len nada'.

Na' Mation' le'e gwzož'a'ate' gwyejlene' le'.

¹⁰ Na' goquən' chi' Jeso'osən' liž Mation' len disipl che' ca' chsa'ogüe'. Na' nitə' beṇə' zan beṇə' gočixjw ca' na' nochlə beṇə' güen de'e mal ca' chsa'olene' lega'aque'. ¹¹ Na' beṇə' fariseo ca' catə' besə'əle'ine' chi' Jeso'osən' txen len beṇə'

güen de'e mal ca', gwse'e disipl che' ca': —Malən' chon maestr chelen' che'ej chaogüe' txen len beṇə' goçixjw ca' na' nochlə beṇə' güen de'e mal beṇə' cui chonlento' txen.

¹² Na' catə' Jeso'osən' benene' xtižə'əga'aque'enə', na' gože' lega'aque': —Beṇə' cui chsa'acšene bito chəsə'əyažjene' beṇə' güen rmech. Beṇə' ca' chsa'acšene lega'aque'enə' chəsə'əyažjene' beṇə' güen rmech. ¹³ Leše'j na' legwsed bi zeje Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: “Che'enda' yeyašə' yeži'ilažə'əle beṇə', caguə tlaozə gotle bia yixə' par güe'ela'ole nada'.” Za'a zedəyena' par niçh beṇə' ca' zjənezene' de que zjənaque' beṇə' güen de'e mal yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə', pero bito zedəyena' par niçh beṇə' ca' chsa'aque'ne' bazjənaque' beṇə' güen yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'.

Chəsə'əṇabene' Jeso'osən' bixçhen' disipl che' ca' cui chəsə'ənite'e sin cui əse'ej əsa'ogüe'

¹⁴ Nach disipl che Juan ben' bçhoa nis gosə'əbigue'e lao Jeso'osən', na' gwse'ene': —Zan las beṇə' fariseo ca' na' neto' chzoto' sin cui che'ej chaoto' par cho'ela'oto' Diozən'. Pero disipl chio' ca' chse'ej chsa'ogüe'. ¿Bixçhen' ža?

¹⁵ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Catə' chac to yelə' gošagna' beṇə' migw che be'enə' chšagna'anə' bito chəsyə'əgüine'ene' sino chse'ej chsa'ogüe'. Na' ca'aczən' naquən len nada' na' len disipl chia' ca', chse'ej chsa'ogüe' lao ne'e zoa' len lega'aque'. Catə'əchən' əžin ža yesə'əçhe'exaxj beṇə' contr chia' ca' nada' cana'achən' əchoj catə' cuich əse'ej əsa'o disipl chia' ca'.

16 Notono beṇə' zo beṇə' chḥine' to pedas lachə' cuiṇə' x̄oa nis par yoda' xa gole'enə' de'en baḥ chyoe. Šə can' gone', catə' ḥhib xe'enə' yebe' lachə' cobən' na' əḥhezəḥən len. 17 Na' leczə notono zo beṇə' chgue'e bino cobən' lo'o yid golən'. Šə gone' ca', bino cobən' əḥhezə'ən yid golənə' na' laljə binon' na' cuiayi' yidən'. Cle la' cheyalə' que'e bino cobən' lo'o yid cobə, par niḥ ca' bito cuiayi' binon' na' yidən'.

Gože' lega'aque' ca' par niḥ bzejni'ine' de que bito gaquə yesə'ənaogüe' costombr golə ḥhega'aque'enə' na' yesə'ənaotie' de'en chsed chlo'ine'.

Jeso'osən' beyone' xi'in Jairon' na' no'olən' gwdan lox xadoṇ ḥe'enə'

18 Na' ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə' quinga, bžin to beṇə' gwnabia' bzo xibe' lao Jeso'osən' na' gože'ene': —Ze'e gotte to xi'ina' no'olə. Yo'ošga cano'obo', na' yebambo'.

19 Na' le'e gwzož'a'ate Jeso'osən' na' txen len disipl ḥe' ca' ja'aclene' beṇə' gwnabian'. 20 Na' lao zja'aque' liž beṇə' gwnabian' jənao to no'olə lega'aque', beṇə' bagoc šižin iz chzoe' bgua'a. Na' bene' byen bgüigue'e cožə' Jeso'osən' gw-dane' lox xadoṇ ḥe'enə'. 21 La' bene' xbab lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə', gwne': “Con cana' xadoṇ ḥe'enə', goyacczəda'.” 22 Na' gwyeḥj Jeso'osən', ble'ine' no'olən', na' gože'ene': —Bebei xi'in daogua'a. Babeyacdo' ḥedə' chonlilaž'o nada'.

Na' le'e bega'ate yižgüe' de'en ḥe'i no'olən'.

23 Catə' bžin Jeso'osən' liž beṇə' gwnabian', na' ble'ine' beṇə' zan zjəža' na' nitə' beṇə' ḥəsə'əcuež

ca bžejo, na' beṇə' ca' ža'anə' chəsə'əbežchgüe'. ²⁴ Na' gože' lega'aque': —Le'e yechoj ngalə. Bito nachbo' bi'i guat, con chtasbo'onə'.

Pero na' beṇə' ca' gwso'onle'e che'. ²⁵ Na' be-yož besyə'əbeje' beṇə' ca' fuerlə, nach gwyo'o Jeso'osən', bexe'e na' bi'i no'olə guat da'onə', na' beyasbo'. ²⁶ Na' ca' naquə de'e güennə' de'en ben Jeso'osən' gosə' gwlaļjə dižə'anə' yoguə' yež ca' zjəchi' do na'.

Jeso'osən' beyone' chopə beṇə' lchol

²⁷ Na' catə' beza' Jeso'osən' len disipl che' ca', jəsə'ənao chopə beṇə' lchol lega'aque'. Na' gwsa'atə'əyoine' le' gosə'əne' zižjo gosə'əne': —Le' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabi. Beyašə'əlažə'əšgüei neto'.

²⁸ Na' catə' bežin Jeso'osən' len disipl che' ca' liže'enə' na' besyə'əyo'e, na' leczə gwso'o beṇə' lchol ca'. Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Echejle'ele de que guac gona' par ničh ye'le'ilen'?

Nach gwse'ene': —Chejle'eto' Xanto'.

²⁹ Nach Jeso'osən' gwdane' jlaoga'aque'enə', na' gože' lega'aque': —Ye'le'ile, chedə' chonlilažə'əle nada'.

³⁰ Nach besyə'əle'ine'. Na' Jeso'osən' bene' men-dad cui no əso'elene' dižə' ca' naquə bene' par ničh besyə'əle'ine'.

³¹ Bixa na' besa'aque' na' gatə'ətezə ja'aque' doxen Galilean' jəsyə'əye'elene' beṇə' dižə' ca' naquə de'en baben Jeso'osən' len lega'aque'.

Jeso'osən' beyone' to beṇə' mod

³² Na' catə' besa'ac beṇə' ca' babesyə'əle'inə', le'e besə'əžinte beṇə' yoblə zjənche'e to beṇə' mod,

na' yo'o yaz de'e xio'onə' yichjla'ažda'ogüe'enə'.
³³ Jeso'osən' bebeje' de'e xi'onə' na' le'e benete
 be'enə'. Na' beṇə' zan ca' besə'əle'i can' goquən'
 besyə'əbanchgüeine', na' gosə'əne': —Chio'o beṇə'
 Izrael de'e nechən' bable'icho ca' naquə' miḷagr
 de'en chon benga.

³⁴ Pero na' beṇə' fariseo ca' gosə'əne': —Gwxiye'
 de'en chnabia' de'e xio' ca'anə' chaclenən le' par
 niçh chebeje' de'e xi'onə'.

Jeso'osən' cheyašə' cheži'ilaže'e beṇəçhən'

³⁵ Na' Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque'
 yo'odao' che to to yež na' to to syoda gan' mbane
 Galilean' na' gwdixjue'ine' beṇə' dižə' güen dižə'
 cobən' can' nabia' Diozən' notə'ətezə beṇə' so'e
 latjə. Na' beyone' yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene
 len bitə'ətezə yižgüe' de'en chse'ine'. ³⁶ Na'
 Jeso'osən' ble'ine' beṇə' zan ca' zjəsə'ənao le' na'
 beyašə' beži'ilaže'e lega'aque' çhedə' gocbe'ine'
 chsa'acžejlaže'e naclən' so'one' na' gocbe'ine'
 caguə' no zo no gaquəlen lega'aque' len yoguə'
 de'en chəsə'əžaglaogüe'enə'. Gwsa'aque' ca' xilə'
 bian' cui no xanga'acquəb zo par əgwyə' lega'acquəb.
³⁷ Nach gože' disipl che' ca': —Nitə' beṇə' zan
 beṇə' yoso'ozenague' che Diozən' catə' se'enene'
 xtiže'enə'. Na' gwxaquə'əlebəga'aque' ca' to cwseš
 xen de'en chetoba'. Na' chyažjda' beṇə' zan
 əsa'aclene' nada', la' to çhoptgale nitə'. ³⁸ De'e
 na'anə' lenabe Xancho Diozən' əselə'əche' beṇə'
 zanch par əsa'aclene' chio'o yetobcho cwseš
 che'enə'.

10

Jeso'osən' gwleje' beṇə' šižin ca' par əsa'aque' apostol

¹ Jeso'osən' betobe' disipl che' ca' šižin na' bnežjue' lega'aque' yelə' guac par niç əsa'aque' yesyə'əbeje' de'e xio' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə', na' par niç əsa'aque' yesyə'əyone' beṇə' bitə'ətezə yizgüe' de'en chse'ine' na' bitə'ətezəchlə de'e chsa'aquene'.

² Quinga zjəle beṇə' šižin ca': Simon ben' leczə le' Bed, na' Ndres beṇə' bišə' Bedən', na' xi'in Sebedeon' Jacob len Juannə', ³ na' Lip na' Bartolome, na' Tomas, na' Matio ben' goquə beṇə' goçixjw, na' Jacob xi'in Alfeo, na' Lebeo, ben' leczə le' Tadeo, ⁴ na' Simonnə' ben' ben txen len partid Cananistən', na' Jod Iscariot ben' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'.

Jeso'osən' bsele'e disipl che' ca' šižin jəsə'ədixjui'e xtiže'enə'

⁵ Na' catə' Jeso'osən' bsele'e beṇə' šižin quinga jəsə'ədixjui'e xtižə' Diozən', gože' lega'aque': — Chselə'a le'e žje'ele xtižə' Diozən' len yeziquə'əchlə beṇə' Izrael ca'. Na' bito əžja'acle laž beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' nic əžja'acle yež ca' zjəchi' Samaritan'. ⁶ Le'e žja'ac porzə gan' ža' beṇə' Izrael beṇə' bazjəmbiayi' chedə' bitonə' so'ombi'e Diozən'. ⁷ Le'e žja'ac na' le'e žjətixjue'e de que babžin ža' Diozən' ben' zo yoban' nabi'e con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə. ⁸ Le'e yeyon beṇə' chsa'acšene, na' le'e yeyon beṇə' ca' chse'i yizgüe' de'en ne' lepr, na' le'e yosban no beṇə' bagwsa'at, na' le'e yebej de'e xio' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə'. Diozən'

babene' le'e yelə' guac che'enə' dadzə par gonle de'e quinga, de'e na'anə' le'e gaclen beṇə' ca' dadzə.

⁹ Bitobi gonle probnid gua'ale, ni mech de or, de plat, o de obr lo'o bols mech chelen' lao co'ole nezən'. ¹⁰ Na' nic gua'ale bsod, o yeto xcamisle, nic gua'ale yel, na' nic goxə'əle garrot. Ca naquə le'e chonle xšina'anə' zaquə'əle par gon beṇə' de'e ye'ej gaole gan' sel'a'a le'enə'.

¹¹ Na' gatə'ətezə syoda o yež gan' əžinle, lenab šə zo to beṇə' güen beṇə' yebei əgüialaogüe'e le'e liže'enə'. Na' na'atezə sole xte catə'əch yesa'acle. ¹² Na' catə' əžinle liže'enə', le'e gguape' diox, na' le'e nabražə' so cueze' binlo len yichjla'ažda'ogüe'enə'. ¹³ Na' šə na' nitə' beṇə' chse'enene' yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo len yichjla'ažda'oga'aque'enə', na' gaquə can' ənabražə'əle par yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo. Pero šə bito no zo no chon ca so cueze' binlo len yichjla'ažda'ogüe'enə', bito gaquə ca de'en bagwnabražə'əlen'. ¹⁴ Na' gatə'ətezə əžinle ga cui nono yebei əgüialao le'e, na' nic əgwzenague' chele, le'e yesa'ac liž be'enə' o yežən'. Na' catə' yesa'aclen', əgws'i'ins ni'alēn' par yežib bišten' de'en gwžianṇə', nič əgwlo'ile beṇə' ca' de que de'e malən' chso'one' cui chesə'əzenague' xtižə' Diozən' de'en cho'elen'. ¹⁵ Diozən' bene' par byiṇj yi' na' sofr lao syoda Sodoman' na' syoda Gomorran' por ni che de'en cui boso'ozenague' che'. Na' de'e li əchnia' le'e, catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', beṇə' ca' cui yosə'əgüialao le'e yesə'əzaquə'əzi'iche' clezə ca beṇə' ca' gwnitə' Sodoman' na' Gomorran'.

Gaquə de'e saquə'əzi'icho

16 Le'e gon xbab de que nada' əselə'a le'e žjətixjue'ele xtiža'anə' len beṇə' ca' gwxaquə'əlebe ca bež, na' le'e gwxaquə'əlebele ca xilə' dao' ladjoga'aque'enə', čhedə' beṇə' ca' se'enene' so'ote' le'e can' chso'on bež ca' chso'otəb xilə' dao'. Pero le'e cheyalə' gacle lechgualə beṇə' xenləžə' na' lechgualə beṇə' bib par len lega'aque'. 17 Nitə' beṇə' so'one le'e lao na' beṇə' gwnabia' ca' por ni che de'en chonlilažə'əle nada' na' yesə'əyine' le'e lo'o yo'odao' čhega'aque' ca'. De'e na'anə' le'e čhiljlažə' naclən' gonle par nič cui gacle lao na' beṇə' contr ca'. 18 Nach leczə por ni che de'en chonlilažə'əle nada' nitə' beṇə' yesə'əche'exaxje' le'e lao no gubernador, na' lao no rei. Na' catə' gaquə ca' güe'ele xtiža'anə' lao beṇə' gwnabia' ca', beṇə' Izrael len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael. 19 Pero catə' yesə'əche'exaxje' le'e lao beṇə' ca', bito cuec yichjle nac yoži'ile xtižə'əga'aque'enə'. Lao or na'atezə Diozən' əgwzejni'ine' le'e bin' cheyalə' ənale. 20 La' caguə le'ezən' güe'ele xtiža'anə', Spirit čhe Xacho Diozən' əgwzejni'in le'e bin' cheyalə' nale.

21-22 Na' yoguə' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' yesə'əgue'ine' le'e čhedə' chonlilažə'əle nada', na' xte no bišə'əle na' no xale so'one' le'e lao na' beṇə' par nič so'ote' le'e, na' leczə xte no xi'inle so'one' le'e lao na' beṇə' ca' so'ot le'e. Pero šə sotezə sole gonlilažə'əle nada' xte catə'əch əžin ža gatle, nachən' žjəyezole len Diozən'. 23 Šə beṇə' nitə' to yež yesə'əlague' le'e, le'e yesə'actele na' žjəya'acle ga yoblə. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇə'ch, na' de'e li chnia' le'e bitonə' yeyož güe'ele xtiža'a lao

yoguə' beṇə' Izrael ca' catə'an yida' de'e yoblə.

²⁴ Nezele can' naquən catə' to beṇə' chsede' len tō maestr, bito əṇacho naque' beṇə' blaoch ca maestrən', na' to mos bito naque' blaoch ca xane'enə'. ²⁵ Na' ben' chsed bito cheyalə' gone' xbab so'on beṇə' güench len le' cle ca chso'one' len maestr che'enə'. Le'egatezə ca' mosən' bito cheyalə' gone' xbab so'on beṇə' güench len le' cle ca chso'one' len xane'enə'. Nitə' beṇə' chesə'əne' chona' txen len de'en chnabia' de'e xio' ca' de'en le Beelsebo. Nadan' naca' Xanle na' naquəchxe yesə'əne' che le'e nacle disipl chia'.

Cheyalə' žebcho castigw de'en gon Diozən' chio'o

²⁶ Na' la'aṇə'əczə yoso'ochi' yoso'osaquə' beṇə' le'e laogüe de'en cui chse'ejni'ine' de que chonle can' chene'e Diozən' bito žeble lega'aque'. Guaquə can' na dicho de'en na: “Yoguə'əlol de'en ngašə' ṇa'a gwžin ža la'alaon, na' yoguə əlol de'e cui no gwse'ejni'i antslə leczə gwžin ža se'ejni'i beṇə' len.”

²⁷ De'e zan de'en chsed chlo'ida' le'e de'en cui chsed chlo'ida' yeziquə'əchlə beṇə'. Na' le'e ža, legwsed legwlo'in yoguə'əlol beṇə', na' le'e gon par nič beṇə' zan se'ejni'ine'en. ²⁸ Bito cheyalə' žeble beṇə' ca' so'ot le'e, chedə' lega'aque' bito gaquə bi so'onene' yichjla'ažda'olen'. Cheyalə' žeble Diozən', la' len' nape' yelə' chnabia' par əgwžiaiye cuerp chelen' len yichjla'ažda'olen' lo'o yi' gabilən'.

²⁹ Nezecho de que byin dao' ca' bitobi zjəzaquə'ətequəb, pero bito ṇacho tob gat sin cui əneze Xacho Diozən'. ³⁰ Na' ca naquə chio'o ža, de'e tant chaque Diozən' checho xte nezene' balə yišə' yichj to tocho žia la'aṇə'əczə nezecho bito bi

zjəzaquə' yišə' yichjchon'. ³¹ De'e na'anə' bito žeble, chedə' zaquə'əch le'e cle ca bia zan byin dao'.

Cheyalə' güe'echo dižə' len beṇə' de que nombi'acho Jesocristən'

³² Na' notə'ətezle šə cho'ele dižə' len beṇəchən' de que chejle'ele chia', leczə ca' nada' gua'a dižə' len Xa'anə' ben' zo yoban' de que nacle xi'ina'. ³³ Na' notə'ətezle šə cho'ele dižə' len beṇəchən' de que bito chejle'ele chia', leczə ca' nada' gua'a dižə' len Xa'anə' ben' zo yoban' de que bito nacle xi'ina'.

Yesə'ədilə beṇə' por ni che de'en bidə Jeso'osən'

³⁴ Bito gonle xbab de que beṇə' ža' yežlyo nga yesə'əzo yesə'əbeze' binlo len ljuežjga'aque' laogüe de'en bida'. Bito yesə'əzo yesə'əbeze' binlo len ljuežjga'aque' laogüe de'en bida' sino yesə'ədile'. ³⁵ Laogüe de'en babida' yedilə beṇə' byo len xe'enə' na' no'olən' len xne'enə', na' yedilə xo'oliž beṇə' len taobin' che'enə'. ³⁶ Entr lo'o yo'ozəga'aque' yesyə'anite'e contr.

³⁷ Notə'ətezle šə chaquele che xale o che xna'ale mazəchlə can' chaquele chia' nada' bito zaquə'əle par gacle disipl chia'. Le'egatezə ca' šə chaquele che xi'inle mazəchlə can' chaquele chia' leczə bito zaquə'əle par gacle disipl chia'. ³⁸ Na' notə'ətezle šə laogüe de'en chaquele yoso'ochi' yoso'osaquə' beṇə' le'e o so'ote' le'e to le'e yag coroz de'e nan' bito chonlilažə'əle nada', bito zaquə'əle par gacle disipl chia' šə ca'. ³⁹ Notə'ətezə beṇə' chaque' gone' par ničh cui chi' saque'e o par ničh cui no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beṇə' chsanlažə' cuine' chi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni chia', be'enan' əbane' zejlicane.

Benə' ca' nitə' mbalaz catə' yesyə'əžine' yoban'

⁴⁰ Notə'atezə beṇə' yebeine' güialaogüe' le'e nacle disipl čhia', nadə'əczan' yebeine' güialaogüe' šə ca'. Na' šə yebeine' güialaogüe' nada' leczə Dioz na'anə' əgüialaogüe', Dioz ben' bselə' nada'. ⁴¹ Benə' ca' chso'e xtižə' Diozən', mbalaz gaquə čhega'aque' catə'an yesyə'əžine' yoban', na' notə'atezə beṇə' yebeine' güialaogüe' lega'aque', leczə mbalaz soe' catə'an yežine' yoban'. Na' mbalaz gaquə čhe beṇə' ca' chso'on can' chazlažə' Diozən' catə'an yesyə'əžine' yoban'. Na' notə'atezə beṇə' yebeine' güialaogüe' lega'aque', leczə mbalaz soe' catə'an yežine' yoban'. ⁴² Notə'atezə beṇə' chnežjue' la'anə' tbaszə nis ye'ej be'enə' chonlilažə' nada', de'e liczə gona' ca soe' mbalaz catə'an yežine' yoban', la'anə'əczə ben' bnežjue' nisən' cuitec bi zaque'e len beṇə'ca'n'.

11*Juannə' bsele'e chopə disipl čhe' gan' zo Jeso'osən'*

¹ Catə' beyož ben Jeso'osən' mendad can' so'on disipl čhe' ca' šižin, beze'e latjən'. Na' gwyeje' yež ca' zjəchi' do na' jəsed jəlo'ine' xtižə' Diozən' len beṇə' ca' ža'anə'.

² Na' ca naquə Juannə' ben' bčhoa beṇə' nis, lao die' ližyan' benene' dižə' ca naquə yoguə' de'en chon Jeso'osən' ben' bselə' Diozən' par chaclene' nasyon Izraelən', nach Juannə' bsele'e chopə disipl čhe' ca' gan' zo Jeso'osən', ³ jse'eže'ene': —čElen' ben' naquən əselə' Diozən' o šə soto' lez yidə beṇə' yoblən'?

⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e žjəya'ac na' le'e žjəyeyež Juannə' doxen can' chenele na'

can' chle'ile chona'. ⁵ Bable'ile chona' par nič balə beṇə' lchol chesyə'əle'ine', na' balə beṇə' coj chesyə'əde', na' yebaḷə beṇə' cuež chesyə'əyenene'. Na' leczə bable'ile bena' par nič balə beṇə' gwse'i yižgüe' de'en ne' lepr babesyə'əyaquene'. Bable'ile bosbana' balə beṇə' guat, na' babenele cho'a dižə' güen dižə' cobə chia'anə' len beṇə' yašə' ca'. ⁶ Mbalaz zo beṇə' chejle'e de que Diozən' bsele'e nada'.

⁷ Nach catə' besyə'əsa'ac disipl che Juannə', nach Jeso'osən' be'elene' beṇə' ca' zjəndobən' xtižə' Juannə', gože' lega'aque': —¿Nacxa naquə ben' jəle'itgüeiczele latjə dašən'? ¿Ešayečə šayen chaque'? Bito. ⁸ ¿Nacxan' goque' catə' jəle'ilene'? ¿Enyaze' lachə' šao'? ¿Ešə bito? la' beṇə' ca' zjənyaz lachə' šao' nite'e yo'o güenchgua ca no liž rei. ⁹ ¿Noxan' jəle'ilen' ža? ¿Eto profet ben' cho'e xtižə' Diozən'? De'e li naque' to profet. Pero əchnia' le'e, caguə con to profetən'. ¹⁰ Čhe bengan' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan:

Nada' Dioz əselə'a to beṇə' cuialaogüe' güe'e xtižə'onə'
par nič nitə' beṇə' probnid par əso'elaogüe'e le' catə'ən yido'.

¹¹ De'e li əchnia' le'e, notono no beṇəch ne'e so beṇə' naquəch beṇə' blaoch ca Juan ben' chčhoa beṇə' nis. Na' notə'ətezəchlə beṇə' güe'e latjə nabia' Diozən' le', la'anə'əczə bito naque' beṇə' blaο, gwžin ža catə' šejni'ichene' chia' clezə ca Juannə'.

¹² Dezd catə'ən gwzolaο Juannə' gwduxjui'e xtižə' Diozən' na' bcho'e beṇə' nis xte ža neža beṇə' zan choso'ozenague' xtižə' Diozən' na' chəsə'əyiljlaže'e naclə so'one' par nič nabia' Diozən' lega'aque'.

13 Catə' cuiṇə' solao gwzene Juannə' xtižə' Diozən', con lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'en bosozoj yoguə' profet ca', de'e ca'azən' bzejni'in chio'o che Diozən'. 14 Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan de que yeto beṇə' yedəyen can' ben Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' che Juan na'anə' bosozojə' žalə' šejle'ele. 15 Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag xtiža'anə'.

16 ¿Nac əgwsaquə'əlebetgüeida' le'e mbanle na'a? Egwsaquə'əlebeda' le'e ca bidao' chedə' cuiczə bi de žleb chele. Ca naquə bidao' ca' catə' nitə'əbo' do gan' chac ya'a chse' lježjga'acbo': 17 "Bento' legr, bito gwyo'olažə'əle, na' babento' bgüine bgüež, peor." 18 Juannə' bide' laole nga. Bito güe'ej gwdaošogüe'e can' chse'ej chsa'o beṇə' yoblə. Nach gwnale che': "Yo'o yaz de'e xio'onə' yichjla'aždaogüe'enə'." 19 Na' nada', Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch. Na' chle'ile che'ej chaogua' can' che'ej chaole. Na' nale chia' de que naca' beṇə' lia na' beṇə' güe'ezo, na' lecəə nale de que naca' migw che beṇə' gochixjw ca' na' migw che yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e mal. Pero na' nacia' de que Dioz na'anə' naque' le'ezelaogüe beṇə' sin' por ni che can' chso'on beṇə' ca' choso'ozenag che'.

Yež ca' gan' cui bosozə'ozenague' che Jeso'osən'

20 Nach Jeso'osən' be'e xtižə' beṇə' ca' ža' yež ca' gan' bene' de'e zan de'e zaquə' yesyə'əbanene', na' gwdile' lega'aque' chedə' bito besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'. Nach gwne': 21 —iProbchguazə le'e beṇə' Corasin! iProbchguazə le'e beṇə' Betsaida! Beṇə' ca' nitə' Tiro na' Sidon le'e besyə'ədinjteine'

xtolə'əga'aque'enə' žalə' blo'iga'acda'ane' yelə' guac chia'anə' ca de'en bablo'ida' le'e. Žalə' goquə ca', sa'azlje' lachə' zešə' na' zosə'əža'alja cuinga'aque' de par nič sa'acbe'i beṇə' de que babesyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə'. ²² Echnia' le'e saquə'əzi'ichle clezə ca beṇə! ca' nitə' Tiro na' Sidon catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən'. ²³ Le'e nitə'əle Capernaunnə', chonle xbabən' de que Diozən' gončhgüe' le'e yelə' bala'an, pero bito gone' le'e yelə' bala'an, sino gone' le'e castigw zejlicane de'en cui chejle'ele chia'. Žalə' bena' de'e zaquə' yesyə'əbane beṇə' ca' gwnitə' Sodoman' can' babena' laole nga, besyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə' žalə' ca' na' ne'e chi' syodan' žalə' ca'. ²⁴ Echnia' le'e, saquə'əzi'ichle clezə ca beṇə' ca' gwnitə' Sodoman' catə' əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən'.

Beṇə' ca' so'onlilažə' Jeso'osən' nite'e mbalaz

²⁵ Na' lao orən' Jeso'osən' bene' orasyon lao Diozən' gwne': —Xa', len' chnabi'o beṇə' ža' yoban' na' yežlyon'. Na' choṇa' yelə' choxcwlen chio' de que babzejni'ido' balə beṇə' can' che'endo' so'e latjə nabi'o yičjla'ažda'oga'aque'enə'. Bzejni'ido'on beṇə' ca' gwsa'acbe'i chəsə'əyažjene' no əgwsed əgwlo'i lega'aque' na' bito bzejni'ido'on beṇə' ca' chso'on xbab de que zjənaque' beṇə' sin' na' beṇə' zjənyejni'i. ²⁶ Beno' ca' ža Xa', chedə' can' gwyazlažo'o.

²⁷ Nach gože' beṇə' ca' ža'anə': —Xa'anə' babene' lao na'a chona' par nič chombia'

beṇə' l̄e'. L̄e' nombi'ayaṇe'e nada', na' nada' nombi'ayaṇa'a l̄e'. Na' beṇə' ca' bagwleja' par zjənombi'e X̄a'anə', chona' par niḥ zjənombi'ene' na' notono no nochlə zjənombia' X̄a'anə' na' ni nada'. ²⁸ Legonlilažə' nada', le'e zole trist tant pesad chaquele chonle yoguə' de'e ca' chəsə'əne' chene'e Diozən' gonle. Nada' gona' ca sole mbalaz. ²⁹ Legon can' nona' mendad gonle na' legwzenag de'en əgwzejni'ida' le'e. Nada' naca' beṇə' xenlažə' na' beṇə' gaḥjwlažə' na' gona' ca sole mbalaz lo'o yichjla'ažda'olen'. ³⁰ Na' de'en nona' mendad gonle bito naquən pesad, na' de'en chsed chlo'ida' bito naquən zdebə.

12

Boso'oleḥj diapl ca' trigon' ža dezcanzən' par gwsa'ogüe'en

¹ Na' gozaquən to ža dezcanz Jeso'osən' gwdie' len diapl ḥe' ca' gan' nyaž trigon', na' diapl ḥe' ca' gosə'ədone', nach gosə'əleḥje' trigon' na' gwsa'ogüe'en. ² Na' besə'əle'i balə beṇə' fariseo ca' can' gwso'on diapl ca', na' gwse'e Jeso'osən': — Bgüiašc can' chso'on diapl ḥio' ca' žin de'e cui de lsens goncho ža dezcanzən'.

³ Nach gož Jeso'osən' beṇə' fariseo ca': — ĵEcabi za'alazə'əle de'en bablable can' ben de'e Rei Dabin' catə' l̄e' na' beṇə' ljuežje' ca' gosə'ədone'?

⁴ Gwyeje' lo'o yo'odao' əblaonə' nach gwdaogüe' yetxtil de'en bazjəncua' bḥoz ca' par Diozən', na' Dabin' bnežjue'en gwsa'o beṇə' ljuežje' ca' la'anə'əczə cui zjənaque' bḥoz. Na' yetxtilən' cui de lsens par gao con to beṇə' len letg bḥoz ca'

chac sa'ogüe'en. ⁵ ¿Ena' cabi za'alažə'əle ca de'en bablable le'e lei de'en bzoj de'e Moizezən' can' chso'onczə bxož ca' mendad che yo'oda'onə' yoguə' ža dezcanz na' bito chso'omba'ane' žanə'. Na' bito nacho de que zjənape' dolə' por ni che de'en chso'one' mendadən' ža dezcanzən'. ⁶ Echnia' le'e, nada' zoa' nga zaquə'əcha' cle ca yo'odao' əblaonə'. ⁷ Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: “Che'enda' yeyašə' yeži'ilažə'əle beṇə', caguə' tlozə' gotle bia yixə' par güe'ela'ole nada'.” Žalə' chejni'ile bi zejennə' bitolja ənale che disipl chia' quinga de que zjənape' dolə' por ni che šə bin' bagwso'one' ža dezcanzən'. ⁸ Echnia' le'e de que Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' naquən lao na'a əṇia' bin' naquən güen goncho ža dezcanzən'.

Beyaque to beṇə' mbižə šla'a ne'enə'

⁹ Na' catə' Jeso'osən' beze'e latjən', na' gwyo'e to lo'o yo'odao' chechon'. ¹⁰ Na' lo'o yo'odao' na' zo to beṇə' bambižə šla'a ne'enə', nach beṇə' fariseo ca' gwse'e Jeso'osən': —¿Ede lsens par yeyoncho beṇə' xinj lao ža dezcanzən'?

Gwse'ene' ca' nič əžel de'en yesə'əde'ine' par əsa'ogüe' xya contr Jeso'osən'.

¹¹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Šə nitə' xilə' dao' chele na' əxopə tob lo'o yech zitjw lao ža dezcanzən', ¿acabi le'e yebejteleb lo'o yechən' lao žanə'? ¹² Na' lechguale zaquə'əch to beṇə' cle ca to xilə' dao'. Na' əchnia' le'e de lsens gaquəlencho beṇə' lao ža dezcanzən'.

¹³ Nach Jeso'osən' gože' be'enə' mbižə ne'inə': — Bli na'onə'.

Nach catə' bli na' be'enə' le'e beyacten can' naquə de'en yešl'a'a. ¹⁴ Na' beṇə' fariseo ca', catə' besa'aque' yo'oda'onə' bosoxi'e naclə so'one' par so'ote' Jeso'osən'.

To de'en bzoj de'e profet Isaiazən' che Jeso'osən'

¹⁵ Goche'i Jeso'osən' can' bosoxia' beṇə' fariseo ca', na' gwze'e gwyeje' ga yoblə. Beṇə' zan jəsə'ənaogüe'ene' nach Jeso'osən' beyone' beṇə' ca' chša'acšene. ¹⁶ Na' bene' mendat cui no əso'elene' dižə' de que Dioz nan' bsele'ene' par gaquəlene' nasyon chega'aque'enə'. ¹⁷ Bene' ca' par ničh goc complir can' bzoj de'e profet Isaiazən' che' nan:

¹⁸ Bengan' naque' xmosa', ben' gwleja' par gone' can' chazlaž'a'anə'.

Chacchgüeida' che', na' cheba chezaquə'əlaž'a'a len le'.

Na' nada' əsel'a'a Spirit chia'anə' sotezə son len le'.

Na' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael chixjue'ine' lega'aque' naquən' cheyalə' so'one'.

¹⁹ Bito gaquəyože' beṇə', nic gosye'e,

na' nic əne' zižjo lao lqueyən' par əse'ene beṇə' bin' ne'.

²⁰ Gwnežjue' fuers balor che beṇə' ca' chsa'acbe'i cui bi fuers balor chega'aque' de par so'one' de'e güen,

na' yezi'ixene' che beṇə' ca' chsa'aque'ne' cui no yezi'ixen chega'aque'.

Yoguə' de'e can' gone' par ničh əžin ža so'on beṇə'chən' can' chazlaže'enə'.

²¹ Na' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael yesə'əbeze' gaquəlene' lega'aque'.

Gosə'əne' de que Jeso'osən' bebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac che Beelsebo

²² Na' zo to beṇə' Iḥol, na' nacte' beṇə' mod, na' yo'o yaz de'e xio'onə' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə' na' jso'ene' lao Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' bebeje' de'e xio'onə' yo'o yaz yichjla'aždao' be'enə' na' le'e bele'iteine' na' gocte beṇe'. ²³ Na' yoguə' beṇə' ca' besə'əle'i can' goquə lechgualē besyə'əbanene'. Nach gwse' ljuežjga'aque': —¿Enaquälizə be'enga ben' chbezcho yidə lao dia che de'e Rei Dabin'?

²⁴ Na' catə' gwse'ene beṇə' fariseo ca' dižə' quinga gwse'e balə beṇə' ca': —Bitobi yelə' guac napəbenga. Con chebeje' de'e xio' ca' len yelə' guac che Beelsebo de'en chnabia' de'e xio' ca'.

²⁵ Gocbe'i Jeso'osən' can' gwso'on beṇə' fariseo ca' xbabən', nach gože' lega'aque': —Šə beṇə' ža' to nasyon əsa'aque' ḥoplə na' yesə'ədile' entr lega'aque', əgwžiyi' nasyon ḥega'aque' na'anə' šə ca'. Na' leczə ca' šə beṇə' nitə' to syoda əsa'aque' ḥoplə na' yesə'ədile' entr lega'aque', leczə cuiayi' syoda ḥega'aque' na'anə' šə ca'. Na' šə to family əsa'aque' ḥoplə na' yesə'ədile' entr lega'acze' leczə yenit family ḥega'aque' na'anə' šə ca'. ²⁶ Le'egatezə ca' šə Satanasən' yebej cuinei lo'o yichjla'aždao' beṇə' leczə cuiayi' yelə' chnabia' chei na'anə' ḥedə' chdiləlen cuinei žalə' ca'. ²⁷ Le'e nale de que nada' chebeja' de'e xio' ca' yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac che Beelsebon'. Žalə' naquən can' nalenə', leczə zejen de que beṇə' ljuežjle ca' chəsyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac chei žalə' ca'. Beṇə' ljuežjle ca' se'e le'e de que clelən' nale chia'

nada' can' chebeja'anṇə'. ²⁸ Na' de'en chebeja' de'e xio' ca' len yelə' guac che Spirit che Diozən', chlo'in de que babžin ža chene'e Diozən' güe'ele latjə nabi'e le'e.

²⁹ Nezecho notono no gaquə šo' liž to beṇə' gual par žjəlane' šinlaze' ca' sin cui əgwčheje' xan yo'onə' to do. Con šə əgwčheje'ene' guaquə cuane' šinlaze' ca'.

³⁰ Šə cui chonle txen len nada', chonle contr nada'. Na' šə cui chonle ca se'ejle' beṇə' čhia' zeje dižə' de que chonle par nič cui yoso'ozenague' čhia'anə'.

³¹ De'e na'anə' əchnia' le'e, bitə'ətezə de'e mal de'en chonle, na' bitə'ətezə dižə' mal de'e cho'ele, Diozən' yezi'ixene' chele šə yedinjelen, pero notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr Spirit che Diozən' cuat yezi'ixen Diozən' chele. ³² Na' notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr nada', la'aṇə'əczə Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəč, gozi'ixencze' chele šə yedinjele can' nale, pero šə güe'ele dižə' contr Spirit che Diozən', cuat yezi'ixen Diozən' chele na'a na' batə'ətezə.

Segon can' naquə frot de'e chbia to yaguən' nezecho nac naquə yaguən'

³³ Nezecho de que to yag frot naquən yag güen o cui naquən yag güen segon nac naquə frot cheinə'. Ca'aczən' nacbia' šə naquən' nacle. ³⁴ Lechgualə beṇə' mal nacle. Bitoczə gaquə güe'ele dižə' güen čhedə' nacle beṇə' la'aždao' mal. Yoguə'əte dižə' de'e chchoj cho'achon' la' lo'o yičhjlə'ažda'ocho na'anə' za'an. ³⁵ To beṇə' la'aždao' xi'ilažə' cho'e dižə' güen, čhedə' la' can' nan lo'o yičhjlə'ažda'ogüe'e nan' cho'e dižə'. Na'

to beṇə' la'aždao' mal cho'e dižə' mal la' can' nan lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. ³⁶ Na' əchnia' le'e, catə'an əžin ža gon Diozən' castigw zejlicane che yoguə' beṇə' ca' chso'on de'e malən', cana' yoguə'əlol beṇə' yesə'ədie' cuent che yoguə' dižə' de'en bagwso'e de'e bitobi zjəzaquə'an. ³⁷ Na' segon dižə' de'en cho'ele Diozən' choglaogüe'en chele šə naple dolə' o šə cui naple dolə'.

Beṇə' mal ca' chəsə'əṇabe' gon Jeso'osən' to miłagr

³⁸ Nach balə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən', na' beṇə' fariseo ca' gwse'e Jeso'osən': —Maestr, che'eneto' gono' to miłagr par ničh ənezeto' šə de'e liczə Dioz nan' bsele'e le'.

³⁹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e mbanle ṇa'a, naquəchguale beṇə' yichjla'aždao' mal, na' bito chzenagle che Diozən'. Na' chṇable gona' to miłagr par ničh ənezele šə le Dioz nan' bsele'e nada'. Pero bito gona' can' chṇablenə'. De'en gon Diozən' len nada' par ničh ənezele de que le'enə' bsele'e nada', gwxaquə'əleben ca de'en bene' len de'e profet Jonasən'. ⁴⁰ Antslə ze'e šeje' Niniben' Diozən' bene' par ničh to bel ya'a xen gwdebob le', na' šonə ža šonə yel gwyo'e lo'o le'ebən' catə' beyebəb le' mbancze'. Na' ca naquə nada', gata' na' əgaša'a, na' te šonə ža šonə yel yebana' ladjo beṇə' guat ca' par ničh ənezele de que Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch. ⁴¹ Na' catə' əžin ža gon Diozən' castigw che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', ža na' yesyə'əban de'e beṇə' Ninibe ca' na' lao Diozən' yesə'əcuiše' le'e mbanle ṇa'a, chedə' besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' catə' de'e Jonasən' gwduxje'ine'

lega'aque' can' na Diozən'. Le'e gonšč xbab de que nada' zoa' nga naquəcha' beṇə' blaoch cle ca' de'e Jonasən', na' bito chzenagle chia'. ⁴² Na' leczə žan' gon Diozən' castigw che yoguə' beṇə' chso'on de'e malən', de'e no'olən' gwnabia' beṇə' ca' gwnitə' galən' chla' bgüižən' cuiten lichalə yebane' len yez-iquə'əchlə beṇə' guat ca' na' lao Diozən' əgwcušē' le'e mbanle ṇa'a. Ca naquə le' ža, gwze'e Seba gan' naquə zitə'əchgua na' bide' nga par bzenague' dižə' sin' de'en be' de'e Rei Salomonṇə' len le'. Na' nada' zoa' nga naquə'əcha' beṇə' blaoch cle ca' de'e Salomonṇə', na' bito chzenagle chia'.

De'e xi'onə' yeyo'on de'e yoblə lo'o yichjla'aždao' beṇə'

⁴³ Na' šə to de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' yechojən nach lažə'ən nil na'alə yeyiljən ga son mbalaz. Na' šə bitobi latjə želən, nach ənan: ⁴⁴ “De'e yobləczə žjəyežo'a yichjla'aždao' be'enə' gan' gwyo'o gwyaza' antslə.” Na' yeyejən de'e yoblə gan' zo ben'. Catə le'in de que bacheyone' xbab güen na' bazochē' binloch na' caguə nochlə yo'o yaz yichjla'aždaogüe'enə' de'en əgwžon yeyo'on de'e yoblə, nach yeyo'on. ⁴⁵ Nach žjəyetobən yegažə de'e xio' ca' de'en zjənaquə maləch ca len na' txenṇə' so'on lo'o yichjla'aždao' be'enə'. Na' šə bagwso'onən ca', bachaquəch mal che be'enə' clezə can' goc che' antslə. Can' goquə len bengə leczə ca'anə' gaquə che le'e mbanle ṇa'a de'en nactecle beṇə' la'aždao' mal.

Xna' Jeso'osən' na' biše'e ca' besə'əžine' gan' zoe'

⁴⁶ Necho'ete Jeso'osən' dižə' chsed chlo'ine' beṇə' zan quinga, catə' bžin xne'enə' len biše'e ca'.

Na' zitə'alə gosə'əbeze' gosə'əṇabe' so'elene' le' dižə'. ⁴⁷ Entr beṇə' ca' nitə' choso'ozenague' xtižə' Jeso'osən', toe' gože' Jeso'osən': —Babla' xna'onə' len bišo'o ca' na' nite'e na'ate chse'enene' əso'elene' le' dižə'.

⁴⁸ Nach Jeso'osən' gože' ben' gwna ca': —Nitə' beṇə' yoblə beṇə' zjənaque' ca' xna'anə' na' ca' biša'a.

⁴⁹ Nach bli na' Jeso'osən' blo'e disipl che' ca' na' gože' be'enə': —Beṇə' quinga bazjənaque' ca' xna'a, na' zjənaque' ca' biša'a. ⁵⁰ Can' naquən len notə'ətezə beṇə' chso'one' can' chazlažə' Xa' Diozən' ben' zo yoban', zjənaque' ca' xna'a na' ca' biša'a na' ca' zana'.

13

Jempl che beṇə' gozən'

¹ Na' lao ža na'atezə gwza' Jeso'osən' yo'onə' jəchi'e cho'a nisdə'onə'. ² Nach tant beṇə' zan juisy besə'ədobə gan' chi'enə' xte benən byen gwyo'e gwchi'e to lo'o barcon'. Na' yoguə' beṇə' ca' besə'ədobən' gosə'ənite'e lao yoxən'. ³ Nach Jeso'osən' bsd blo'ine' lega'aque' len zan jempl. Na' be'elene' lega'aque' to jemplən', bsaquə'əlebene' xtižə' Diozən' ca' trigon'. Nach gwne': —To beṇə' gwze'e zde' güen trigw. ⁴ Na' lao chose' trigon' balən jəsə'əchazən cho'a nez, na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' gwsa'ob len. ⁵ Na' yebalən' jəsə'əchazən ga naquə' lao yej, na' bitotec bi yo žia lao yejən', de'e na'anə' le'e bla'acten. ⁶ Pero na' catə' beža'achgua besə'əcuadən na' le'e gosə'əbižten, la' bitobi loi gwso'on. ⁷ Na' yebalən' besə'əgo'onən' lao yo ga nchixə' xsa yešə' na' bla'aquən txen

len xsa yešə'anə', na' besə'ələlə' yag yešə' ca' lega'aquən'. ⁸ Na' yebaḷən besə'əgo'onən lao yo šao' na' bla'aquən'. Baḷən gosə'əbian to gueyoa güejə, na' yebaḷən gosə'əbian gyon guejə, na' yebaḷən gosə'əbian šichoa güejə. ⁹ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

Beḅə' ca' cui gwse'ejle'e che Jeso'osən' bsd blo'ine' lega'aque' len jemplən'

¹⁰ Nach gosə'əbiguə' disipl che Jeso'osən' laogüe'enə' na' gwse'ene': —¿Bixchen' chsd chlo'ido' beḅə' quinga len jempl?

¹¹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Diozən' chone' par nič le'e nezele de'en cui no gwneze antslə de que le' nabi'e con notə'ətezə beḅə' soe' latjə. Pero beḅə' cui chse'ejle'e xtiža'anə' bito chac se'ejni'ine' de que nabi'e beḅə' soe' latjə. ¹² Notə'ətezə beḅə' choso'ozenague' ca de'en bachzejni'i Diozən' lega'aque', Diozən' gwzejni'ichene' lega'aque' par nič šanch de'en se'ejni'ine'. Pero na' notə'ətezə beḅə' cui choso'ozenague' che Diozən' ca de'en chsd chlo'ine' lega'aque', Diozən' yeque'e de'en chse'ejni'ine'enə' la'anə'əczə latə'əlaszə de'en bagwse'ejni'ine'. ¹³ De'e na'anə' chsd chlo'ida' beḅə' quinga len jemplən' chedə' chesə'əle'ine' de'en chona' pero bito chsa'acbe'ine' bi zejen, na' la'anə'əczə chse'enene' xtiža'anə', bito chse'ejni'ine'en. ¹⁴ Len beḅə' quinga bachac complir can' bzoj de'e profet Isaiazən', gan' nan: De'e li yenele, pero cabi šejni'ile bi zeje de'en yenele. Na' de'e li le'ile, pero cabi gacbe'ile bi zejen de'en le'ilen'.

15 Beṇə' Izrael quinga cuiczə bi rson chsa'aze',
baḥ nažjocə yichjla'ažda'oga'aque' na'anə'.
Chse'enene' pero bito chse'ejni'ine' bin' zeje de'en
chse'enene'.

Na' chesə'əle'ine' pero cabi chsa'acbe'ine' bi zeje
de'en chəsə'əle'ine'enə' chedə' bazjənaque'
beṇə' la'aždao' žod.

Žalə' bito zjənaque' beṇə' la'aždao' žod,
gwse'ejni'ine' bi zejen de'en chse'enene'enə',
na' sa'acbe'ine' bi zeje de'en
chesə'əle'ine'enə'.

Gosyə'ədiṇljei xtolə'əga'aque'enə', na'
gwso'elje' latjə yocobə Diozən'
yichjla'ažda'oga'aque'enə' žalə' chse'ejni'ine'en
na' žalə' chsa'acbe'ine'en.

16 Pero na' le'e ža, lechgualə mbalaz zole chedə'
chle'ile de'e ca' chona' na' chacbe'ile bi zejen,
na' chzenagle xtižə'anə' na' chejmi'ilen. 17 De'e
li əchnia' le'e, zan de'e profet na' zan de'e
beṇə' ca' yeziquə'əchlə beṇə' boso'ozenag che
Diozən' cana' gwse'enene' yesə'əle'ine' de'en
chle'ile, pero bitoch golə' yesə'əle'ine'en. Na'
gwse'enene' əse'enene' de'en chenele pero bito
golə' se'enene'en.

*Jeso'osən' gwne' bi zeje jempl che beṇə' güen
trigon'*

18 Na' le'e legwzenag, quingan' zeje jempl
che beṇə' güen trigon'. 19 Xtižə' Diozən'
gwxaquə'əleben ca de'en byažən'. Nitə' beṇə'
chse'enene' dižə' can' chon Diozən' chnabi'e
con notə'ətezə beṇə' chso'e latjə, pero bito
chse'ejni'ine'en, na' chžin gwxiye'enə' chonən par
niḥ cuich choso'ozenague' che xtižə' Diozən'.

De'e na'anə' gwxaquə'əlebəga'aquene' ca trigon' de'en jesə'achaz cho'a nezən'. ²⁰⁻²¹ Na' nitə' beṇə' chse'ene xtižə' Diozən' na' šložga chesyə'əbeine' chso'one'en čhəga'aque'. Na' catə' choso'očhi' choso'osaquə' beṇə' lega'aque' par ničh cui se'ejle'e xtižə' Diozən', le'e chesyə'əbejyichjtie' cuich choso'ozenague' čhei. Na' de'en chso'one'en gwxaquə'əleben ca de'en chac čhe trigon' de'en besə'əgo'oṇən lao yej. ²² Le'egatezə ca' naquən len beṇə' ca' chse'ene xtižə' Diozən', pero na' lao mbanga'aque' yežlyo nga, chesyə'əlal chesyə'əžejene' chso'on xmendadga'aque' por ni čhe chse'enene' yesə'əni'e. Pero yoguə' de'en chso'one' chxoayaguən lega'aque', chonən par ničh cui čha'oxen xtižə' Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Ca de'en chso'one'enə' gwxaquə'əleben ca de'en chac čhe trigon' de'en besə'əgo'oṇən lao yo gan' nčhižə xsa yešə'. ²³ Pero yebałə beṇə' chse'enene' xtižə' Diozən' na' chse'ejni'ine'en na' choso'ozenague' čhei. Na' de'en choso'ozenague' čhe xtižə' Diozən' gwxaquə'əleben ca trigon' de'en besə'əgo'oṇən lao yo šao'. Bałən gosə'əbian to gueyoa güejə, na' yebałən gosə'əbian gyon güejə, na' yebałən gosə'əbian šichoa güejə.

Jempl čhe trigon' na' bgüeyxtil

²⁴ Gwde na' Jeso'osən' gozo'elene' beṇə' ca' yeto jempl, goze'e lega'aque': —Yelə' gwnabia' čhe Dioz ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. To beṇə' jeze' trigw binṇə' yoba čhe'enə'. ²⁵ Na' do še'elə catə' cui no gwsa'acbe'i gwyej to beṇə' contr čhe' jeze' xsa bgüeyxtil gan' banazə xan'

yežlyon' trigon', na' beyož goze' bgüeyxtilən' beze'e.
²⁶ Na' tši'iza bla'aquən, na' trigon' gwzolaŋ chbian.
 Na' catə' ja'ac xmos xan trigon', gwsa'acbe'ine'
 nchixə trigon' len bgüeyxtil. ²⁷ Nach jəya'aque'
 gan' zo xanga'aque'enə' par jəsyə'əyeže'ene':
 "Señor, ¿acaguə trigw binə' gozo' yoba chio'onə'?
 ¿Bixchen' nchixən len bgüeyxtilən'?" ²⁸ Nach
 xanga'aque'enə' gože' lega'aque': "To beṇə' contr
 chia'anə' jen ca'." Nach xmose' ca' gwse'ene':
 "¿Eche'endo' əlažə'əto' bgüeyxtilən'?" ²⁹ Nach
 xanga'aque'enə' gože' lega'aque': "Bito əlažə'əlen.
 La' nxož əlažə'əlente trigon'. ³⁰ Ljoyenṇə' par
 ṇa'a. Guaquə yesə'əcha'on txen, pero na' chona'
 mendad catə' bagolə yetoble cwsešən', cana'
 zgua'atec yebele bgüeyxtilən' na' gonlen bnoj
 par əse'eyən. Nach te na' žjəyetoble trigon'
 əgwcua'aša'olen."

Jempl che xsa moztas

³¹ Gwde na' gozo'elene' beṇə' ca' yeto jempl,
 gože': —Yelə' gwnabia' che Dioz ben' zo yoban'
 gwxaquə'əleben ca to xsa moztas de'en gozə to
 beṇə' yežlyo che'enə'. ³² Xsa moztasən' naquən
 le'ebeyožə de'e dao' rizə' lao bitə'əchlə semiy. Pero
 na' catə' chla'an, chcha'ochən ca bichlə yixə' cuan
 na' chaquən yag cha'o dao'. Na' xte bia ca' zjəzo
 xile'e chjse'en ližda'oga'aquəb lao xoze'e ca'.

Jempl che xna' cuazin'

³³ Nach gozoe' yeto jempl, gozne': —Yelə' gwn-
 abia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben
 ca xna' cuazin' de'en gwlec no'olən' len to rob yezj
 par niçh becha'o doxenən.

Jeso'osən' bzejni'ine' beṇə' porzə len jempl

³⁴ Yoguə' de'e quinga bsed blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' besə'əžag gan' zo'enə'. Bsed blo'ine' lega'aque' porzə len jempl, bitobi bichlə gwne' par bzejni'ine' lega'aque'. ³⁵ Ca' ben Jeso'osən' par niçh goc complir can' bzoj de'e profetan' che', gan' nan:

Egwsed əgwlo'iga'acda'ane' porzə len jempl,
na' əgwzejni'iga'acda'ane' de'en cui no gwṇeze antslə
de'en bgašə' dezd catə'an gwxe yežlyon'.

Jeso'osən' bzejni'ine' bi zeje jempl che trigon' na' bgüeyxtilən'

³⁶ Na' catə' beyož bsed blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' zjəža' gan' zo'enə', bese'e lega'aque', na' beza' le' len disipl che' ca'. Na' catə' besyə'əžine' yo'o gan' nite'enə' besyə'əyo'e lo'inə'. Nach gosə'əbiguə' disipl che' ca' cuite'enə' gwse'ene': —Bzejni' išguei neto' bi zejen jempl che xsa bgüeyxtilən'.

³⁷ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Quingan' zejen: Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəç na' gwxaquə'əlebeda' ca ben' gozə trigw biṇnə'.

³⁸ Na' doxen yežlyo nga gwxaquə'əleben ca yoba gan' goze' trigw biṇnə', na' beṇə' ca' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aque' ca trigw biṇnə'. Na' beṇə' ca' chso'e latjə chnabia' de'e gwxiye'enə' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aque' ca xsa bgüeyxtilən'.

³⁹ Gwxiye'enə' gwxaquə'əleben ca beṇə' contrən' gozə xsa bgüeyxtilən' gan' banyaž trigw biṇnə'. Na' žan' gaquə' juisyən' gwxaquə'əleben ca tyempən' yosyo'otobe' trigon'. Na' anglən' zjənaque' ca beṇə' ca' yosyo'otobə cwsešan'. ⁴⁰ Na' can' gac che bgüeyxtilən'

yosyo'otobe'en šeyən', can' gaquə che beṇə' ca' chnabia' de'e gwxiye'enə' lega'aque' catə' əžin ža gaquə juisyən'. ⁴¹ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch na' catə' əžin žan', nada' əseļa'a angl chia' ca' par yosyo'otobe' yoguə' beṇə' ca' chesə'əgo'oyele'e beṇə' yoblə so'one' de'e malən', na' yosyo'otobte' yeziquə'achlə beṇə' ca' chso'on de'e malən'. Na' angl ca' yesyə'əbeje' lega'aque' nič cuich nite'e txen len beṇə' ca' bagwso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'. ⁴² Nach yosə'əsele'e lega'aque' lao yi' gabil gan' se'eye' zejlicane. Na' lao yesə'əžaglaogüe'enə' yesə'əbežyaše'e na' sa'oyejə leyga'aque'enə'. ⁴³ Na' cana'ach Xancho Diozən' gone' par nič beṇə' ca' chso'on de'e güenṇə' nite'e len le' na' əsa'aque' ca yelə' chey che'eni' che bgüižən' catə' yesyə'əžine' yoban' gan' chnabia' Diozən'. Le'e žia nagle de'en chene, legwzenag.

Jempl che mech xen de'en ngašə' to lao yežlyo

⁴⁴ Yelə' chnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. To beṇə' jəyedi'e mech xen de'e ngašə' to lao yežlyo. Nach bocuaše'en de'e yoblə. Na' de'e tant bebeine' de'en jəyedi'e mechən' nach jəyete'e yoguə'əloł bi de'e de che' par nič gwxi'e yežlyon' gan' ngašə' mechən'. Ca mbalazən' gwzo be'enə' can' mbalazən' nitə' beṇə' ca' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'.

Jempl che to perla de'en lechgualē zaqu'e

⁴⁵ Na' yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' leczə gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Zo to comersyant beṇə' cha'o chsi' na' cheyote'e perlas de'en lechgualē naquən xoche. ⁴⁶ Na' bželene' to perla de'e lechgualē zaquə'ən. Na' leczə beyote'e yoguə'əlołte

de'en de che' na' gwxi'e perlan'. Ca'aczən' gwxaquə'əlebe beṇə' ca' chsa'acbe'i de que de'e žialao əso'e latjə ṇabia' Diozən' lega'aque'.

Jempl che yixjw bel

⁴⁷ Na' yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' leczə gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Nitə' balə beṇə' gwxen bel ca' na' boso'ozale'e yixjw bel chega'aque'enə' lo'o nisda'onə' na' gwxenən yoguə' clas bel ya'a ca'. ⁴⁸ Nach catə' bagwža' bia zannə' lo'o yixjon', besyə'əbeje' yixjon' yobižlə, na' gosə'əbi'e bia ca' zjənaquə güen par əsa'ogüe', na' gosə'əgüe'eb lo'o žomə ca'. Na' bia ca' cui zjənaquə güen, goso'ocho'one'eb. ⁴⁹⁻⁵⁰ Ca'aczən' gaquə che yoguə' beṇə' catə'an əžin ža gaquə juisyən'. Angl ca' yesə'əbeje' beṇə' mal ca' na' yosə'əzale'e lega'aque' lo'o yi' gabilən' gan' yesə'əbežyaše'e na' sa'oyejə leyga'aque'enə' tant yesə'əžaglaogüe'.

⁵¹ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': — ĵEzejni'ile yoguə' de'e ca' bablo'ida' le'e?

Nach gwse'ene': — Zyejni'ito'on Xanto'.

⁵² Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — Notə'atezle šə chac chsed chlo'ile Xtižə' Diozən' de'en byoj cana', na' šə leczə chzenagle can' chsed chlo'ida' de que cheyalə' güe'ele latjə ṇabia' Diozən' le'e, nachən' guac əgwšed əgwlo'ile beṇə' chopten. Na' gwxaquə'əlebele ca to xan yo'o beṇə' napə yoguə' de'en chyažj chchine family che'enə'.

Jeso'osən' beyeje' Nasaretən'

⁵³ Nach catə' beyož be'elen Jeso'osən' disipl che' ca' jempl ca', beze'e latjən' len disipl che' ca'. ⁵⁴ Na' beyeje' Nasaretən' gan' gwcha'ogüe'. Na' jəyessed jəyelo'ine' beṇə' ca' lo'o yo'odao' chega'aque'enə'.

Na' lechguale besyə'abanene' len xtiže'enə', na' gwse'e ljuežjga'aque': —¿Nacxa goquən' nezene' de'e ca' de'en naquə de'e sin'? na' ¿nacxa chac chone' miłagr ca' chone'? ⁵⁵ Nombi'achone', la' naque' xi'in carpinterən'. Na' xne'enə' naque' no'olən' le' Maria. Nombi'acho beṇə' biše'e Jacobən', Jwsen', Simonṇə' na' Jodasən'. ⁵⁶ Na' lecza beṇə' zane' ca' nitə' lažcho nga. ¿Nacxa chaquən' cho'e dižə' ca' ža, na' chacte choe' miłagr?

⁵⁷ Na' de'en gwso'one' xbab de que Jeso'osən' naque' con to beṇə' gwlaž čhega'aque', de'e na'anə' bito gwse'ejle'e čhe'. Nach gože' lega'aque': —La'anə'əczə beṇə' zan chse'ejle'e čhe beṇə' ca' chso'e xtižə' Diozən' na' chso'e lega'aque' yelə' bala'aṇ, beṇə' gwlaž čhega'aque' ca' na' family čhega'aque' ca' bito chse'ejle'e čhega'aque'.

⁵⁸ Na' Jeso'osən' bene' con to čopzə miłagr Nasaretən' čhedə' bito gwse'ejle'e čhe'.

14

Quingan' goquə got Juan ben' bčhoa beṇə' nis

¹ Na' ca nan' Erodən' ben' naquə goberṇador čhe Galilean', benene' dižə' ca naquə yoguə'əloł de'e güen de'en chon Jeso'osən'. ² Nach gože' xmose' ca': —Bengan' de'e Juannə' ben' bčhoa beṇə' nis. Babebane' ladjo beṇə' guat ca' na' de'e na'anə' chac chone' miłagr ca'.

³⁻⁴ Quingan' goquə gwso'ote' Juannə': Erodən' beque'e Erodiasən' ca xo'ole', len Erodiasən' naque' xo'olə Lip biše'enə'. Na' Juannə' gože' Erodən': “Malən' beno' beca'o no'ol čhe beṇə' bišo'on par naque' xo'olo'.” Na' de'en gož Juannə'

Erodan' ca' de'e na'anə' Erodan' bene' mendad gosə'əzene' Juannə' na' gosə'əgüe'ene' ližya na' bosə'əcheje' ni'ane'e ca' gden.

⁵ Erodan' gone'ene' gote' Juannə', pero bitobi benene' le' chedə' bžebe' bi so'on beṇə' ca' gwse'ejle'e che Juannə' de que cho'e xtižə' Diozən'.

⁶ Pero na' catə' gwso'one' lni ža la Erodan', bi'i no'ol che Erodiasən' bya'abo' lao beṇə' ca' gwnitə' lniṇə'. Na' lechguale bebei Erodan' can' bembo'onə'. ⁷ Na' tant beyazlažə' Erodan' can' bya'a no'ol güegon', bzoe' jorament de que əgwnežjue'ebo' bitə'atezə əṇabebo' le'. ⁸ Na' por consejw che xna'abo'onə' gožbo' Erodan': —Ben nada' na'atec na'a yichj Juannə' ben' chchoa beṇə' nis žian to lao plat.

⁹ Na' gwzo Erodan' trist catə' beyož gož no'ol güegon' le' ca', pero na' ca' naquə babzoe' jorament len lebo' lao beṇə' ca' zjənaquə combidən', benšaze' mendad gaquə can' gwṇabe no'ol güegon' le'. ¹⁰ Ca' goquən' bene' mendad jəsə'əchogue' yen Juannə' lo'o ližya gan' yo'enə'. ¹¹ Na' bosə'ožie' yichj de'e Juannə' to lao plat par jso'en lao bi'i no'olən' na' bnežjwbo'on xna'abo'onə'.

¹² Nach disipl che de'e Juannə' jəsyə'əxi'e cuerp che'enə' na' jəsə'əcuasə'en. Gwde na' ja'aque' gan' zo Jeso'osən' na' jse'eže'ene' can' bagoquən'.

Jeso'osən' bguaogüe' gueyə' mil beṇə'

¹³ Na' catə' bene Jeso'osən' can' goquə che de'e Juannə', beze'e latjən' len disipl che' ca' na' besyə'əyo'e to lo'o barcw par jəya'aque' latjə dašən' de'en de yešla'alə nisdə'onə'. Na' beṇə' ca' ža' yež ca' zjəchi' galə'əzə nisdə'onə' gwse'enene' rson galən' bazjəda Jeso'osən'. Na' gwsa'aque'

lažga'aque'enə' ja'aque' yobižlə jəsə'əšague' Jeso'osən' yešlā'alə nisdā'onə'. ¹⁴ Na' catə' bžin Jeso'osən' cho'a nisdā'onə', ble'ine' beṇə' zan ca' na' beyašə' beži'ilaže'e lega'aque'. Na' beyone' yoguə' beṇə' ca' chsa'acšene. ¹⁵ Na' catə' bachal, gosə'əbiguə' disipl che' ca' laogüe'enə', na' gwse'ene': —Zochō to latjə ga cui no nla', na' bagwde or par gaocho xgüe. Bselə' beṇə' quinga yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə par nič žjəsə'ədilje' de'e se'ej əsa'ogüe'.

¹⁶ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bitō cheyalə žjəya'aque'. Le'e güe'ega'aque' de'e se'ej əsa'ogüe'.

¹⁷ Nach gwse'ene': —Chopga beļ ya'a chechon' de na' gueyə'əga yetxtil.

¹⁸ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e žjəxi'in ni.

¹⁹ Nach ben Jeso'osən' mendad gosə'əbe' beṇə' zan ca' lao yixye daquə'ənə'. Na' gwxi'e yetxtil ca' gueyə' na' beļ ya'a ca' chopə. Na' bgüie' yobalə be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Gwde na' bzojje'en nach bnežjue'en disipl che' ca' par gosə'əyise' che che beṇə' ca'. ²⁰ Na' yogue'e gwsa'ogüe'en xte ca gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'en besyə'əga'annə', bosyo'otobe'en, na' goquən šižin žomə. ²¹ Na' beṇə' ca' gwsa'o yetxtilən' naquə ca do gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə na' cui cuent bidao'.

Jeso'osən' gwze'e tlaō nisdā'onə'

²² Gwde na' Jeso'osən' bene' mendad yesyə'əyo'o disipl che' ca' lo'o barcon' par yesyə'əbialaogüe' yesyə'əlague'e yešlā'alə nisdā'onə' žlac bega'an le' bzeine' beṇə' zan ca' dižə'. ²³ Na' beyož bzei Jeso'osən' beṇə' ca' dižə', gwloe' to lao ya'a par jene' orasyon toze'. Dezd golte gwzo tozə

Jeso'osən' lao ya'anə'. ²⁴ Na' ca naquə barcon' gan' zesya'əyo'o disipl che' ca', bazdan gwcholte nisdə'onə', nžiguə'əxaxj nisən' len chedə' chas chatə' nisdə'onə' por ni che chechj be'enə' clelə. ²⁵ Na' do šbał beyetj Jeso'osən' ya'anə' na' gwze'e tlaο nisdə'onə' par gwyeje' galən' zja'ac disipl che' ca'. ²⁶ Na' catə' besə'əle'i disipl che' ca' le' zde' lao nisdə'onə', lechguale besə'əžebe' xte gwso'osye'e gosə'əne': —iTo beṇə' guat chle'icho chda tlaο nisən'!

²⁷ Na' le'e bolgüižte Jeso'osən' lega'aque', gože': —Leyebei. Nada'anə'. Bito žeble.

²⁸ Nach Bedən' gože'ene': —Xanto', šə le le'enə', gwna nada' sa'a tlaο nisdə'onə' yida' gan' zo'onə'.

²⁹ Nach gož Jeso'osən' le': —Da Bed.

Na' le'e bchojte Bedən' lo'o barcon' na' gwzolao gwze'e tlaο nisdə'onə' par zde' gan' zo Jeso'osən'.

³⁰ Pero na' catə' gocbe'ine' ca fuertən' chechj be'enə', bžebe' na' gwzolao chyiše'e lo'o nisən'. Nach bisye'e gože' Jeso'osən': —Xana', bosla nada', bachetja' xan nisən'.

³¹ Na' le'e blite na' Jeso'osən' bexe'ene'. Nach gože' Bedən': —Bixchen' goczejlažo'o? Gwyejle'ech chia'.

³² Na' catə' beyo'o Jeso'osən' len Bedən' lo'o barcon', le'e gwlezte be'enə'. ³³ Na' beṇə' ca' ža' lo'o barcon' gwso'elaogüe'e Jeso'osən', gwse'ene': —De'e liczə len' naco' Xi'in Diozən'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' chsa'acšene beṇə' nitə' Genesaret

³⁴ Nach gwza'ach barcon' xte bžinən cho'a nisdə'onə' to latjə de'en nzi' Genesaret. Na'

besyə'əchoje' lo'o barcon'. ³⁵ Na' beṇə' ža' do Gene-saretən' besyə'əyombi'e Jeso'osən', na' bosə'asele'e rson yoguə' yež ca' de'en zjəchi' galə'əzə de que Jeso'osən' babžine' lažga'aque'enə'. Na' beṇə' ca' ža' yež ca' gosə'əche'e yoguə' beṇə' chsa'acšene lao Jeso'osən'. ³⁶ Nach gosə'əṇabene' Jeso'osən' šə güene'ene' yesə'əgane' lox xadoṇ che'enə'. Na' yoguə' beṇə' ca' gosə'əgan len besyə'əyaquene'.

15

Dižə' de'en chchoj cho'achon' chonən manch la'ažda'ochon'

¹ Na' balə beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwsa'aque' Jerosalennə' na' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən', na' gwse'ene': ² —¿Bixchen' disipl chio' ca' bito chesə'ənaogüe' costombr ca' de'en bosyo'ocua'anlen de'e xaxta'ocho ca' chio'o? ¿Bixchen' cui chosyo'one'e zan las antslə ze'e sa'ogüe' can' chonto'?

³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Ca naquə le'e ža, ¿bixchen' chbejyichjle cui chonle can' non Diozən' mendad goncho na' con naozechle costombr chelen'? ⁴ Diozən' none' mendad can' goncho, gwne': “Le'e gwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale”, na' “Notə'atezle šə chžia chnitə'ale xaxna'ale cheyalə' gatle.” ⁵ Pero le'e nale de que šə beṇə' əne' de que babnežjue' Diozən' mech o bien de'en cheyalə' əgwnežjue' xaxne'enə' par gaquəlene' lega'aque', na' bitoch bi cheyalə' əgwnežjue' xaxne'e. ⁶ Na' de'en chonle ca', bachonle lei che Diozən' ca to de'e cui bi bi zaquə'e nič ca' naozechle costombr chelen'. ⁷ Le'e nacle

beṇə' goxoayag. Chonle cayanə'n bzoj de'e profet
Isaiazən' chele, gan' nan:

⁸ Beṇə' Izrael ca' chesə'əne' de que nada' Diozən'
chso'elaogüe'e,

pero caguə do lažə'əga'aque'en chso'elaogüe'e
nada'.

⁹ Bitobi zejen de'en chso'elaogüe'e nada'

chedə' la' choso'osed choso'olo'ine' beṇə' costombr
de'en gwsa'aljlažə' beṇə'chən'.

¹⁰ Nach Jeso'osən' bozolgüiže' beṇə' zan ca'
zjənžaguən' par nič gosə'əbigue'e laogüe'enə', na'
gože' lega'aque': —Legwzenag de'e nga ənia' le'e nič
šejni'ilen'. ¹¹ Bito nacho de que de'en che'ej chao-
chon' chonən manch la'ažda'ochon'. Echnia' le'e,
dižə' de'en chchoj cho'alen', lenṇə' chonən manch
la'ažda'olen'.

¹² Nach gosə'əbiguə' disipl che Jeso'osən'
laogüe'enə' gwse'ene': —ĵEbito gocbe'ido' de
que beṇə' fariseo ca' lechgualē besə'əže'e catə'
gwse'enene' xtižo'onə'?

¹³ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Gwžin ža catə'
Xa' Diozən' ben' zo yoban' gwžiaiye yoguə'əloj
beṇə' cui choso'ozenag che'. Egwžiaiye lega'aque'
can' choncho catə' chlāžə'əcho yixə' ca' chla'ac lo'o
yel. ¹⁴ Ljosə'əye beṇə' fariseo ca'. Zjənaquəga'aque'
ca to beṇə' lchōl beṇə' chene'ene' cue'e nez
yeto beṇə' lchōl. Chso'onczə yichjlaoga'aque' cui
choso'ozenague' che Diozən' na' choso'osedene'
beṇə' de'en cui naquə de'e li. Nezecho de que beṇə'
lchōlən' bito gaquə cue'e nez yeto beṇə' lchōl la'
txenṇə' žjəsə'əbixə' to lo'o yech.

15 Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Bzejni'išguei neto' bi zejen de'en gwnao' de que de'en che'ej chaochon' bito chonən manch la'ažda'ochon'.

16 Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —¿Elecza lenle bito chejni'ile de'e quinga bagwnia' le'e?

17 ¿Ecabi nezele de que yoguə' de'en che'ej chaochon' chjche'en lo'o le'echon' na' chžin or cheden?

18 Pero əchnia' le'e, yoguə' dižə' de'en cho'echon' chəsə'əchojən yichjla'ažda'ochon', na' šə cho'echo dižə' malən', len chso'onən manch yichjla'ažda'ochon'. 19 Na' lo'o yichjla'aždao' benach na'anə' chchoj yoguə' xbab mal quinga, ca de'en nan so'ote' beṇə', na' nan yoso'ogo'o xtoga'aque', na' nan yesə'əbejyichj no'ol chega'aque' o ben' chega'aque' par yesyə'əzolene' beṇə' yoblə na' nan yesə'əbanga'aque' bi de che beṇə', na' nan so'onlažə'əga'aque', na' nan yoso'ožia yoso'onite'e ljuežj benachga'aque'. 20 Xbab mal ca' zjənac ca' chso'onən manch yichjla'ažda'ochon'. Na' bito ənacho de que de'en cui chona'acho zan las antslə ze'e gaocho chonən manch yichjla'ažda'ochon'.

To no'olə cui naque' beṇə' Izrael chonlilaže'e Jeso'osən'

21 Beza' Jeso'osən' latjən' len disipl che' ca' par ja'aque' galə'əzə gan' mbane Tiro na' Sidon. 22 Na' to no'olə beṇə' cui naquə beṇə' Izrael, gwze'e gan' mbane Tiro na' Sidon par jəšague' Jeso'osən'. Na' gwṇe' zizjo gože' Jeso'osən': —Xana', le' naco' xi'in dia che de'e Rei Dabin'. Beyašə'əšguei neto'. To bi'i no'olə chia' yo'o yaz to de'e xio' lo'o yichjla'ažda'obo'onə' na' lechgualē chžaglaobo'.

23 Pero Jeso'osən' bito boži'e xtižə' no'olən'. Nach disipl che Jeso'osən' gosə'əbigue'e cuite'enə' na' gwsa'atə'əyoine' le' gwse'ene': —Bosa'ašga no'olən' la' con naogüe' chio'o na' chatə'əyoine' le' zižjo par gaquəleno'one'.

24 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Diozən' bsele'e nada' gaquəlena' nasyon Izrael na'azən', la' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aque' ca xilə' dao' bia zjənaquəžeje.

25 Nach no'olən' bgüigue'e bzo xibe' lao Jeso'osən', na' gože'ene': —Xana' go'onšguei goclen neto'.

26 Na' Jeso'osən' gože'ene': —Bito naquən güen yeca'acho yelə' guao che xi'incho na' əgwnežjwchon gao xicoda'ocho.

27 Na' gocbe'i no'olən' bsaquə'əlebe Jeso'osən' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael ca beco', nach gože'ene': —Leiczədo' Xana'. Pero xicocho ca' gaaquə əsa'ob pedas de'e chesə'əxopə lao yon'.

28 Nach Jeso'osən' gože'ene': —No'olə, lechguale chonlilažo'o nada'. Gaaquəlencza' le' can' che'endo'.

Na' lao or na' beyaque xi'in no'olən'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan beṇə' chsa'acsene

29 Gwde na' Jeso'osən' na' disipl che' ca' besa'aque' latjən' na' gwso'e nezən' de'en zda tcho'a nisdəo' Galilean'. Nach gwse'epe' to lao ya'a na' jesə'əchi'e lao ya'anə'. 30 Na' besə'əžin beṇə' zan lao ya'a gan' zo Jeso'osən' len disipl che' ca'. Zjənche'e no beṇə' coj, na' no beṇə' lchol, na' no beṇə' mod, na' no beṇə' nchog ni'ana'aga'aque', na' zjəlen beṇə' chse'i gwde gwde yižgüe' na' bosonite'e lega'aque' lao Jeso'osən'. Na' Jeso'osən'

beyone' yogue'e. ³¹ Na' lechgualē besyə'əbane beṇə' ca' catə' besə'əle'ine' can' ben Jeso'osən' beyone' beṇə' ca'. Besyə'əbanene' can' besyə'əṇe beṇə' mod ca', na' besyə'əyaque beṇə' ca' zjə'nchog no ni'ana'aga'aque'enə', na' besyə'əda beṇə' coj ca', na' besyə'əle'i beṇə' lchoḷ ca'. Nach yoguə'əḷoḷ beṇə' ca' gwso'elaogüe'e Diozən'.

Jeso'osən' bguaogüe' tap mil beṇə'

³² Gwde na' Jeso'osən' goxe' disipl che' ca' na' gože' lega'aque': —Lechgualē cheyašə'əda' beṇə' quinga. Bagoc šoṇə ža nite'e nga len chio'o, na' bitobi de de'e sa'ogüe'. Na' bito che'enda' yosa'aga'aca'ane' sin cui sa'ogüe' par niḥ cui yesyə'əchoḷene' tnezən'.

³³ Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Gan' zocho nga naquən to latjə ga cui nono nḷa'. ¿Gaxa əželecho de'e əsa'o yoguə' beṇə' zan quinga?

³⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Balə yetxtil chechon' de?

Nach gwse'ene': —Gažga yetxtil dao' zjəde na' to chopga beḷ ya'a dao'.

³⁵ Nach Jeso'osən' bene' mendad yesə'əbe' beṇə' ca' lao yon'. ³⁶ Na' gwxi'e yetxtil dao' ca' gažə na' len beḷ ya'a dao' ca', nach be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Gwde na' bzojje'en bnezjue'en disipl che' ca' par gwso'e che yoguə' beṇə' ca'. ³⁷ Na' yogue'e gwsa'ogüe' xte ca gwse'eljene'. Nach pedas ca' de'en besyə'əga'annə' bosyə'otobə disipl ca' len, na' goquən gažə žomə. ³⁸ Na' beṇə' ca' gwsa'o yetxtilən' naquə tap mil beṇə' byo, bito cuent no'olə na' bito cuent bidao'. ³⁹ Nach Jeso'osən' bose'e beṇə' ca'.

Gwde na' gwyo'e to lo'o barcw len disipl che' ca' na' ja'aque' distrit gan' nzi' Magdala.

16

Gosə'əṇabene' Jeso'osən' gone' to de'e yesə'əle'ine' le'e yoban'

¹ Na' goquən' balə beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən'. Na' gosə'əṇabe' gone' to milagr de'en yesə'əle'ine' le'e yoban' de'en gwsa'aque' cui gaquə gone'. ² Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Catə' chle'ile nlatjəcha le'e yoban' še'elə nach nale: “Goža'a gwxe chedə' nlatjəcha.” ³ Na' šə chi' bejw catə'ən che'eni' nach nale: “Guaquə zag, la' chi'ichgua bejw.” Beṇə' goxoayag le'e. Nezele šə guaquə zag o šə guaquə zeyə' catə'ən chle'ile nac naquə le'e yoban', pero cabi chacbe'ile bi zeje de'e ca' chon Diozən' tyemp nga zocho ṇa'a. ⁴ Le'e mbanle ṇa'a lechguale beṇə' la'aždao' mal nacle, na' bagwlejyichjle Diozən'. De'e na'anə' chṇable gona' to de'e le'ile le'e yoban' par nič ənezele šə Diozən' bsele'e nada'. Pero bito gona' can' chṇablenə'. De'en gon Diozən' len nada' par nič ənezele de que le'enə' bsele'e nada' gwxaquə'əleben ca de'en bene' len de'e Jonasən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

Na' beyož gwna Jeso'osən' ca', beze'e len disipl che' ca' gan' nitə' beṇə' ca'.

De'en chsed chlo'i beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin'

⁵ Na' catə' besə'əžine' yešla'alə nisdəo' Galilean', disipl che' ca' gwsa'acbe'ine' de que gwsa'anlaže'e yetxtil de'en əsa'ogüe'. ⁶ Nach Jeso'osən' gože'

lega'aque': —Legapə cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' sadoseo ca'.

7 Pero disipl che' ca' bito gwse'ejni'ine' bi zeje de'en gože' lega'aque' ca', nach gwse' ljuežjga'aque': —Gwne' ca' chedə' gonlažə'ačo gua'ačo yetxtilən'.

8 Na' Jeso'osən' gocbe'ine' xbab de'en chso'one', nach gože' lega'aque': —¿Bixchen' chonle xbab che yetxtilən' de'en gonlažə'əle? ¿Ecabi ne'e šejle'ele de que napa' yelə' guac par gúaogua' le'e? 9 ¿Ebito chejni'ile bi zeje milagr ca' chona? na' ¿əbagonlažə'əle can' bgúaogua' gueya'a mil beṇə' byo len gueyə'əzə yetxtil dao'? ¿Ena' leczə bito za'alažə'əle do balə žomə pedas yetxtil ca' betoble de'en besyə'əga'an? 10 Na' ¿chexa tapa mil beṇə' byo ca' bgúaogua' len gažə yetxtil dao'? ¿Eza'alažə'əle balə žomə pedas yetxtil can' betoble gwde besyə'ədaogüe'enə'? 11 ¿Bixchen' con benle xbab che yetxtilən' catə'an gwnia' le'e gaple cuidad len xna' cuazi che beṇə' fariseo ca' na' che beṇə' sadoceo ca'?

12 Nach disipl che' ca' gwsa'acbe'ine' de que Jeso'osən' caguə bi'e dižə'an ca' che xna' cuazin' de'en chəsə'əchine' par checha'o yetxtilən' sino bi'e dižə'an ca' par nič cui yoso'ozenague' che de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' fariseo ca' na' beṇə' sadoseo ca'.

Bedən' gwne' che Jeso'osən' de que Diozən' bsele'ene' par gaquəlene' nasyon Izraelən'

13 Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' gan' mbane to syoda de'en nzi' Sesarea de Filipino. Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li Diozən' bsele'e

nada' golja' be_nach. Pero ¿bi chesə'əna be_nə'? ¿non' naca' nada'?

14 Nach gwse'ene': —Bale' chesə'əne' de que naco' de'e Juan ben' b_{ch}oa be_nə' nis. Na' yebale' chesə'əne' de que naco' Liaz ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' yebale' chesə'əne' de que naco' de'e profet Jeremias, o de que naco' yeto' be_nə' be' xtižə' Diozən' cana'ate.

15 Nach gože' lega'aque': —Chexa le'e, ¿bi nale non' naca' nada'?

16 Simon Bedən' gože'ene': —Len' naco' Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəleno' nasyon chechon', na' naco' Xi'in Dioz ben' zo zejlicane.

17 Nach Jeso'osən' gože'ene': —Simon xi'in Jonas, mbalaz zo' de'en gwnao' de'e ca'. Notono be_nach bzejni'i le' de'e ca', tozə Xa' Diozən' ben' zo yoban', le'enə' babzejni'ine'en le'. 18 Na' nada' ənia' de que len' lio' Bed na' zejən dižə' yej. Na' can' nao' chejli'o chia' gwxaquə'əleben ca to yej gual de'e gaquə gwchincho par lan yo'o. Na' nada' yetoba' be_nə' zan be_nə' se'ejle'e de que naca' Xi'in Dioz can' chejli'o chia' par nič ca' əsa'aque' tozə yoso'ocodə' ljuežje' so'elaogüe'e nada'. Na' bitobi gaquə so'on de'e xio' ca' par nič əžin ža catə' cuich no so'elao' nada'. 19 Na' gona' lao na'o zgua'atec le' go'o xtiža'anə' len be_nə' zan par nič əso'e latjə nabia' Diozən' lega'aque', Dioz ben' zo yoban'. Na' lecza gaquən lao na'o yo'o be_nə' ca' yoso'ocodə' ljuežje' so'ela'ogüe'e nada' bin' naquə güen so'one' na' ye'ega'aco'one' bi de'e ca' cui naquə güen so'one'. Na' Diozən' əgwzejni'ine' le' naquən' ye'ega'aco'one' par nič ca' yediłən len de'en na Diozən'.

20 Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' de que ni toe' cui əso'e dižə' de que le' na'anə' naque' Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'.

Jeso'osən' gwdixjue'ine' disipl che' ca' de que so'ot beṇə' le'

21 Na' ža na' Jeso'osən' gwzolaogüe' bsed blo'ine' disipl che' ca' de que cheyalə' šeje' Jerosalennə' na' gaque' lao na' beṇə' golə blao che nasyon Izrael chechon', na' lao na' bχoz əblao checho ca', na' lao na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Na' gwne' de que yoguə' beṇə' ca' de'e zan de'e yosə'əchi' yosə'əsaque'e le' na' əso'ote' le'. Pero na' yeyon ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'.

22 Nach Bedən' gwleje' Jeso'osən' latə' dao' ca'alə na' gože'ene': —Xana', Diozən' gaquəlene' le'. Bitoczə gac chio' de'e quinga nao' nga.

23 Pero na' Jeso'osən' gwyecheje' bgüie' Bedən' na' gože' gwxiye'enə' de'en chnabia' yichjla'aždao' Bedən': —Gwchi'izə' ca'alə Satanas.

Nach gože' Bedən': —Bito che'endo' gona' can' non Diozən' mendad gona'. Chono' xbab che de'en chacdo' gaquən güen na' bito chono' xbab naquən' chene'e Diozən' gaquə.

24 Gwde na' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': — Notə'ətezle šə che'enele gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia' cheyalə' əchoj yichjle de'en chene'ele gon cuinle par nič gonle con can' chene'e Diozən' na' bitobi gaquele che de'en chi' saquə'əle, la'anə'əczə šə so'ot beṇə' le'e to le'e yag coroz con gonlilažə'əle nada'. 25 Notə'ətezə beṇə' chaquene' gone' par nič cui chi' saque'e o par nič cui

no so'ot le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'atezə beṇə' chsanlažə' cuine' chi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni chia', be'enan' əbane' zejlicane. ²⁶ Bitobi de'e güen gaquə che to beṇə' la'anə'əczə nabi'e doxen yežlyon' šə cuiayi'e zejlicane, la' bitə'atezə de'e gatə' che', bito gaquəlenən le' par ničh cui cui'ayi'e zejlicane. ²⁷ Diozən' bsele'e nada', golja' beṇačh, na' catə' yida' yežlyo nga de'e yoblə nsa'a yelə' chey che'eni' che Xa' Diozən' na' chi'a angl chia' ca', cana'ach gona' par ničh to to beṇačhən' nite'e mbalaz o yesə'əzi'e castigw segon de'e gwso'on to toga'aque'. ²⁸ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇačh. Na' de'e li chnia' le'e, balle cabinə' gatle catə'an le'ile nada' yida' de'e yoblə par yedəlo'a yelə' gwnabia' chia'anə'.

17

Jeso'osən' goque' ca to de'e chey che'eni'

¹ Gwde xop ža gwna Jeso'osən' de'e ca', gwche'e Bedən' len Jacobən' na' Juan beṇə' bišə' Jacobən', ja'aque' to lao ya'a sibə. ² Na' lao nite'e lao ya'anə' beža' can' goquə Jeso'osən', beža'ateczə cho'alaogüe'enə' na' gwyey gwyeni'in ca'aczən' chac bgüižən', na' xalane'enə' beyaquən šyiš xilə' ca'aczə be'eni'. ³ Na' goquən lao nite'enə' conczə besə'əle'ine' de'e Moisezən' len profet Liazən' ben' gwzo cana', na' chso'elene' Jeso'osən' dižə'. ⁴ Nach Bedən' gože'ene': —Xanto', güenchgua zocho nga na'a. ¿Egüe'endo' gonto' šonə ranš? ton par le', na' ton par Moisezən' na' yeton par Liazən'.

⁵ Ne'e cho'ete' dižə'anə' catə'əczla to bejw de'en chactit bcuašə'an lega'aque', na' lo'o bejon'

gwse'enene' gwna Diozən': –Benga Xi'ina' ben' chacchgüeida' chei. Cheba chezaquə'əlaža'a len le'. Che le'enə' le'e gwzenag.

⁶ Na' catə' gwse'ene disipl ca' dižə' ca' lechgualə besə'əžebe', xte jesə'əchaze' goscho'alə lao yon'. ⁷ Nach bgüiguə' Jeso'osən' b̄xoə ne'enə' yichjga'aque'enə', na' gože': –Leyeyas. Bito žeble.

⁸ Na' catə' besyə'əgüie'enə', notono no nochlə besə'əle'ine' sino tozə Jeso'osən'.

⁹ Na' gwde na' lao chesyə'əyətje' ya'anə', gož Jeso'osən' lega'aque': –Ni tole cui güe'ele dižə' che de'en bable'ile xte catə'əch bagwso'ot beṇə' nada' na' yebana' ladjo beṇə' guat ca', nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

¹⁰ Nach disipl che' ca' gwse'ene': –Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ilein' choso'osedene' neto' de que zgua'atec profet Liaz ben' gwzo cana' cheyalə' yide' lao yežlyo nga de'e yoblə antslə ze'e yidə ben' əselə' Diozən' par gaquələne' nasyon chechon'. ¿Bixchen' chəsə'əne' ca' ža?

¹¹ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': –De'e liczə chəsə'əne' de que zgua'atec yidə profet Liazən' de'e yoblə ben' gwzo cana' par yeyone' yoguə'əlol de'e cheyalə' yeyac. ¹² Pero na'a chnia' le'e de que babidə ben' bedəyen can' ben profet Liazən', na' beṇə' Izrael gwlaž checho ca' bito gwsa'acbe'ine' de que le' naque' ben' naquən yidə. Na' gwso'onene' le' con can' gwse'enene' na' gwso'ote'ene'. Na' ca'aczən' so'one' len nada', Diozən' bselə'e nada' golja' beṇəch.

¹³ Nach gwsa'acbe'i disipl che' ca' de que Jeso'osən' cho'e dižə' che de'e Juannə' ben' b̄choa beṇə' nis.

Jeso'osən' beyone' to bi'i chaz šon

¹⁴ Na' catə' besə'əžine' gan' zjənžag beṇə' zan, to beṇə' bšague' Jeso'osən' na' bzo xibe' laogüe'enə'. Na' gože'ene': ¹⁵ —Xana' beyašə'əlažə'əšguei xi'ina' nga. Chazbo' šon na' lechgualē chžaglaobo' len len. Na' zan las bajchazbo' lao yi' na' leczə ca' zan las babxopbo' lo'o nis. ¹⁶ Bajoa'abo' lao disipl chio' ca', pero bito gwsa'aque' yesyə'əyone'ebo'.

¹⁷ Nach Jeso'osən' gože' beṇə' ca' ža'anə': — Le'e chonle clelə na' naljele. ¿Bixchexaczxan' cui chejle'ele chia'? Bachac šša zoa' napa' yelə' chx-enlažə' len le'e. ¿Batxan' šejle'ele chia'?

Nach gože' xa bida'onə': —Doa' bi'i chio'on ni.

¹⁸ Nach Jeso'osən' gwdile' de'e xio'onə' yo'o yaz yichjla'aždao' bida'onə' par ničh bechojən yichjla'ažda'obo'onə'. Na' lao or na' beyaquebo'.

¹⁹ Na' gwde goc de'e ca', gosə'əbiguə' disipl che Jeso'osən' gan' zoe' toze', na' gwse'ene': — ¿Bixchexaczxan' cui goquə yebejto' de'e xio'onə' yichjla'aždao' bida'onə'?

²⁰ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito goquə yebejlen chedə' bito gwyejle'ele de que Diozən' gaquəlene' le'e. Xsa yag moztasən' naquən de'e dao' rizə'. Na' de'e li chnia' le'e la'anə'əczə šə de'en chonlilažə'əle Diozən' gwxaquə'əleben ca to xsa moztasən' laogüe de'en cuinə' gonlilažə'əchgualene' guac ye'ele ya'a nga: “Gwde gwzo de'e na'ate”, na' gaquə can' chonle mendadən'. Bito bi bi de de'e cui gaquə gonle con šə chejle'ele de que Diozən' chaclene' le'e. ²¹ Na' par ničh yebejle de'e xio' ca' de'en zjənaquə ca de'en bebeja' yichjla'aždao' bi'inə', cheyalə' co'o gwchejle cui ye'ej gaole na' gontezə gonle orasyon.

De'e yoblə gwdixjue'e Jeso'osən' de que so'ot beṇə' le'

²² Na' lao zjezda' Jeso'osən' len disipl che' ca' do gan' mbane Galilean', Jeso'osən' boszenene' lega'aque' de'en ze'e gac che', gwne': —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' gaca' lao na' beṇə'
²³ na' so'ote' nada'. Pero na' yeyon ža yosban Diozən' nada' ladjo beṇə' guat ca'.

Nach disipl che' ca' catə' gwse'enene' xtiže'enə', lechgualə gwnite'e trist.

Jeso'osən' gwdixjue' impuest che yo'odao'

²⁴ Na' catə' besyə'əžine' Capernaunnə', balə beṇə' ca' chəsə'əchixjue' impuest de'en chəsə'əyixjw to to beṇə' byo Izrael ca' par gast che yo'odao' əblaonə' ja'aque' lao Bedən'. Na' gwse'ene': —Ca naquə maestr chelenə', žəgwyixjue' impuest che yo'oda'onə'?

²⁵ Nach gož Bedən' lega'aque': —Gwyixjue'en.

Gwde na' Jeso'osən' len disipl che ca' gwso'e lo'o yo'onə'. Nach Jeso'osən' le'e gožte' Bedən': —žBi xbab chono', Bed? Ca naquə rei ca' nitə' yežlyo nga chesə'anabi'e na' chso'one' byen chesə'əyixjw beṇə' che impuest. žNon' chəsə'əchixjue'en ža? žəfamily chega'aque' o šə beṇə' yoblə?

²⁶ Nach Bedən' gože'ene': —Chəsə'əchixjue' beṇə' yoblə.

Nach Jeso'osən' gože' Bedən': —Beṇə' zjənaquə family chega'aque' ca' bitobi chəsə'əyixjue'. Na' ca naquə chio'o ža, naccho xi'in Rei ben' zo yoban' na' bito cheyalə' chixjwcho impuest che yo'oda'onə'.

²⁷ Pero na' par nič notono no so'on xbab de que choncho contr yo'odao' əblaonə', chixjwcho

impuestān'. Gwyej cho'a nisda'onə', na' gwzalo'o yixjw bel chio'onə', na' bel nech bian' senə' lo'o cho'ab na' əželdo' to mech. Na' yeyoxo'on žjətixjo' impuest chechon'. Gwdiləczən par chixjwcho impuest che chopcho.

18

Gwsa'acyožə disipl che' ca' noe' naquəch blaoch

¹ Na' ca orən' gosə'əbiguə' disipl che Jeso'osən' cuite'enə', na' gwse'ene': —Entr neto' ĵnoto' gaquəchto' blao catə'ən Diozən' ben' zo yoban' gone' par nič solao nabi'o?

² Na' Jeso'osən' goxe' to bidao' na' bzeche'ebə' laoga'aque'enə'. ³ Na' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, notə'ətezle šə bito əgwša' xbab chelen' par əgwzəxjw yichjle lao Diozən' can' chon bidao' nga chzəxjw yichjbo' lao xaxna'abo', bito gaquə sole len nada' catə' Diozən' ben' zo yoban' gone' par nič solao nabi'a. ⁴ Na' notə'ətezle šə babeyacle ca bidao' nga laogüe de'en chzəxjw yichjle lao Diozən', banacle beṇə' blao len nada' catə' Diozən' ben' zo yoban' gone' par nič solao nabi'a. ⁵ Na' notə'ətezle šə chonle güen len notə'ətezə bidao' ca bi'i nga laogüe de'en chaquəle chia', choncze güen len nada'.

Nxož əxopcho goncho de'e mal

⁶ Probchguazə ben' chon par nič əxopə to beṇə' chonlilažə' nada' gone' de'e mal, la'anə'əczə ben' əxopə bitotec bi zaquə'e len beṇəchən'. Nca'alə xneze žalə' əgwchej yene'enə' to yej yišə na' žjəxope' lo'o nisda'onə' na' gate', cle ca soe' əxope' beṇə' gone' de'e malən'. ⁷ Probchguazə le'e de'e zan

de'e zjæde yežlyo nga de'e chso'on par niçh gonle de'e mal. Bito ñacho de que bitobi de de'e so'on par niçh əxopə le'e bachonlilažə'əle nada'. Pero probchguazə beṇə' chon ca əxopə beṇə' yoblə gone' de'e malən'.

⁸ Na' de'e na'anə' əchnia' le'e, šə de'en chonle len ni'ana'alen' chonən par niçh əxople gonle de'e malən' güençhlə žalə' əçhog ni'ana'ale ca' na' çho'onlen cle ca əxople gonle de'e malən'. Nca'alə xneze nacle beṇə' na' chog o beṇə' coj yežinle lao Diozən' na' əbanle zejlicane cle ca cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən'. ⁹ Na' šə de'en chle'ile len jelaole chonən par niçh əxople gonle de'e malən' yejni'alə žalə' cuejlenə' na' çho'onlen, chedə' nca'alə xneze nacle beṇə' lçhol yežinle yoban' gan' zo Diozən' na' əbanle zejlicane, cle ca' cuiayi'ilenlen txen lao yi' gabilən'.

Jempl che xilə' bian' goquəžeje

¹⁰ Le'e gon xbab che beṇə' chso'onlilažə' nada' beṇə' cuitec bi zjəzaquə' len beṇəçhən', par niçh cui gonle len notə'əteze' ca beṇə' cui bi bi zjəzaque'e. Chnia' le'e, angl ca' chapə chye' lega'aque' nitə'ətezə nite'e lao Xa' Diozən' yoban' gan' zo'enə'. ¹¹ Na' ca naca' nada', Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəçh par niçh zedəlo'ida' beṇə' ca' bachəsə'əbiayi' de que nži'ilaža'a lega'aque'. Bsele'e nada' par gona' ca cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' šə so'onlilaže'e nada'.

¹² Na' chnia' le'e, šə nitə' to gueyoa xilə' chele na' gaquəžeje tob, çacabi yocua'anle bia ca' ta-plalj tgualj do lao ya'a gan' zjəža'ab na' žjəyedilje bian' goquəžejenə' xte ca yeželeleb? ¹³ Na' əchnia' le'e, catə' yeželeleb, yebeichele de'en beželobən'

clezə can' chebeile len bia ca' taplalj tğualj cui gwsa'acžeje. ¹⁴ Ca'aczə naquən len beṇə' ca' chso'onlilažə' nada' beṇə' cuitec bi zjəzaquə' len beṇəchən'. Xacho Dioz ben' zo yoban' bito che'ene'ene' cuiayi' ni toga'aque'.

Cheyalə' yezi'ixencho che beṇə' bišə'əcho beṇə' chso'onlilažə' Diozən'

¹⁵ Šə to beṇə' bišə'əle beṇə' bachonlilažə' Diozən' chone' de'e malən' contr to le'e, tozle šejle žje'elenlene' dižə' can' naquə de'en chone'enə' par ničh yediṇjene'en, na' šə chaze' rson che dižə' de'en žje'elenlene' yezoe' binlo len Diozən' de'e yoblə. ¹⁶ Pero na' šə bito chaze' rson ca dižə' de'en žje'elenlene', güench əche'ele yeto o yəchopə beṇə' bišə'əle par ničh əsa'aque' testigw de que dižə' šao' bagotə'əyoile ben' yoša' xbab che'enə'. ¹⁷ Na' šə bitoczə gwzenague' chele, le'e güe' dižə' ca naquə de'en chone' lao yoguə'əle ncodə' ljuežjle cho'ela'ole Diozən'. Na' šə ni que gwzenagcze' chele, cuich gonlene' cuent entr le'e ncodə' ljuežjle cho'ela'ole Diozən'. Pero legon cuent de que naque' txen beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', na' naque' txen len yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e malən' can' chonle xbab che beṇə' gochixjw ca'.

¹⁸ De'e li chnia' le'e, bitə'ətezə de'e əgwxia' le'e ncodə' ljuežjle cho'ela'ole Diozən' par ənale naquən güen so'on beṇə' ca' əsa'ac txen len le'e, leczə can' əṇa Diozən' ben' zo yoban'. Na' bitə'ətezə de'e əgwxiale ənale cui naquən güen so'one', leczə can' əṇa Diozən' ben' zo yoban'.

¹⁹ Na' leczə ca' chnia' le'e, šə chople gwxi-ale bin' ənable lao orasyonə', le'e nitə'əle yežlyo

nga, Xacho Diozən' ben' zo yoban' goncze' de'en ənablenə'. ²⁰ Na' gan' nžag čhopə šonle cho'ela'ole nada', zocza' txen len le'e.

²¹ Nach Bedən' bgüigue'e gože' Jeso'osən': — Xana', šə beṇə' ljuežja' chone' de'e mal len nada' tapteli, čbal las cheyalə' yezi'ixena' che'? čəzelao do gaž las?

²² Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bito nia' de que cheyalə' yezi'ixenle che' zelao do gaž las. Pero de'en chnia' le'e, bito gonle cuent do bal las yezi'ixenle che beṇə' ljuežjen', con le'e yezi'ixentezə che' yoguə' laste.

Jempl che mosən' ben' cui bezi'ixen che de'en chalə' ljuežje'

²³ Na'a ža, yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Zo to rei ben' chsa'alə' xmose' ca' xmeche'enə'. Na' gone'ene' gone' cuent len lega'aque'. ²⁴ Na' catə' gwzolaogüe' bezi'e cuent che to toga'aque', zgua'atec bžin to xmose' ben' chalə' zan milon pes. ²⁵ Na' mosən' bito bi xmeche' gotə' par yonežjue'en rein'. De'e na'anə' bene' mēdad ta'oga'aque' len xo'olen', na' len xi'inga'aque' ca' na' len doxen de'e zjədeine' par nič gaquə yosyo'onežjue' de'en chsa'ale'e che rein'. ²⁶ Nach mosən' bzo xibe' lao rein' gotə'əyoine' le', gože'ene': “Xana', gwdapəšga yelə' chxenlažə' len nada', na' yeyona' de'en čala'a čio'onə'.” ²⁷ Nach rein' beyaše'ene' le' na' bezi'ixene' che doxen de'en čale'enə' na' bsane' le'. ²⁸ Pero na' catə' bechoje' liž rein', le'e bežagte' yeto mos beṇə' chalə' che' to čhop pes. Nach le'e bnizte' yene'enə'

gože'ene': "Yeyoṅo' de'en chal_o'o chia'an na'atec na'a." ²⁹ Nach mos ljuežjen' bzo xibe' laogüe'ena', gože'ene': "Gwdapəšga yelə' chxenlažə' chia' na' yeyoṅa' doxen de'en čala'a čhio'onə'." ³⁰ Pero na' mos nechən' bito bzenague' che mos ljuežje'ena', le'e gwyejte' jene' mendad gosə'əyixjue'ene' ližya xte ca gatə' de'en yonežjue' che'ena'. ³¹ Na' mos ca' yelə' catə' besə'əle'ine' can' ben mos nechən', lechgualē gwnite'e trist. Na' ja'aque' lao rein' jse'eže'ene' yoguə'əloł can' goquə. ³² Nach rein' goxe' mos nechən' laogüe'ene' de'e yoblə, na' gože'ene': "Le' naco' to mos malchgua. Nada' bezi'ixena' che doxen de'en chal_o'o chia'anə' la' gotə'əyoido' nada' yezi'ixena' čhio'. ³³ ¿Bixchen' cui beyašə'əlažo'o mos ljuežjo' ben' čale'e čhio'onə' can' beyašə'əlaža'a le'?" ³⁴ Na' de'e tant bž'a'a rein' bene'ene' lao na' beṅə' ca' par gosə'əyixjue'ene' ližya gan' əžaglaogüe' xte catə'əch bade de'en čale'e che rein'.

³⁵ Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Can' gon Xa' Diozən' ben' zo yoban' gone' castigw che notə'ətezle cui chezi'ixenle che ljuežjle do yichj do lažə'əle bitə'ətezə de'en chso'onene' le'e.

19

Bito yela'acho be'en checho o no'ol checho par solencho beṅə'yoblə

¹ Na' Jeso'osən' catə' beyož gwne' de'e ca', beze'e Galilean' na' gwłague'e yao Jordannə' par beyeje' gan' mbane Jodean'. ² Na' beṅə' zan jəsə'ənaogüe'ene', na' beyone' beṅə' ca' chsa'acšene.

³ Na' beṅə' fariseo ca' ja'aque' gan' zo'enə' čhedə' gwse'ene' yesə'əbeje'ene' dižə' de'e yesə'əchine'

contr le', nach gwse'ene': —¿Ede lsens par to benə' nšagna' yele'e xo'ole' šə bitə'ətezə de'en chone' cui cho'olažə' be'en che'enə'?

4 Nach gože' lega'aque': —Bablabczle can' nyoj Xtižə' Diozən' nan de que catə'an gwxe yežlyon' Diozən' bene' benə' nech ca' benə' byo na' no'olə. 5 Na' gwna Diozən': “Benə' byonə' le'e xaxne'e par əgwšagne'e si'e to no'olə na' benə' ca' yoso'ošagna'anə' əsa'aque' tozə.” 6 Bitoch əsa'aque' čhopə benə', sino que əsa'aque' tozə benə'. De'e na'anə' notono zaquə' yole'e lega'aque' la' Dioz nan' banone' lega'aque' tozə cuerp.

7 Nach gwse'ene': —Šə ca' ža, ¿bixčhexan' ben de'e Moizezən' mendad catə' to benə' yele'e no'olə che'enə', cheyalə' čas to act ga güe'en dižə' de que besyə'əle'enə'?

8 Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e Moizezən' be'e latjə yela'a no'ol chelen' chedə' nacle benə' yičhja'aždao' žod. Pero catə' Diozən' bene' benə' nech ca', bito nacho gwyazlaže'e yesyə'ala'aga'aque'. 9 Echnia' le'e, notə'ətezə benə' chela'a no'ol che'enə' par yeque'e no'olə yoblə, len nezene' de que no'ol che'enə' bito naque' to no'olə go'o xtoi, tozəczə ca malən' chon be'enə' len de'en chon benə' chgo'o xtoe'. Na' notə'ətezə benə' yošagna'alene' to no'olə benə' bela'a ben' chei le', leczə tozəczə ca malən' gone' len de'en chon be'enə' chgo'o xtoe'.

10 Nach disipl che' ca' gwse'ene': —Šə can' naquən che benə' byon' na' no'olən' naplən cuent cui no no gwšagna'.

11 Jeso'osən' gože' lega'aque': –Caguə yoguə' beṇə' chse'ejni'ine' de'e ngan' sino beṇə' ca' babzejni'i Diozən' lega'aque' bi zejen. 12 Nitə' beṇə' cui nan yosə'əšagne'e chedə' gwsa'alje' zjənaque' beṇə' güiž, na' lecza nitə' beṇə' cui yosə'əšagne'e laogüe de'en bazjənon beṇə' lega'aque' güiž. Na' lecza ca' nitə' beṇə' cui chesə'əšagne'e par niç əso'elažə'ache' so'one' ca' əsa'anch beṇə' ca' əso'e latjə n̄abia' Dioz ben' zo yoban' lega'aque'. Le'e gwzenag che de'en bagwni'anə' šə baben Diozən' par niç chejni'ilen.

Jeso'osən' bene' orasyon par bidao' ca'

13 Na' ja'ac beṇə' əjso'e bidao' lao Jeso'osən' par niç əxoə ne'enə' yichjga'acbo'onə' na' gone' orasyon par lega'acbo'. Pero disipl che' ca' gosə'ədile' beṇə' ca' zjənche' bidao'. 14 Nach Jeso'osən' gože' disipl che' ca': –Le'e güe' latjə la'ac bidao' ca' laogua' nga, na' cui əgwžonle. Na' əchnia' le'e beṇə' ca' chəsə'əzexjw yichjga'aque' lao Diozən' ca' bidao' ca' chəsə'əzexjw yichjga'acbo' lao xaxna'aga'acbo', lega'acze'enə' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'.

15 Na' catə' beyož gwxoə na' Jeso'osən' yichjga'acbo'onə', bene' orasyon par lega'acbo', nach gwyeje' ga yoblə.

Beṇə' güego' ben' goquə beṇə' gwni'a be'elene' Jeso'osən' dižə'

16 Na' goquən' to beṇə' güego' bžine' gan' zo Jeso'osən', na' gože'ene': –Maestr, le' naco' beṇə' güen, gwna nada' bi de'e güennə' cheyalə' gona' par gatə' yelə' mban zejlicane chia'.

17 Jeso'osən' boži'e xtiže'enə', gože'ene': – ȷBixchen' nao' de que beṇə' güen nada'? Dioz

nan' naque' le'ezelaogüe beṇə' güen. Pero na' šə che'endo' gatə' yelə' mban zejlicane chio'onə', cheyalə' gono' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən'.

¹⁸ Nach be'enə' gože' Jeso'osən': —¿Noxan' de'e ca' nan ža?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Cui gotle beṇə', cui co'o xtole na' cui cuejyichj be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə, cui cuanle, bito gacle testigw fals contr sa'aljuežjle. ¹⁹ Le'e əgwnežjo yelə' bala'an xaxna'ale, na' legaque che sa'aljuežjle can' chaquele che cuinle.

²⁰ Nach beṇə' güegon' gože' Jeso'osən': —Yoguə'əloj de'e quinga chzenaga' chei dezd xcuidə'ətia'. ¿Bixa de'en chaquəch falt gona' ža?

²¹ Jeso'osən' gože'ene': —Šə de'e liczə che'endo' gaco' cayanə'an chene'e Diozən', jəyeyetə' bi de'e de chio', na' mech de'en le'ido' che de'e ca' bnežjon beṇə' yašə' nach da len nada'. Na' catə' yežino' yoban' gan' zo Diozən', so' mbalaz.

²² Pero na' beṇə' güegon' beyož benene' can' gož Jeso'osən' le', beza'achoe' trist chedə' la' to beṇə' gwni'achguan'.

²³ Gwde na' gož Jeso'osən' disipl che' ca': —De'e li chnia' le'e, zdebəchgua naquən par to beṇə' gwni'a güe'e latjə năbia' Diozən' le'. ²⁴ Na' leczə chnia' le'e, zdebəchlə naquən che to beṇə' gwni'anə' güe'e latjə năbia' Diozən' le' cle ca to camey teb to lo'o nag yešə'.

²⁵ Na' besyə'əbanchgüei disipl che' ca' can' gwne'enə', nach gosə'əne': —Notono gaquə yechoj xni'a de'e malən' šə ca'.

²⁶ Jeso'osən' bgüie' lega'aque' nach gože': —Ni to beṇach cui gaquə yebej cuine' xni'a de'e malən', pero Diozən' chaque'. Le' chac chone' bitə'atezə.

²⁷ Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Neto' bagwlejyichjto' family cheto' ca' na' len yoguə'əlöl de'en deito' par chzenagto' chio'. ¿Bi de'e güen gaquə cheto' laogüe de'en bagwlejyichjto' family cheto' ca' na' len de'en deito'?

²⁸ Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li chnia' le'e Diozən' bsele'e nada' golja' beṇach na' catə' yocobe' yežlyon', nada' cui'a gan' chey che'eni' na' ṇabi'a, na' yoguə' le'e chonlilažə'əle nada' cue'ele cuita'anə' na' ṇabi'ale txen len nada'. Na' le'e šižinle ṇabi'ale family ca' šižin, beṇə' ca' zjənaquə xi'in dia che de'e Izraelən'. ²⁹ Na' notə'atezle šə de'en chzenagle chia' bagwlejyichjle ližle, o bišə'əle, o zanle, o xaxna'ale, o xo'olle, o xi'inle, o yežlyo chele, Diozən' gone' le'e de'e zaquə'əche clezə ca de'e ca' na' beṇə' ca' gwlejyichjle. Na' leczə gon Diozən' par nič əbanle zejlicaṇe. ³⁰ Na' beṇə' zan beṇə' zjənaquə blao ṇa'a gwžin ža catə' cuich əsa'aque' beṇə' blao. Na' beṇə' zan beṇə' cui zjənaquə blao ṇa'a, gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao.

20

Jempl che beṇə' güen žin ca'

¹ Nach bossed boslo'i Jeso'osən' lega'aque', gwne': —Yełə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. To beṇə' napə to güert gan' ža'achgua yag obas. Na' gwze'e liže'en to zil tempran gwyeje' gan' chac ya'anə', jtilje' mos par so'one' žin lo'o güert che'enə' žanə'. ² Na' catə' beyož gosə'əxenlažə' mos ca' de que to denario

chixjue' to toga'aque' con ca chac mosən' tža žin,
 nach bsele'e lega'aque' lo'o güert gan' so'one' žinnə'.
 3 Nach do cheda ga gozeje' gan' chac ya'anə', na'
 ble'ine' nitə'əch beṇə' cui bi bi žin de so'one'.
 4 Na' gože' lega'aque': "Ležja'ac lo'o güert chia'anə'
 ležjen žin na' chixjwcz'a' le'e." Nach ja'ac beṇə'
 ca'. 5 Na' gozeje' de'e yoblə gan' chac ya'anə' do
 gobiž, nach yeto do cheda šonə, na' bezle'ine' nitə'
 beṇə' cui bi bi žin de so'one'. Nach bozsele'e
 lega'aque' par so'one' žin lo'o güert che'enə'. 6 Na'
 ca do cheda gueyə' še'elə gozeje' de'e yoblə. Na'
 bezle'iczene' beṇə' zeznite'e cui bi bi žin de so'one',
 nach goze'e lega'aque': "¿Bixchen' cui ja'acle güen
 žin?" 7 Nach gwse'ene': "Notono no gwna neto'
 güen žin." Nach goze'e lega'aque': "Le'e žja'ac le'e
 gon žin lo'o güert chia'anə'. Na' chixjwcz'a' le'e."
 Nach ja'ac beṇə' ca'. 8 Na' catə' bžin or yosa'a xan
 güertən' xmose' ca', nach gože' mos əblao che'enə':
 "Beyax beṇə' güen žin ca' par chixjwga'aco'one', so-
 laoteco' chixjo' beṇə' ca' bla'ac bzebe, na' yeyožlo'
 len beṇə' ca' bla'ac nechte." Nach ben mos
 əblaon' can' ben xane'enə' mendad. 9 Gwdixjue'
 zgua'atec beṇə' ca' gosə'əzolaogüe' gwso'one' žin
 cheda gueyə' še'elə tgüejə denario to toga'aque'.
 10 Na' catə' gwdixjue' beṇə' ca' gosə'əzolao chso'on
 žinnə' temprante, gwsa'aque' beṇə' ca' de que
 chixjoche' lega'aque' de'e scha'och laogüe de'en
 gosə'əzolaogüe' chso'one' žinnə' temprante. Pero
 tozəczə can' gwdixjue' yoguə'əloltega'aque'. 11 Na'
 catə' beyož gosə'əzi' laxjw beṇə' ca' gosə'əzolao
 žinnə' temprante, gwsa'ade'e xan žinnə' dižə'.
 12 Na' de'e tant chesə'əloque' toe' gože' xan žinnə':
 "Bedo žanə' bžaglaochguato' lao de'e zeyə'ən bento'

žin čhio'onə'. Na' tozəczə can' gwdixjo' neto' len beṇə' ca' bla'ac bzebe, len yetor güejgan' gwso'one' žinnə'." ¹³ Pero na' xan žinnə' gože' be'enə': "Migw čhia', bitobi de'e mal chona' contr le'e. ¿Ecaguə tratən' bencho de que to denario čhixjua' to tole? ¹⁴ Laxjon' bagwxi'o, gwaquə yeyejo'. Bagwdixjua' beṇə' ca' con can' go'onda' la'anə'əczə bla'aque' bzebe. ¹⁵ ¿Bixčhen' chacxi'ido' nada' ni čhe de'en naca' beṇə' güen? Lao na'an naquən gona' con can' che'enda' len de'en deida'." ¹⁶ Nach Jeso'osən' gože' beṇə' ca' bosə'əzenag jemplan': — Can' naquən, nitə' beṇə' bito zjənaque' beṇə' blao ṇa'a pero gwžin ža catə' əsa'aque' beṇə' blao. Na' nitə' beṇə' zjənaque' beṇə' blao ṇa'a, pero leczə gwžin ža catə' lega'aque' bitoch əsa'aque' beṇə' blao. Diozən' chaxe' yoguə'əlol beṇə' par se'ejle'e čhe', pero balgue'en choso'ozenague' čhe', na' lega'acze' chque'e ca xi'ine'.

De'e yoblə gosyixjue'e Jeso'osən' de que so'ot beṇə' le'

¹⁷ Jeso'osən' na' zan disipl čhe' ca' zja'aque' par Jerosalennə'. Na' lao zjəngüe'e nezən' Jeso'osən' gwleje' partlə disipl čhe' ca' šižinnə' na' gože' lega'aque': ¹⁸ —Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəčh, na' ṇa'a šejcho Jerosalennə' gan' gaca' lao na' bχoz əblao ca' na' lao na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein', na' yesə'əčhoglaögüe'en čhia' de que so'ote' nada'. ¹⁹ Na' leczə so'one' nada' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwlaž čhecho par so'one' nada' borl, na' yesə'əyine' nada' yid sot, nach tenə' yosə'əde'e nada' le'e yag corozən', pero na' yeyon ža yebana' ladjo beṇə' guat ca'.

Xna' Jacobən' na' Juannə' gwnabe' yesə'əbe' xi'ine' ca' cuit Jeso'osən' gan' nabi'enə'

²⁰ Na' ja'ac xi'in Sebedeon' Jacobən' len Juannə' na' len xna'aga'aque'enə' lao Jeso'osən'. Na' xna'aga'aque'enə' bzo xibe' lao Jeso'osən' gože'ene': —Chnabda' le' to goclen.

²¹ Nach Jeso'osən' gože'ene': —¿Bi goclenṇə' che'endo' gona'?

Nach xna'aga'aque'enə' gože'ene': —Che'enda' gono' par niç xi'ina' quinga yesə'əbi'e šla'a güejə cuito'on catə' əžin ža nabi'o nasyon chechonə'.

²² Jeso'osən' gože' Jacobən' len Juannə': —Bito chache'ile bi de'en chṇabele nada'. ¿Eguaquə saquə'əzi'ile can' saquə'əzi'anə'? ¿Egwzoile gaquə chele can' gaquə chia'anə'?

Nach bosyo'oži'e xtiže'enə' gwse'ene': —Gwzoito'.

²³ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e liczə çhi'i saquə'əle can' çhi'i saca'anə', na' de'e liczə gaquə chele can' gaquə chia'anə', pero bito naquən par ənia' nada' non' cue' cuitan' catə'an əžin ža nabi'a. Tozə Xa' Diozən' bagwleje' beṇə' ca' yesə'əbe' cuita'anə'.

²⁴ Nach disipl ca' yeši catə' gwse'enene' can' gosə'əna disipl ca' çhopə besə'əž'e'e lega'aque'.

²⁵ Nach Jeso'osən' goxe' yogue'e par niç gosə'əbigue'e laogüe'enə', na' gože' lega'aque': —Nezecho nitə' beṇə' gwnabia' na' beṇə' blao che to to nasyon, na' la fuers chesə'anabi'e beṇə' nitə' xni'aga'aque'. ²⁶ Pero caguə can' cheyalə' gonle. Šə no le'e chene'ele gacle beṇə' blao, cheyalə' əgwzexjw yichjle gaquəlenle ljuežjle. ²⁷ Na' šə no le'e chene'ele gacle xen entr ljuežjle, cheyalə'

gon cuinle ca xmos beṇə' ca' yela'. ²⁸ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇach, na' caguə bida' par niḥ beṇachən' sa'aclene' nada', sino que bida' par gaquəlena' beṇachən', na' par əgwnežjo cuina' čixjua' xtolə' yoguə'əlol beṇachən' catə'an so'ote' nada'.

Jeso'osən' bene' par niḥ chopə beṇə' lchol besə'əle'ine'

²⁹ Na' beṇə' zan jəsə'ənaogüe' Jeso'osən' len disipl çe' ca' catə'an besa'aque' syoda Jericon'. ³⁰ Na' chopə beṇə' lchol zjəchi' cho'a nezən' galən' zjəyeda Jeso'osən'. Catə' gosə'ənezene' de que Jeso'osən' chedie' laoga'aque'enə' nach gosə'əne' zižjo, gwse'e Jeso'osən': —Xanto', len' naco' xi'in dia çe de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšguei neto'.

³¹ Nach beṇə' ca' chesyə'əde laoga'aque'enə' gosə'ədile' lega'aque' par niḥ nite'e žizə. Pero nachle gosə'əne' zižjochlə gosə'əne': —Xanto', len' naco' xi'in dia çe de'e Rei Dabin'. Beyašə'əlažə'əšguei neto'.

³² Jeso'osən' gwleze' gan' nite'enə', nach goxe' lega'aque' par gosə'əbigue'e laogüe'enə'. Nach gože' lega'aque': —¿Bin' chene'ele gona' len le'e?

³³ Nach gwse'ene': —Xanto' benšga par niḥ yele'ito'.

³⁴ Jeso'osən' beyašə'əlaže'e lega'aque' na' gw-dane' jlaoga'aque'enə', nach le'e besyə'əle'iteine', na' jəsə'ənaogüe' Jeso'osən'.

21

Gwso'elaogüe'e Jeso'osən' catə' beyo'e Jerosalenna'

¹ Na' lao zja'ac Jeso'osən' len disipl che' ca' Jerosalennə' besə'əžine' Betfage, gan' zo ya'a de'en nzi Olibos galə'əzə Jerosalennə'. Na' Jeso'osən' gwleje' čhopə disipl che' ca', ² na' gože' lega'aque': — Le'e žja'ac yež dao' de'en chi' de'e na' na' žjəti'ile to borr bia no'olə da'ab yag na' nche'ete to xi'inda'ob. Na' gwsežle xna'abən' na' əche'eleb nga len xi'inda'obən'. ³ Na' šə bi ye'e beṇə' le'e, na' ye'elene': “Xanto' nan' chyažjene' lega'aqueb.” Na' le'e desyə'əsantecze'eb len le'e.

⁴ Goc ca' par nič goc complir can' bzoj de'e profet Zequerian' ben' be' xtižə' Diozən' cana' gwne':

⁵ Gož beṇə' ca' nitə' Jerosalennə':

“Le'e ggüiašč baza' Rei chelen'.

Žie' cožə' borr da'onə' ca to beṇə' cui naquə beṇə' blao.”

⁶ Na' ja'ac disipl ca' yež dao' de'en gož Jeso'osən' lega'aque' ca', na' gwso'one' can' ben Jeso'osən' mendad. ⁷ Na' besyə'əche'e borrhən' len xi'inəbən' lao Jeso'osən', na' besə'əxoə no xaga'aque' cožə'əga'aquebən', nach gwžia Jeso'osən' bia da'onə' par gwyje' Jerosalennə'. ⁸ Na' lao nez gan' zde'enə' beṇə' zan gwso'ela'ogüe'e Jeso'osən' boso'ošiljue' no xaga'aque'enə' par nič blej borrhən' len na' leczə gosə'əchogue' no xozə' yag de'e nitə' tcho'a nezən' na' bosə'ənite'en lao nezən'. ⁹ Na' beṇə' zan gosə'əbialao lao Jeso'osən' na' leczə beṇə' zan jəsə'ənao le'. Nach yogue'e gosə'əgüe'e be' lban che' gosə'əne': — Le'chguale beṇə' güen be'enga, naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'! Sošga Rei chechon' mbalaz ben' baza' nga bselə' Xancho Diozən' le'. Ledoye'ela'oche' txen len beṇə' ca' nitə' gan' zo Diozən'.

10 Na' catə' bžin Jeso'osən' Jerosalennə' yoguə' beṇə' ca' ža' syodan' besyə'əbanene', na' gosə'əne: —¿Noxa bengā bla' nga?

11 Na' beṇə' ca' nžag Jeso'osən' catə'ən bežine' lao' syoda Jerosalennə' bosyo'oži'e xtižə'əga'aque'enə' gwse'e: —Bengā Jeso'os beṇə' za' Nasaret gan' mbane Galilean' na' cho'e xtižə' Diozən'.

Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca' chso'on ya'a yo'odao' əblao che beṇə' Izrael ca'

12 Na' gwyej Jeso'osən' yo'odao' əblao che chio'o beṇə' Izrael na' bebeje' yoguə' beṇə' ca' chso'on ya'a chyo'onə'. Nach gwlo'oni'ane'e mes che beṇə' ca' choso'oša' mech, na' leczə ca' bene' len yag siy che beṇə' ca' chso'otə' ngolbexə. 13 Gwde beyož bene' ca' gože' lega'aque': —Nyojczən can' gwna Diozən' gwne': “Che'enda' yesə'əna beṇə' de que liža'an naquən to latjə gan' so'on beṇə' orasyon”, pero na' le'e babenlen ca to latjə gan' ža' beṇə' bguan.

14 Na' beṇə' lchol ca' na' len beṇə' coj ca' gosə'əbigue'e lao Jeso'osən' žlac gwzoe' lo'o yo'odao'onə'. Nach beyone' lega'aque'. 15 Pero na' bxož əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' lechgualē besə'əže'e catə' besə'əle'ine' milagr ca' de'en ben Jeso'osən'. Na' leczə besə'əže'e catə' gwse'enene' can' gwso'elao' bi'i xcuidə' ca' Jeso'osən' yo'odao' əblaonə', de'en gosə'ənabo': “iLechgualē beṇə' güen be'enga, naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin!” 16 Nach gwse'e Jeso'osən': —¿Ezendo' bin' gosə'əna bi'i xcuidə' ca'?

Jeso'osən' boži'en gože' lega'aque': —Zenda'. ğEcabi za'alažə'əle can' nyoj Xtižə' Diozən' de'en gož de'e Rei Dabin' Diozən', nan:

Le' babeno' par niç bi'i xcuidə' na' bi'i cho'a nižə' ca' chso'ela'obo' le' can' chazlažo'o?

¹⁷ Nach bechoje' gan' nitə' beṇə' ca', na' beze'e syodan'. Na' že' na' jəyega'ane' Betania len disipl che' ca'.

Ben Jeso'osən' par niç bgüiž yag yixgüion'

¹⁸ Na' zil beteyo besa'aque' Betanian' jəsyə'aque' Jerosalennə' de'e yoblə. Na' lao zesyə'angüe'e nezən' gwdon Jeso'osən'. ¹⁹ Na' ble'ine' to yag yixgüio zon cho'a nezən' na' gwyeje' jəgüie' šə žian yixgüion'. Pero bitobi bželene', con zlega xlague'e žia. Nach gože'en: —Caneque cuich bi bi yixgüion' cuio'.

Na' lao or na' le'e bgüižten. ²⁰ Catə' besə'əle'i disipl che' ca' can' goquən', besyə'əbanene', nach gwse'ene': —ğBixchen' le'e bgüižte yaguən'?

²¹ Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, šə do yichj do lažə'əle chonlilažə'əle Diozən' na' bito chac chop lažə'əle, guaquə gonle can' babena' par niç bgüiž yaguən'. Na' leczə ca' guaquə gonle par niç ya'a nga žjəyezəon lo'o nisdə'onə'. ²² Na' šə chonlilažə'əcho Diozən' do yichj do lažə'əcho, bitə'ətezə de'en əṇabechone' lao orasyonnə', goncze'en chio'o.

Yelə' gwnabia' che Jeso'osən'

²³ Nach, Jeso'osən' gozeje' yo'odao' əblaonə' de'e yoblə par jəsəd jəlo'ine' beṇə' ca'. Na' balə beṇə' fariseo ca' na' yebalə beṇə' choso'osed choso'olo'i lein' gosə'əbigue'e cuit Jeso'osən'. Nach

gwse'e Jeso'osən': —¿Nac goquən' gwxi'o yelə' gwnabia'anə' na' non' ben le' yelə' gwnabia'anə' par gono' de'e ca' chono'?

²⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Leczə de to de'e nabda' le'e. Šə gwnale nada' de'en nabda' le'e nach əñia' le'e non' beñ nada' yelə' gwnabia' par gona' de'e ca' chona'. ²⁵ Lenaśc nada': ¿non' bselə' de'e Juannə' bide' bchoe' beñə' nis? ¿EDioz nan' bsele'ene' o šə beñə' yoblən'?

Nach boso'oxi'e gosə'əne': —Šə ye'echone' de que Dioz nan' bsele'e de'e Juannə' par bchoe' beñə' nis, na' ye'e chio'o: “¿Bixchexan' bito gwyejle'ele che'?”

²⁶ Na' šə ye'echone' de que to gwłazzen' bide', cuili biczən' so'one beñə' quingan' chio'o, chedə' chse'ejle'e de que Diozən' bsele'e de'e Juannə' par be'e xtiže'enə'.

²⁷ Nach gwse'e Jeso'osən': —Bito nezeto' non' bselə' de'e Juannə'.

Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Leczə ca' nada' bito əñia' non' beñ nada' yelə' gwnabia'anə' par gona' de'e ca' chona'.

Jempl che chopə xi'in beñə'

²⁸ Le'e gon xbab bi zeje jempl nga: Gwzo to beñə' gwnitə' chopə xi'ine'. Na' gože' tobo': “Xi'inə' neža che'enda' šejo' güen žin gan' ža' yag obas chia' ca'.” ²⁹ Nach xi'ine'enə' gožbo' le': “Bito ša'a.” Pero gwdele beyombo' xbab, nach gwyejbo'.

³⁰ Nach gozeje' gan' zo xi'ine'en yeto, na' ježe'ebo' can' gože' bi'i bišə'əbo'onə'. Na' le'e gožte bi'in le': “Guaquəczə, na' ša'a.” Pero bito gwyejbo'. ³¹ Le'e naśc nada': ¿nobo' bi'i ca' chopə boso'ozenagbo' che xaga'acbo'onə'?

Nach gwse'ene': –Bi'i nech na'.

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': –Leiczelen'. Na' de'e li chnia' le'e beṇə' gochixjw ca' na' no'olə zargat ca' yobəch yoso'ozenague' che Diozən' cle ca le'e na' yobəch əso'e latjə ṇabia' Diozən' lega'aque'.³² Ca naquə Juannə' ben' bchoa beṇə' nis bide' laolen' na' gwduxjue'ine' le'e naquən' cheyalə gonle par niç yebei Diozən' le'e. Pero bito gwyejle'ele che'. Letga beṇə' gochixjw ca' na' no'olə zargat ca' gwse'ejle'e che'. Na' catə' gocbe'ile de que beṇə' ca' bagwse'ejle'e che', bito bedinjle xtolə'əle ca' par šejle'ele che de'e Juannə'.

Jempl che mos mal ca'

³³ Le'e gwzenag yeto jempl nga. Gwzo to beṇə' na' lao to pedas yežlyo chen' goze' zlezə yag obas na' gwlo'e le'ej doxenən. Na' na'atezə bene' to tanc gan' bososi'e obasən' par bechoj xisein'. Na' lecə bene' to campnary gan' yesə'əcua'a beṇə' əsa'ape' güertən'. Nach bene' güertən' lao na' beṇə' par bosogüia bosoye'en, na' gwde na' gwze'e jəzoe' ga yoblə. ³⁴ Catə' bžin tyemp par yosyo'otobe' cwsešən', bsele'e to chopə xmose' gan' ža' beṇə' ca' chsa'apə yag obas che'enə' par žjəsyə'əxi'e to tlacw cwsešən' de'en cheyalə yezi'e. ³⁵ Pero na' beṇə' ca' chsa'apə yag obas che'enə' bito bosə'əgüialaogüe' mos che' ca'. Gosə'əyine' toe', na' yetoe' bosoošize'ene' yej, nach yetoe' gwso'ote'. ³⁶ Nach bosselə' xan yag obasən' mos zanch clezə ca beṇə' ca' bsele'e nech, pero lecə can' gwso'onene' beṇə' nech ca' lecə can' gwso'onene' lega'aque'.

37 Nach xan yag obasən' bsele'e cuinczə xi'ine'enə', goquene' əsa'ape'ene' respet na' yosyo'onežjue'ene' cwsešən'. 38 Pero na' beṇə' ca' chsa'apə güertən' catə' besə'əle'ine' xi'ine'enə', nach gosə'əne' entr lega'acze': "Be'engan' xi'in xan yag obasən', na' le'enə' yega'anlen biennə'. Leda gotchone' par ničh yega'anlencho yežlyo che xe'enə'." 39 Nach boso'onize'ene', besyə'əbeje'ene' fuerlə güertən' na' gwso'ote'ene'.

40 Beyož be' Jeso'osən' jempl nga, gože' beṇə' ca' ža'anə': —čNac chactgüeile gon xan güertən' len beṇə' ca' bocua'anlene' güert che'enə' catə' yežin cuine'?

41 Nach gwse'ene': —Gote' lega'aque' yelə' beṇə' mal čhega'aque'enə', na' yegüe'e güertən' lao na' beṇə' yoblə. Yegüe'en lao na' beṇə' so'on complir yosyo'onežjue'ene' to tlacw cwseš che'enə' catə' əžin ža par yesyə'ətobe'en.

42 Jeso'osən' gože' lega'aque': —Ca'aczən'. Na' čəcabiṇə' šejni'ile bi zejen de'en nyož Xtižə' Diozən' gan' nan:

Yej de'en cui gwso'olažə' mues güen yo'o ca',
lennə' banaquən yej squin.

Xancho Diozən' babzoe' yejən' gan' cheyalə' son
na' de'e zaquə' yebanecho can' bene'enə'.

43 De'e na'anə' chnia' le'e de que Diozən' cuejyichje' cuich nabi'e nasyon chelenə' na' cueje' beṇə' yoblə beṇə' yoso'ozenag che' par nabi'e lega'aque'. 44 Na' ca naquə' yejən' ža, yoguə' no cui šejle' chia' gwxaquə'əlebene' ca beṇə' əxopə lao yejən' na' cue'ežožje'. Na' yoguə' no cuiṇə' šejle' chia' catə' babžin žan' gaquə' juisyən', gwxaquə'əlebene' ca beṇə' əxopə yej laogüe'enə' na' əgwšošjən le'.

45 Na' b̄xoz əblao ca' na' beṇə' fariseo ca', catə' gwse'enene' jem̄pl ca' de'en be' Jeso'osən', gwsa'ache'ine' de que be'e jem̄pl ca' por ni che de'en cui chse'ejle'e che'. 46 Nach gwse'enene' yesə'əzene'ene' pero bitobi gwso'onene' le'. Besə'əžebe' šə bi so'one beṇə' ca' nžague'enə' lega'aque', chedə' yogue'e gwse'ejle'e de que Diozən' bsele'e Jeso'osən' par cho'e xtiže'enə'.

22

Jem̄pl che to yelə' gošagna'

1 Na' de'e yoblə b̄sed blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' len jem̄plən', gozne': 2 —Yelə' gwnabia' che Diozən' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquən'. Zo to rei, beṇə' ben gast catə' bšagna' xi'ine'enə'. 3 Na' bene' combid beṇə' zan əžja'aque' liže'enə' par əsa'ogüe'. Na' catə' bžin or par solao l̄nin', rein' bsele'e xmose' ca' par jəsə'əxi'e beṇə' ca' babene' combidən'. Pero notono no gwse'ene əžja'ac lao yelə' gošagna' che xi'ine'enə'. 4 Nach gože' yexonj xmose' ca': “Le'e žjež beṇə' ca' zjənaquə' combidən' de que babsi'ini'a de'en gaochonə'. Babetə' xco'onə' ca' na' xme'edaogua'a ca' bia ca' chsa'anə', na' yoguə' de'e ca' yelə' babsi'ini'a par gaocho. Na' ye'ega'aclene' sa'aque' gaocho de'en babsi'ini'anə'.” Nach ja'ac mos ca' jse'eže' lega'aque' ca'. 5 Pero beṇə' ca' bito gwso'one' cas. Toe' gwyeje' jəgüie' yežlyo che'enə', na' yetoe' gwyeje' jene' negosy. 6 Na' yebale' bosə'əñize' mos ca' bsele' rein' na' gosə'əzi'ichiže'e lega'aque' na' gwso'ote' bale'. 7 Na' lechgualə bža'a rein', na' bsele'e soldad che' ca' jse'ete' lega'aque' na' bosə'əzeyə' syoda

chega'aque'enə'. ⁸ Nach rein' gože' xmose' ca': “Babsi'ini'a de'en gaocho lao l̄nin', pero ca naquə beṇə' ca' bena' combidən' nacbia' bito zjəzaque'e par la'aque' liža' nga əsa'ogüe'. ⁹ Le'e žja'ac yež ca' yela' na' le'e žjəta yoguə' lquey ca' na' gonle combid yoguə' beṇə' chaš par da'aque' sa'ogüe'.” ¹⁰ Na' mos ca' ja'aque' yoguə' nez ca' na' jəsə'ətobe' con yoguə' beṇə' besə'əžague', no beṇə' naquə beṇə' güen na' no beṇə' naquə beṇə' mal, par ničh beža' liž rein' xte cuich bi latjə gotə'.

¹¹ Pero na' catə' gwyo'o rein' jəgüie' beṇə' ca' bazjənžaguən', na' entr lega'aque' ble'ine' to beṇə' cui nyaze' lachə' de'en chnežjo rein' de'en chsa'aze' lao l̄ninə'. ¹² Nach gož rein' le': “Migw chia' žnac goquən' gwyo'o nga? la' bito nyazo' lachə' de'en cheyalə' chazo'.” Na' be'enə' bito bželene' bi ye'e rein'. ¹³ Nach rein' bene' mendad yoso'ochej xmose' ca' ni'ana' be'enə' na' yesə'əbeje'ene' fuerlə, gan' lechgualə naquə žchol, gan' cuežyaše'e na' gan' gaoyejə leye' zejlicane. ¹⁴ Can' naquən, Diozən' chaxe' yoguə' beṇə' par əse'ejle'e che', pero balgue'en choso'ozenague' che', na' chque'e lega'aque' ca xi'ine'.

Gosə'əṇabene' Jeso'osən' šə naquən güen yesə'əyixjue' impuest che gobiern

¹⁵ Nach beṇə' fariseo ca' besə'əžague' par bosə'əxi'e naclə so'one' par ničh yesə'əcujje' Jeso'osən' dižə' de'en yesə'əchine' par əsa'ogüe' xya che'. ¹⁶ Na' beṇə' fariseo ca' bosə'osele'e balə beṇə' zjənaquə cuent len lega'aque' lao Jeso'osən' na leczə bosə'osele'e balə beṇə' chso'on txen len Erodən' par jse'eže'ene': —Maestr, nezeto' de que cho'o dižə'

li. Nezeto' de'en chsed chlo'ido' beṇə' can' chene'e Diozən' goncho naquən dižə' li. Na' nezeto' bito chžebo' bin' yesə'əna beṇə', la' bito chono' cuent che beṇə' šə naque' blao o šə bito naque'. ¹⁷ De'e na'anə' zedenabeto' le' par ənao' neto' naquən' cheyaḷə' gonto'. ĵEnaquən güen chixjwto' impuest che gobiern roman', o šə bito cheyaḷə' chixjwto'on? ¹⁸ Jeso'osən' goche'ine' caguə do lažə'əga'aque'enə' gwse'ene' ca', nach gože' lega'aque': —ĵNacle beṇə' goxoayag! ĵBixchen' chene'ele cuejle nada' dižə' de'en gwchinle contr nada'? ¹⁹ Le'e gwlo'i nada' xmechlen' de'en chyixjwle che impuestən'.

Nach bosolo'ine' le' to denario. ²⁰ Jeso'osən' gože' lega'aque': —ĵNo diboj cheinə' da' laogüennə', na' no lein' nyoj laogüennə'?

²¹ Nach gwse'ene': —Che Rei Sesar.

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e əgwnežjo Sesarən' de'en naquə che' ža, na' le'e əgwnežjo Diozən' de'en cheyaḷə' əgwnežjwlene'.

²² Nach beṇə' ca' catə' gwse'enene' xtižə' Jeso'osən' besyə'əbanene'. Na' besa'aque' gan' zoe'enə'.

Catə' yesyə'əban beṇə' guat ca'

²³ Na' le'e ža na'atezəczə besə'əžzin balə beṇə' sadoseo beṇə' ca' cui chse'ejle' de que yesyə'əban beṇə' guat ca', na' de'e na'anə' jse'eže'ene': ²⁴ —Maestr, de'e Moisezən' bzoje' de que šə to beṇə' byo beṇə' nšagna' gate' na' yega'an no'olə che'enə' sin cui no xi'inə' gwzo, beṇə' bišə' be'enə' bagotən' cheyaḷə' yeque'e no'olənə' par nič nitə' xi'in dia che de'e beṇə' biše'enə'. ²⁵ Bačh bemb'ato' gažə bišə'əga'aque'. Na' beṇə' nechən' bšagne'e, na' gote',

na' notono xi'ine' gwzo. Na' biše'e əgwchopən' beque'e no'olən'. ²⁶ Na' leczə got beṇə' əgwchopən' na' notono xi'ine' gwzo. Nach le'egatezə ca' goquə len beṇə' biše'e əgwyone, nach beṇə' bišə'əga'aque' ca' yelə', xte besyə'əyatega'aque' besyə'əque'e no'olən' na' besyə'əyatega'aque' gwsa'at, na' notoczə no xi'inga'aque' gwnitə'. ²⁷ Na' gwde gwsa'at beṇə' ca' leczə got no'olən'. ²⁸ Na' catə' yesyə'əban beṇə' guat ca', ζnoe' entr beṇə' gažə ca' gaquə be'en che no'olən'? la' yogue'en bosyo'ošagna'alene' le'.

²⁹ Nach gož Jeso'osən' lega'aque': —Bito chonle xbab šao' de'en nale ca', la' bito nezele can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən na' nic nezele naquən' naquə yelə' guac che Diozən'. ³⁰ Catə'an yesyə'əban beṇə' guat ca', bito gacbia' šə zoso'ošagne'e o šə cui, na' cana' caguə no yosyo'ošagna'ach. Lebzen' əsa'aque' len angl che Diozən' beṇə' ca' nitə' yoban'. ³¹ Na' ca' naquən' chaquəle bito yesyə'əban beṇə' guat ca', ζəbito za'alažə'əle can' nyoj Xtižə' Diozən', nan: ³² “Nada' naca' Dioz che de'e xaxta'ole Abraannə', na' Dioz che de'e xaxta'ole Isaaquən', na' Dioz che de'e xaxta'ole Jacobən'.” Na' nezecho beṇə' ca' nite'e len Diozən' chedə' Diozən' bito naque' Dioz che beṇə' guat, sino naque' Dioz che beṇə' ca' zjəmban.

³³ Na' beṇə' zan ca' zjənžaguən' besyə'əbanene' catə' gwse'enene' dižə'an de'en bsd blo'ine' lega'aque'.

De'en naquə de'e blaoch de'en non Diozən' mēdad goncho

³⁴ Na' catə' gwse'ene beṇə' fariseo ca' de que Jeso'osən' bzožie' beṇə' sadoseo ca', nach jeza'aque'

lao Jeso'osən'. ³⁵ Na' to ben' chsed chlo'i lein' lecza gone'ene' cueje' Jeso'osən' dižə' de'e gwčhine' contr le'. Na' gože'ene': ³⁶ —Maestr, lao lei che Diozən' ħnon' de'en none' mendad goncho naquən de'e blaoch?

³⁷⁻³⁸ Jeso'osən' gože'ene': —De'en naquə de'e žialaoch na' de'e blaoch lao de'e ca' none' mendad goncho nan: “Cheyalə' gaquecho che Xancho Diozən' do yichj do lažə'acho do fuers balor checho.” ³⁹ Na' de'e əgwchopen' lebze nan len de'e nechen': “Cheyalə' gaquecho che sa'aljuežjcho catg chaquecho che cuincho.” ⁴⁰ Chopə de'e ca' non Diozən' mendad goncho zjənoχə'ən doxen de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'en bosozoj beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.

Cristən' naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'

⁴¹ Na' lao ne'e zjənžag beṇə' fariseo ca' lao Jeso'osən', ⁴² gože' lega'aque': —ħBin' chontgualē xbab che Cristən' ben' əselə' Diozən' par gaquəlene' ṇasyon chechon'? ħNo xi'in dia chei gaque'?

Na' gwse'ene': —Gaque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'.

⁴³⁻⁴⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'e Dabin' bzoje' can' blo'i Spirit che Diozən' le'. Gwne' de que Cristən' naque' Xane'. Quinga bzoje': Xancho Diozən' gože' Xana'an:

“Gwche'edo' cuita' nga ṇabi'acho txen,

Na' gona' par nič ṇitə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr čhio' ca' xni'onə'.”

⁴⁵ Na' de'en gwna de'e Rei Dabin' de que Cristən' naque' Xane', ħəcabi zejen de que Cristən' naque' mazəchlə ca xi'in dia che' na'anə' ža?

⁴⁶ Na' notoch no goquə yosyo'oži'i xtiže'enə'. Na' dezd ža na' bitoch besyə'əyaxjene' bi yesə'əṇabene' Jeso'osən'.

23

Xtolə' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'

¹ Nach Jeso'osən' gwzolao be'e dižə' len disipl čhe' ca' na' len beṇə' zan ca' nitə' gan' zo'enə', gwne': ² —Beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' na' beṇə' fariseo ca' bazjəṇlane' xlatjə de'e Moizezən' par choso'ozejni'ine' beṇə' lei čhe Diozən'. ³ Na' de'e na'anə' le'e gwzenag čhega'aque' catə' choso'ozenene' le'e can' na lein', na' le'e gon can' nanṇə', pero bito gonle can' chso'on lega'aque', čhedə' lega'aque' bito chso'one' de'en chəsə'əne' cheyalə' gonle. ⁴ Lega'aque' chesə'əzanche' can' na lein', na' chso'one'en ca to yoa' de'e cuiczə no do'i na' chse'enene' soa' beṇə' yoblə len, na' bito chse'ene lega'aque' əso'en. ⁵ Ca naquə beṇə' ca' yoguə' de'en chso'one'enə', chso'one'en parzə nič yesə'əle'i beṇə' can' chso'one'enə', na' so'elaogüe'e lega'aque'. Nchej na'aga'aque'enə' na' nchej lao xgaga'aque'enə' caj dao' gan' ža' part güejə Xtižə' Diozən' na' chso'one' caj dao' ca' de'e cha'odao'. Na' leczə chso'one' lox xadon čhega'aque'enə' de'e tonə. ⁶ Chesyə'əbeine' chesə'əbi'e gan' chəsə'əbe' beṇə' blao ca' catə' čhja'aque' gan' chac no lni, na' catə' čhja'aque' yo'odao' čhega'aque'. ⁷ Čhesyə'əbeine' catə' beṇə' ca' chəsə'əguape' lega'aque' diox na' catə' chesə'ənope'e na'aga'aque'en do lao lquey, na' chse'enene' yoso'osi' beṇə' lega'aque' maestr.

8 Pero æchnia' le'e, bito gonle byen ye'e beṇə' le'e "maestr" laogüe de'en chsed chlo'ile xtiža'anə', çhedə' nadə'əzan' gwlej Diozən' par naca' maestr çhele, nadan' bsele'e par gaquəlena' beṇəçhən'. Na' yoguə' le'e chonlilažə'əle nada' chaque bišə'əljuežjle tole yetole. 9 Na' leczə bito nale che notə'ətezə beṇə' de que naque' "Padrecito". Tozə Dioz ben' zo yoba naque' Xacho. 10 Na' bito gonle byen ye'e beṇə' le'e "Xana", çhedə' leczə tozə nada' Cristən' gwlej Diozən' par naca' Xanle. 11 Šə no le'e nacle beṇə' blaoch, cheyalə' əgwzəxjw yichjle gaquəlenle ljuežjle. 12 Notə'ətezle cho'elao' cuinle Diozən' gone' par niç gacbe'ile de que bitobi zaquə'əle. Na' notə'ətezle chonle xbab de que bitotec bi zaquə'əle, Diozən' gone' le'e yelə' bala'an.

13 Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. Chxoayagle beṇə' par niç cui so'e latjə ṇabia' Diozən' lega'aque' na' leczə le'e bito cho'ele latjə ṇabia' Diozən' le'e.

14 Na' probchguazə le'e chsed chlo'ile lein', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. Chxoayagle no no'olə gozebə par niç no'ol ca' chso'one' le'e ližga'aque' na' len bichlə de'en de çhega'aque'. Nach catə' chonle orasyon cho'echgualə dižə' par niç əxoayagle beṇə' əsa'aquene' nacle beṇə' güen. Goscha'och Diozən' castigw çhelen' clezə ca che beṇə' ca' cuitec zjənezene' can' na lein'.

15 Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. Nacle beṇə' goxoayag. Chja'actezə chja'acle chjəttiljle beṇə' zitə' beṇə' yesə'ənao de'en chsed chlo'ile. Na' catə' chželga'aquene' chzejni'iga'aquene' par niç

əsa'aque' lechguale beṇə' maləch clezə ca le'e.

16 ꞑProbchguazə le'e! Nacle ca beṇə' l̥chol̥ beṇə' chsa'aquene' guaquə yesə'əgüe'e nez beṇə' yoblə. Nale de que notə'ətezə beṇə' chzoe' joramentən' por yo'odao' əblaonə', bitobi zeje jorament c̥he'enə'. Pero šə chzoe' joramentən' por oro de'en de lo'o yo'oda'onə', nachən' zejen de que cheyalə' gone' can' chone' lyebe. 17 Le'e nacle ca beṇə' l̥chol̥ na' bitobi chej̃ni'ile. Oron' bitotec bi zaquə'ən. Yo'oda'onə' gan' yo'o oron' leñnə' zaquə'əchən, la' de'en yo'o oron' lo'inə' de'e na'anə' oron' naquən c̥he Diozən'. 18 Na' leczə nale de que šə to beṇə' chzoe' joramentən' por mes de yej̃ gan' choso'ozeye' bia yixə'ən par chso'elaogüe'e Diozən', bitobi zeje jorament c̥he'enə'. Pero na' šə chzoe' joramentən' por de'en xoa lao mes de yej̃n', cheyalə' gone' can' chone' lyebe. 19 Le'e nacle ca beṇə' l̥chol̥ na' bitobi chej̃ni'ile. De'en choso'ozeye' par chso'elaogüe'e Diozən' bitotec bi zaquə'ən. Mes gan' chxoa de'en chosə'ənežjue' Diozən' leñnə' zaquə'əchən, la' de'en choso'oḫoe' de'e ca' laogüen, de'e na'anə' chsa'aquən c̥he Dioz. 20 Šə beṇə' chzoe' joramentən' por mes de yej̃n' lenczə por de'en xoa laogüennə' chzoe'en. 21 Na' šə beṇə' chzoe' joramentən' por yo'oda'onə', lenczə por Dioz nan' chzoe' joramentən' c̥hedə' yo'oda'onə' naquə c̥he Diozən' na' nan' zoe'. 22 Na' šə beṇə' chzoe' joramentən' por yoban', por Dioz nan' chzoe'en, c̥hedə' la' nan' chi' Diozən' chnabi'e.

23 Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. ꞑNacle beṇə' goḫoayag! La'anə'əczə chnežjwle Diozən' to part lao

ši part che yixgüej chele, che niz chele, na' che comin chele, bitobi zejen, chedə' bito chzenagle che de'e ca' zjənaquə de'e žialaoch de'en na lein'. Bito chonle de'en naquə güen lao Diozən'. Bito cheyašə'əlažə'əle sa'aljuežj beṇəchle. Bito chonle complir can' nale. De'e quinga zjənaquə de'e žialaoch gonle; pero bito cheyalə' cuejyichjle cui əgwnežjwle de'e ca' chnežjoczlene'. ²⁴ Nacle ca beṇə' lchol beṇə' chsa'aquene' guaquə yesə'əgüe'e nez beṇə' yoblə. Gwxaquə'əlebele ca to beṇə' chebej bizə beb dao' nchixə yelə' guao che'enə', pero bito chache'ine' šə nchixə'əchlən to de'e xen de'e zaquə' yebeje'.

²⁵ Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. ¡Nacle beṇə' goxoayag! Gwxaquə'əlebele ca tas plat de'en chchin beṇə' na' cui cha'a chyibe' lo'inə' binlo. Chonle par nich chsa'aque beṇə' de que nacle beṇə' güen pero lechguale chzelažə'əle bi de'e de che beṇə' na' chebeichgüeile chca'alēn. ²⁶ Le'e beṇə' fariseo, nchol yichjla'ažda'olen'. Le'e yedinje xtolə'əle ca' par nich de'e liczə gacle beṇə' güen can' chene'ele so'on beṇə' xbab nacle.

²⁷ Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein' de'en bzoj de'e Moizezən', na' probchguazə le'e beṇə' fariseo. ¡Nacle beṇə' goxoayag! Gwxaquə'əlebele ca to ba de'en zjənone' xochechgua laogüenə' pero lo'ilei ža' žit beṇə' guat na' chi'ichgua de'e zban. ²⁸ Chene'ele so'on beṇə' xbab chele de que nacle beṇə' güen, pero len yichjla'ažda'olen' nacle beṇə' goxoayag na' beṇə' malchgua.

²⁹ ¡Probchguazə le'e chsed chlo'ile lein'! na' ¡probchguazə le'e beṇə' fariseo! Nacle beṇə'

goxoayag. Chonle monoment lao ba che de'e profet beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', na' chonle xochechgua lao ba che yeziquə'əchlə beṇə' gwso'on de'e güen. ³⁰ Na' nale: “Žalə' chio'o bazochō ca tyemp che de'e xaxta'ocho ca', bito bencho txen len lega'aque' ca de'en gwso'one' gwso'ote' profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'.” ³¹ Pero na' yoguə'əloḷte de'en chonle chlo'in de que tozəczə can' nacle len de'e xaxta'ole ca' beṇə' ca' gwso'ot de'e profet ca'. ³² Šə de'e tant chebeile chonle de'e malən', le'e gwza'alao legon biquə'əchlə de'e mal de'en bito golə' so'on de'e xaxta'ole ca'.

³³ Le'e nacle beṇə' goxoayag na' naljele. ¿Echaquele de que guaquə yexonjele castigon' de'en gon Diozən' le'e ca de'en əsele'e le'e lao yi' gabilən'? ³⁴ Na' de'en gona' nada' əsele'a beṇə' so'e xtižə'anə' na' no beṇə' sin' laolenə', na' nochlə beṇə' yoso'osedene' le'e xtižə'anə'. Na' bale' gotle əgwda'aga'aclene' to le'e yag coroz, na' yebale' chinle do lo'o yo'odao' chele ca', na' yebale' yolagzejə yolagzidəga'aclene' gatə'ətezə yež žja'aque'. ³⁵ Na' de'en gonle ca' gaple dolə' che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwso'on de'e güen, beṇə' ca' gwso'ot de'e xaxta'ole ca', gwzolaozən len de'e Abelən' xi'in beṇə' nech ca' ben' naquə beṇə' güen lao Diozən' na' beyožən len de'e Zequeria xi'in de'e Berequias. Zequeria na'anə' ben' gwso'ote' entr yo'odao' əblaonə' na' entr mes de yej gan' choso'ozeye' bia yixə' par chso'elaogüe'e Diozən'. ³⁶ Na' de'e li le'e mbanle na'a si'ile castigw che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwso'ot de'e

ḡaxta'ole ca'.

Begüine'e Jeso'osən' por ni che xtolə' benə' Jerosalen ca'

³⁷ ¡Prob le'e benə' Jerosalen! Chotle benə' ca' chso'e xtižə' Diozən' na' benə' ca' chselə' Diozən' par chso'elene' le'e xtiže'enə' chšizə'əga'aclene' yej. Zan las bago'onda' yotoba' le'e can' chon to jeid cheyež xi'inəb, pero bito be'ele latjə. ³⁸ Na' na'a cuejyichj Diozən' le'e. Bitoch gone' cas chele. ³⁹ Na' əchnia' le'e, bitoch le'ile nada' xte catə'əch əžin ža ənale: “Cho'ela'oto' ben' za' nga, babselə' Xancho Diozən' le'.”

24

Jeso'osən' gwne' de que gwžin ža yosyo'ochinjə' yo'odao' əblaonə'

¹ Na' catə' beza' Jeso'osən' yo'odao' əblaonə' par šeje' ga yoblə gosə'əbiguə' disipl che' ca' gan' zo'enə' na' lao chəsə'əgüi'e yo'odao' əblaonə' gwso'e dižə' catec xoche naquən na' leczə ca' yo'o ca' zjənyechjən. ² Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': — Bable'ile catec xochen' naquə yoguə' de'e quinga. Na' de'e li chnia' le'e ca' naquə de'en chle'ile na'a, gwžin ža yosyo'ochinj benə' doxenən, na' notoch no le'i lega'aquən.

De'en gaquə catə'ən bazon baozə šo'o fin che yežlyon'

³ Na' ja'aque' ya'a Olibosən' na' Jeso'osən' gwchi'e lao ya'anə' toze'. Na' gosə'əbiguə' disipl che' ca' laogüe'enə' na' gwse'ene': —Xanto', ¿do batə'əquən' gaquə de'e nga nao' nga? Na' ¿nac gaquən'

gacbe'ito' de que bazon baozə yido' de'e yoblə par šo'o fin che yežlyon'?

⁴ Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e gon xbab par nič notono əxoayag le'e. ⁵ Gwžin ža catə' zan beṇə' goxoayag ša' lao yežlyo nga beṇə' se'ene'ene' yoso'olane' xlatja' nga. Na' yesə'əne': “Nada'an Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlena' le'e.” Na' beṇə' zan yesə'əxoayague'. ⁶ Na' yene'ele dižə' de que chac gwdilə, o de que guaquə gwdilə, pero na' bito žeble, chedə' zgua'atec cheyalə' gaquə ca'. Na' bito le'e žinte žan' par šo'o fin che yežlyon'. ⁷ Na' yesyə'ədilə yež contr yež, na' nasyon contr nasyon. Na' leczə zan yež de'e zjəchi' doxenlə yežlyon' gaquə bgua bgüin na' cue'e yižgüe', na' leczə xo'ochgua. ⁸ Na' te gaquə ca' ne'e yesə'əžaglaoch beṇə' ža' yežlyon'.

⁹ Nach beṇə' ca' ža' doxen yežlyo nga yesə'əgue'ine' le'e chedə' chonlilažə'əle nada'. Na' so'one' le'e lao na' beṇə' contr ca', na' yesə'əsaquə'əzi'e le'e, nach so'ote' le'e. ¹⁰ Cana' ža, beṇə' zan beṇə' bachso'onlilažə' nada' yesə'əbejyichje' cuich so'onlilaže'e nada'. Na' lega'acteze' yesə'əgue'ine' ljuežjga'aque' beṇə' ne'e chso'onlilažə' nada' na' so'one' lega'aque' lao na' beṇə' contr ca'. ¹¹ Na' beṇə' zan so'onlaže'e yesə'əne' de que xtižə' Diozən' chəsə'əyixjui'e na' yesə'əxoayague' beṇə' zan. ¹² Na' laogüe de'en šanch beṇə' ca' so'on de'e malən', beṇə' zan juisy beṇə' bachso'onlilažə' nada' cuich əsa'aquene' che yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' nada'. ¹³ Pero na' notə'ətezle šə co'o gwčhejlažə'əle len de'en či' saquə'əle par gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia' xte catə'əch əžin ža gatle, gožjəyeyezole len

Diozən'. ¹⁴ Na' žja'ac beṇə' doxen lao yežlyon' yesə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobən' de que ṇabia' Diozən' con notə'ətezə beṇə' əso'e latjə. Na' catə' bazjəneze beṇə' ža' yoguə' ṇasyonṇə' len, cana'achən' əžin ža šo'o fin che yežlyon'.

¹⁵⁻¹⁶ Bablable can' bzoj de'e profet Daniel ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Na' de'en bzoje' nan de que beṇə' mal so'one' de'en naquə de'e zban juisy de'e chgue'i Diozən' lo'o yo'odao' əblao che chio'o beṇə' Izrael na' yo'oda'onə' bitoch gonən žin. Na' catə' le'ile gaquə de'e quinga, canan' le'e nitə'əle Jodean' cheyalə' əgwxonjle na' žja'acle do ya'ada'ote. Le'e chlable de'en nga le'e šejni'in. ¹⁷ Na' šə zo to beṇə' chone' dezcanz lao sotea che' liže'enə', bito galə' yotobe' šinlaze' ca' ža' liže'enə', con cuejyichje'en. ¹⁸ Na' leczə ca' beṇə' zda do yoba bito galə' yebi'e par žjəyexi'e xadon che'enə' liže'. ¹⁹ Na' ca tyempən' lechgualə zdebə gaquən len no'olə ca' zjənoa' bdao' na' no'ol ca' chesə'əguazə' bidao'. ²⁰ Le'e gon orasyon par nič cui cheyalə' əgwxonjle tyemp catə' chi' de'e zag o lao ža dezcanz. ²¹ Catə' gaquə de'e ca' lechgualə chi' saquə' beṇə' Izrael gwlaž checho ca'. Na' dezd catə'an gwxe yežlyon' xte ža neža bito əṇacho bagwdi' bagwxaquə' beṇə' can' chi' saquə' beṇə' Izrael gwlaž checho ca', na' bito əžinlaže'e gaquə ca' len beṇačən' de'e yoblə. ²² Žalə' nžia Diozən' bia' yesə'əžaglaogüe' sša ni yeto beṇə' cuich zjəmban catə'an yeyož yesə'əžaglaogüe'enə' žalə' ca'. Pero por ni che de'en chaque Diozən' che beṇə' ca' chso'onlilažə' le', beṇə' ca' bagwleje' par əsa'aque' xi'ine', de'e na'anə' cui güe'e latjə yesə'əžaglaogüe'

sša.

²³ De'e na'anə' šə no əye'e le'e: "Bgüiašč nga zo Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' chio'o", o šə əye'e le'e: "Na'alə zoe'", bito šejle'ele che'.

²⁴ Zan beṇə' goxoayag ša' lao yežlyo nga əse'e le'e de que zjənaque' Cristən' o de que chso'e xtižə' Diozən'. Na' so'one' milagr na' so'one' de'e naquə yelə' goban par nich yesə'əxoayague' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par əsa'aque' xi'ine' žalə' gaquə yesə'əxoayague' lega'aque'.

²⁵ Baṇezele can' gaquə la' bagwdixjue'ida' le'e che de'e ca' ze'e gaquə.

²⁶ De'e na'anə' šə əse'e le'e: "Zo Cristən' latjə dašən'", bito gwzenagle čhega'aque' par əžja'acle. Na' šə əse'e le'e de que zo Cristən' lo'o yo'onə', bito šejle'ele čhega'aque'. ²⁷ Can' chac catə' chep yesən' chse'eni'in doxenlə le'e yoban' to de repentzə, leczə can' gaquə catə'an əžin ža yida' de'e yoblə. Diozən' bselə'e nada' golja' beṇəč, na' yida' to de repentzə na' yoguə'əlol beṇə' yesə'əle'ine' nada'. ²⁸ Ngale'en chonen che ben' ne': "Gan' de bia guat nan' chesə'əžag šod ca'."

Can' gaquə catə' yidə Jesocristən' de'e yoblə

²⁹ Na' cate yeyož čhi' saquə' beṇəčən' lao ža ca', bgüižən' bitoch əgwse'eni'in, na' leczə ca' bio'onə'. Na' beljw ca' zjəžia le'e yoban' yesə'əxopən čhedə' Diozən' əgws'i'inse' yoguə' de'e ca'. ³⁰ Na' cana'ach beṇə' ža' yežlyon' yesə'əle'ine' nada' yida' de'e yoblə to lo'o bejw, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəč. Yida' nsa'a yelə' guac xen čhia'anə' na' yelə' chey che'eni' čhia'anə'. Na' beṇə' ža' yoguə' nasyon che yežlyon' yesə'əbežyaše'e, beṇə' cui gwso'onlilažə' nada'. ³¹ Na' catə'an yida'

to trompetən' cuežən zižjo, na' əselə'a angl čhia' ca' doxenlə yežlyonə' par yesyə'ətobe' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' xi'ine' gatə'atezə zjənasəlase'.

³² Nezele can' chac do nga len yag yixgüion', catə' bač chzolaο chebia xlague'e, chacbe'ile de que bač zon yela' yejon'. ³³ Na' leczə can' catə'ən le'ile gaquə de'e mal ca' bagwnia' gaquə, cana'ach ənezele de que bazon əžin ža šo'o fin che yežlyon'. ³⁴ De'e li əchnia' le'e, bitonə' gat le'e nitə'əle lao tyemp nga na'a catə' solao gaquə yoguə'əloł de'e ca'. ³⁵ Ca naquə de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' yežlyon', yesə'əde čhei, pero ca naquə xtiža'anə' caguə de'e te cui gaquə can' nanṇə'.

³⁶ Pero ca naquə bi ža bi orən' šo'o fin che yežlyon', notono no neze, ni que zjəneze angl ca' nitə' yoban', na' ni que nezdə' nada' naca' Xi'in Diozən'. Tozə Xa' Dioz nan' neze.

³⁷ Diozən' bsele'e nada' golja' beṇač, na' can' goquə ca tyemp che de'e Noenə', leczə can' gaquə catə'ən nada' yida' de'e yoblə. ³⁸ Beṇə' ca' gwnitə' ca tyemp che de'e Noen' gwža'azeche' gwse'ej gwsa'ogüe' na' gwso'elaozechga'aque' bosə'ošagne'e na' bosə'əšague' na' no xi'inga'aque'. Ne'e chso'onte' ca' catə'ən bžin ža gwyo'o Noen' lo'o barcon' len family che' ca'. ³⁹ Bitο gwsa'acbe'ine' bin' gaquə xte catə'əchən' goc yejw sio' juisyən' na' bia' nisən' yoguə'əlołga'aque'. Ca'atezəczən' bito sa'acbe'i beṇə' bin' gaquə xte catə'əchən' yida' de'e yoblə. ⁴⁰ Quingan' gaquə catə'ən yida' de'e yoblə, čhopə beṇə' nite'e do yoba, toe' yezi' yeca' Diozən', na' yetoe' yocua'ane'. ⁴¹ Na' čhopə no'olə

nite'e chso'ote', toe' yezi' yeca' Diozən', na' yetoe' yocua'ane'.

⁴² De'e na'anə' le'e so probnid par catə'an yida' de'e yoblə, chedə' bito nezele bi ža bi orən' yida' de'e yoblə, nada' naca' Xanle. ⁴³ Le'e gon xbab che de'e nga, žalə' neze xan yo'onə' do bi or lao yelən' əžin beṇə' bguannə' liže'enə', la' gwnaze' par nič bito güe'e latjə šo'o be'enə' liže'enə' par cuane' šinlaze'enə'. ⁴⁴ De'e na'anə' ža, le'e so probnid par catə'an yida' de'e yoblə chedə' catə'an cui chonle xbab yida' ca nan' yida' de'e yoblə, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

Mos ben' chon güen na' mos ben' cui chon güen

⁴⁵ Notə'ətezle šə zotezə zole probnid dote tyemp, gwxaquə'əlebele ca to mos beṇə' naque' beṇə' sin' na' beṇə' chon complir can' cheyalə' gone'. Na' gwxaquə'əlebele ca to mos ben' gwlo'o xane'enə' lao ne'e liže'enə' catə'an gwze'enə' par nič chnežjue' de'e chsa'o yoguə' mos che' ca yela' catə' chžin or chsa'ogüe'. ⁴⁶ Šə to beṇə' mosən' chontezə chone' can' non xanen' mendad, mbalaz socze' catə' yežin xane'enə'. ⁴⁷ De'e li chnia' le'e, xane'en cue'e lao na' xmose'enə' yoguə'əloł de'en deine'. ⁴⁸ Pero šə mosən' naque' beṇə' mal na' gone' xbab əne': "Bagwžei xanan". ⁴⁹ Nach šə solaocle' chine' mos ca' yela' na' ye'ej gaoxatteze' len no beṇə' güe'e zo, ⁵⁰ nach xane'enə' yežine' to ža senyale' le' to or cui nache'ine'. ⁵¹ Na' por ni che de'en cui chon mosən' can' cheyalə' gone', xane'enə' chinchgüe' le' yid sotən' xte ca gate'. Gaquə' che' can' chac che notə'ətezə beṇə' goxoayag,

chjəya'aque' gabilən' gan' chesə'əbežyašə' beṇə' na' chsa'oyejə leyga'aque'enə'.

25

Jempl che ši no'ol güego' ja'aque' to yelə' gošagna'

¹ Nach Jeso'osən' goze'e disipl che' ca': —Yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'e nga goquə. Goc to yelə' gošagna' na' bazjəxi' beṇə' gošagna'anə' xo'ole'enə'. Na' nitə' ši no'ol güego' zjənaque' migw che beṇə' ca' chesə'əšagna'anə'. Na' zjənxobe' lintern chega'aque'en ja'aque' jəsə'əleze' catə' yesyə'əchoj beṇə' ca' liž no'olən' par nič əžja'aque' liž beṇə' byon' txen. ² Na' gueyə' no'ol ca' gwnite'e probnid, na' no'ol ca' yegueyə' bito gosə'anite'e probnid. ³ Catə' gwsa'aque' ližga'aque'enə', zjənxobe' lintern chega'aque'enə' pero bito gwso'oxe'e lmet gan' yožə petroly de'en yoso'očine' catə' yebiž de'en yožə lo'o lintern chega'aque'enə'. ⁴ Na' no'ol ca' gueyə' catə' gwsa'aque' ližga'aque'enə', gosə'əxobe' lintern chega'aque'enə' na' gosə'əbecyichje' gwso'oxe'e lmet gan' yožə petroly de'en yosə'əčine' catə' yebiž de'en yožə lo'o lintern chega'aque'enə'. ⁵ Na' gosə'əzei beṇə' gošagna' ca', na' yoguə' beṇə' ca' gosə'əbezə lega'aque' gosə'ətase' lao chesə'əbeze'enə'. ⁶ Na' do chel, to beṇə' gwne' zižjo, gože' lega'aque': “Bachesyə'əchoj beṇə' gošagna' ca'. Le'e šo'o žjəšagga'acchone'.” ⁷ Na' catə' gože' lega'aque' ca', yoguə' no'ol ca' gosə'əzeche' na' gosə'əque'e bao' de'en zo lao meš che lintern chega'aque'enə'. ⁸ Na' no'ol ca' cui gosə'anitə' probnid gwse'e no'ol

ca' yegueyā': “¿Ebito gon latə' petroly chelen' neto'? la' bachebiž cheto'onə'.” ⁹ Nach no'ol ca' gwse'e lega'aque': “Bito gaquə gonlatə'əto' chele la' de'en de cheto' bito gaquen par yoguə'əcho. Le'e žja'ac le'e žjəxi' chelen' gan' chso'ote'ennə'.” ¹⁰ Nach no'ol ca' cui gosə'anitə' probnidən' ja'aque' jəsə'əxi'e petrolyən'. Na' lao zja'aque' gwxi' petrolyən' besyə'əžin beṇə' ca' choso'ošagna' liž beṇə' byon'. Na' no'ol ca' gosə'anitə' probnid gwso'e lo'o yo'onə' gan' chso'one' gastən' txen len beṇə' ca' chosə'əšagna'anə'. Nach mos ca' bosə'oseyjue' puertən'. ¹¹ Na' catə' besə'əžin no'ol ca' jəsə'əxi' petrolyən' na' gosə'əne' cho'a puertən', gwse'e ben' zo cho'a puertən': “Señor, bsaljwšga puertən' par nič šo'oto'.” ¹² Pero na' ben' zo cho'a puertən' gože' lega'aque': “De'e li chnia' le'e, bito saljua' par šo'ole la' bito nombi'a le'e.”

¹³ Nach goze' Jeso'osən' disipl che' ca': —Ca'aczən' cheyalə' sole probnid batə'əquən' yida', chedə' bito nezele bi ža bi orən' yida' yežlyo nga de'e yoblə, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

Jempl che ben' bocua'anlene' xmose' ca' mechan'

¹⁴ Na' yelə' gwnabia' che Diozən' ben' zo yoban' gwxaquə'əleben ca de'en nga. To beṇə' gwyeje' nasyon zitə'. Na' ze'e se'e goxe' mos che' ca' na' gwlo'e lao na'aga'aque' xmeche'enə' par gwso'onene'en negosy.

¹⁵ Toe' bocua'anlene' gueya' mil pes. Na' yetoe' bocua'anlene' chopa mil. Na' yetoe' bocua'anlene' tmil. Bnežjue'en lega'aque' segon can' chac so'on to toga'aque'. Beyož bene' ca' gwze'e. ¹⁶ Ben' bocua'anlene' gueya' mil le'e gwzolaote chone'

negosy len mechən' na' bene' gan yegueya' mil pes.
 17 Le'egatezə ca' ben ben' bocua'anlene' čopa mil.
 Le'e gwzolaote chone' negosyən' len mechən' na'
 bene' gan yečopa mil. 18 Na' ben' bnežjue' tmil
 gwyeje', jəcuaše'e xmech xane'enə' to lo'o yech de'e
 əgwche'ene' lo'o yon'.

19 Goc sša gwza' xan mos quinga catə' bežine'
 nach bene' mendad ja'ac xnose' ca' laogüe'enə'
 par bosyo'odie' cuent. 20 Na' mosən' ben'
 bocua'anlene' gueya' mil pes bžine' laogüe'enə'
 na' gože'ene': "Xana', ni de de'e gueya' mil de'en
 beño' nada'. Na' babena' gan yegueya' mil." 21 Na'
 xane'enə' gože'ene': "Babeno' de'e güen. Naco'
 mos güen na' syempr chono' complir can' cheyalə'
 gono'. Beno' can' cheyalə' gono' len de'e daon'
 bocua'anlena' le', na' na'a gona' lao na'o de'e
 xenchlə. Gwyo'o na' gona' par nič so' mbalaz
 len nada'." 22 Nach catə' bžin ben' bocua'anlene'
 čopa milən' gože'ene': "Xana', ni de de'e čopa mil
 pes de'en bocua'anleno' nada', na' babenən gan
 yečopa mil." 23 Nach gož xane'en le': "Babeno'
 de'e güen. Naco' mos güen na' syempr chono'
 complir can' cheyalə' gono'. Beno' can' cheyalə'
 gono' len de'e daon' bocua'anlena' le', na' na'a gona'
 lao na'o de'e xenchlə. Gwyo'o na' gona' par nič
 so' mbalaz len nada'." 24 Nach catə' bezžin ben'
 bocua'anlene' tmil, nach gože' xane'enə': "Nga
 de xmecho' de'en bocua'anleno' nada'. Nezda'
 de que le' naco' to beñə' znia. Chelapo' de'en
 gwsa'az beñə' yoblə, na' chotobo' cwseš gan'
 gwso'on beñə' yoblə žin. 25 De'e na'anə' gwya'a
 jəche'ena' to yech na' bcuaša'a xmecho'onə', čhedə'
 bžeba' šə əgwnitla'an. Na' na'a bezi'išgan'." 26 Nach

xane'en gože' le': "iNaco' mos mal, na' naco' xagüed! Chacdo' de que chelapa' gan' gwsa'az beṇə' yoblə, na' chotoba' cwseš gan' gwso'on beṇə' yoblə žin. 27 Na' šə chacdo' chona' ca', ¿bixchen' cui gwlejo' xmecha'an beṇə' yoblə žlac cui gwzoa'? na' na'a babela'a yezi'an len yichjei žalə' ca'." 28 Nach gože' xmose' ca' yelə': "Yeca'ale mechən' de'en bocua'anlena' be'enə' na' əgwnežjwlen ben' banoxə' ši mil pes. 29 Can' naquən, ben' chon güen len de'en chnežjo xane'en le', xane'en gwnežjochcze' che', nič gata' de'e scha'och che'. Pero na' be'enə' cui chgon žin de'en chnežjo xane'en le', yeca'a xane'en de'e da'on bnežjue' le'. 30 Na' ca naquə mos mal nga le'e yebeje' fuerlə gan' lechgualə naquə žchol na' cuežyaše'e na' gaoyejə leye'enə'."

Can' gaquə catə' Jeso'osən' gone' yelə' jostis che yoguə' nasyon

31 Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch, na' catə' yida' de'e yoblə nsa'a yelə' chey che'eni' chia'anə', na' chi'a angl chia' ca' na' cui'a gan' chey che'eni' na' nabi'a. 32 Yoguə' beṇə' ban na' yoguə' beṇə' guat che yoguə' nasyon gona' mendad da'aque' laogua'anə'. Na' catə' banitə' yogue'e na' la'aga'aca'ane' can' chon to beṇə' goye xilə' catə' chbeje' partlə xilə' ca' na' partlə šib ca'. 33 Na' beṇə' ca' zjənaquə beṇə' güen lao Diozən' de'en baboso'ozenague' chia' əgwnitə'əga'aca'ane' cuitan' licha. Pero beṇə' mal ca' əgwnitə'əga'aca'ane' cuitan' yeglə. 34 Na' nada' naca' Rei yapa'a beṇə' ca' nitə' šla'a lican': "Baben Xa' Diozən' par nič le'e zole mba. Le'e da nga par nič gona' ca' nabi'ale txen len nada' can'

banžia Diozən' bia' dezd gwxe yežlyon'. ³⁵ Gona' ca nabi'ale čhedə' catə' gwdona' le'e beŋle de'en gwdaogua'. Na' catə' bgüilda' nis, le'e beŋle de'e güe'eja'. Na' catə' goca' ca beŋə' zitə' le'e bebeile bgüialaole nada' ližlen'. ³⁶ Na' catə' cui gotə' de'e čhaza', le'e beŋle de'e gwyaza'. Na' catə' gocšenda' le'e bedətiple laža'a. Na' catə' gota'a ližya, le'e bedəlanə'əle nada'." ³⁷ Na' yogua' beŋə' güen ca' əse'e nada': "Xanto' ĵbatən' ble'ito' le' gwdono' na' beŋto' de'e gwdaogo'? Na' ĵbatən' bgüildo' na' beŋto' de'e güe'ejo'? ³⁸ Na' ĵbatən' goco' ca beŋə' zitə' na' bebeito' bgüialaoto' le'? Na' ĵbatən' ble'ito' le' cui gotə' de'e čhazo' na' beŋto' de'e gwyazo'? ³⁹ Na' ĵbatən' gocšendo' o goto'o ližya na' bedəlanə'əto' le'?" ⁴⁰ Na' nada' naca' Rein' yapə'əga'aca'ane': "De'e li chnia' le'e, laogüe de'en beyašə'əlažə'əle beŋə' ca' zjənaquə ca biša'a na' ca zana' por ni čhe de'en chso'onlilaž'e'e nada', la'anə'əczə cuitec bi zjəzaque'e par len beŋachən', lencza' nada'an beyašə'əlažə'əle."

⁴¹ Nach beŋə' ca' nītə' yeglə, beŋə' mal ca', yapə'əga'aca'ane': "Le'e cui'izə' ca'alə. Bančoglaon čhele cuiayi'ile yelə' güen de'e mal čhelen'. Le'e žja'ac lo'o yi' gabil de'en cui chyoł, yi' de'en bxen Diozən' gan' yesə'əzi' de'e gwxiye'enə' len angl bzelao čhei ca' castigw zejlicane. ⁴² Le'e žja'ac gabilən' čhedə' catə' gwdona' bito beŋle de'en gaogua'. Catə' bgüilda' bito beŋle de'e ye'eja'. ⁴³ Catə' goca' ca beŋə' zitə' bito bebeile ggüialaole nada' ližle. Catə' cui gotə' de'e čhaza' bito beŋle de'e čhaza'. Catə' gocšenda' na' catə' gota'a ližya, bito bedəlanə'əle nada'." ⁴⁴ Nach lega'aque' yosyo'oži'e

xtiža'a yesə'əne': "Xanto', ĵbatən' gwdono'?, ĵbatən' bgüildo'? na' ĵbatən' goco' beṇə' zitə'?, ĵbatən' cui gotə' de'e chazo'?, ĵbatən' gocšendo'? na' ĵbatən' goto'o ližya na' bito beyaše'eto' le'?" ⁴⁵ Na' catə' yeyož əsi'e nada' ca', yapə'əga'aca'ane': "Laogüe de'en cui beyašə'əlažə'əle beṇə' ca' zjənaquə ca biša'a na' ca zana' por ni che de'en chso'onlilaže'e nada', la'anə'əczə cuitec bi zjəzaque'e par len beṇəchən', lencza' nada'an cui beyašə'əlažə'əle." ⁴⁶ Nach beṇə' mal ca' yesə'əzi'e castigw che xtolə'əga'aque'enə' zejlicane. Pero beṇə' güen ca' yesə'əzoe' len nada' zejlicane.

26

Boso'oxi'e can' so'one' yesə'əzene' Jeso'osən'

¹ Catə' beyož be' Jeso'osən' dižə'an ca', gože' disipl che' ca': ² —Banzele de que yechopə žazən' galə' lni pascw chechon', na' ca na' gaca' lao na' beṇə' contr chia' ca' nič so'ote' nada' yosə'əde'e nada' to le'e yag coroz, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

³ Nach bχoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' beṇə' golə blao che chio'o beṇə' Izrael besə'ədobe' chyo'o che beṇə' gwnabia' che bχoz ca', ben' le Caifas.

⁴ Na' boso'oxi'e naclən' so'one' par yesə'əzene' Jeso'osən' bgašə'əzə na' so'ote'ene'. ⁵ Na' gosə'əne': —Bito gotchone' ža lninə', par nič cui yesə'ədopə beṇə' ca' banitə' lao syodan' na' yesə'ədiləlene' chio'o.

To no'oləbcuase' set zix yichj Jeso'osən'

6 Nach Jeso'osən' len disipl che' ca' ja'aque' Beta-
nia, liž to beṇə' le' Simon. Na' Simon nan' güe'ine'
yižgüe' de'en ne' lepr antslə. 7 Na' catə' besə'əžine'
liž Simonṇə' gwche' Jeso'osən' cho'a mes che'enə'.
Na' ca' chi'e catə'əczlə bžin to no'olə noxe'e to lmet
de yej fin de'e yožə to set de'e lechgualə zaque'e de'e
chlə' zix. Na' no'olən' bcuase' setən' yichj Jeso'osən'.
8 Na' disipl ca' catə' besə'əle'ine' can' ben no'olən'
besə'əže'e na' gwse'e ljuežjga'aque': —žBixchen' con
benditjeine' setən'? 9 Güenchlə žalə' bete'en na'
mech xennə' de'en le'ine' chei əgwnežjue'en beṇə'
yašə'.

10 Na' catə' bene Jeso'osən' xtižə'aga'aque'enə',
nach gože' lega'aque': —žBixchen' chnele che
no'olən'? Güenchgua babene' len nada'. 11 Ca naquə
beṇə' yašə' ca' syempr nitə'əcze' len le'e, pero ca
naca' nada' yešložgan' soa' len le'e. 12 De'en bcuasə
no'olən' setən' yichja'anə' bene' de'e non gone'ene'
nada' žan' so'ote' nada' na' əgaša'a, can' choncho
len cuerp che beṇə' guatən'. 13 De'e li chnia' le'e,
catə' chixjue'ile dižə' güen dižə' cobə' chia'anə' gasə'
laljən doxenlə yežlyo nga, na' leczə' guasə' gwłaljə
dižə'an can' ben no'olən' nga len nada', na' beṇə'
zannə' so'one' xbab ca güennə' bene'.

*Jod Iscariotən' bene' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr
ca'*

14 Gwde de'e quinga, Jod Iscariotən' ben' goquə
txen len disipl ca' šižin gwyeje' lao bχoz əblao ca'
15 par ježe' lega'aque': —žja'aque'ətə' gonle nada' na'
gona' Jeso'osən' lao na'ale?

Nach boso'oxia' beṇə' ca' boso'onežjue'ene'
šichoa mech p̄lat. 16 Nach Jodən' lao orzə

gwzolao gwche'enaogüe' batə'əquən' so latjə gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə'.

Lao gwsa'ogüe' xše' Jeso'osən' blo'ine' lega'aque' naquən' žjasyə'əzalazē'e ca de'en əgwnežjo cuine' so'ot beṇə' le'

17 Na' ža nech ža lṇin' catə'an chsa'ogüe' yetx-til sin cui bi xne'i nchixə, ja'ac disipl ca' gan' zo Jeso'osən' na' gwse'ene': —¿Ga che'endo' žje'eni'ato' de'en gaocho xše' lṇi pascon'?

18 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac lao syodan' liž to beṇə' yežagle na' ye'elene': “Maestrən' ne' de que bazon əžin ža so'ote'ene' na' ližo' nga chene'ene' gaolento'one' xše' lṇi pascon'.”

19 Nach gwso'on disipl ca' can' ben Jeso'osən' mendad, jesə'əsi'ini'e de'en gwsa'olene' le' xše' lṇi pascon'.

20 Na' catə' beyož gwṇen, Jeso'osən' len disipl che' ca' šižin gosə'əbi'e cho'a mesən' gwsa'ogüe'. 21 Na' lao chsa'ogüe'enə' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li əchnia' le'e, to le'e gonle nada' lao na' beṇə' contr ca'.

22 Nach de'e juisy de'e gwsa'aque'ne' catə' beyož gwne' ca', nach to toe' gwse'e le': —Xana', ¿ənada'an gona' le' lao na' beṇə' contr ca'?

23 Nach gože' lega'aque': —To ben' babne' ne'enə' txen len nada' lo'o platən', le'enə' gone' nada' lao na' beṇə' ca'. 24 Banaquəczən so'ot beṇə' nada' can' nyoj Xtižə' Diozən' nan gaquə chia', pero probchguazə be'enə' gon nada' lao na' beṇə' contr ca'. Nca'alə xneze žalə' cuiclə golje'enə'.

25 Nach Jodən', ben' bene' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca', gože'ene': —Maestr, ĵənadən' gona' le' lao na' beṇə' contr ca'?

Jeso'osən' gože'ene': —Nęzczədo' šə le'enə'.

26 Na' lao chsa'ogüe'enə' gwxi' Jeso'osən' yetx-tilən', be'e yelə' choxcwlen che Diozən'. Gwde na' bzoŋje'en nach be'en disipl che' ca', gože' lega'aque': —Le'e gaon. Lennə' cuerp chia'anə'.

27 Nach lecza bexe'e basən' gan' yožə nis oban', na' lao noxe'en be'e yelə' choxcwlen che Diozən' nach boznežjue'en lega'aque' goze'e: —Yoguə'əle le'e ye'ej de'en yožə lo'o bas nga. 28 Lennə' xčhena'anə'. Na' xčhena' na'anə' laljə par ničh yezi'ixen Diozən' xtolə' beṇə' zan, na' de'en laljənnə' solao gaquə de'e cobə de'en ben Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' beṇəchən'. 29 Echnia' le'e na'a zelao che'eja' nis oban'. Pero de yeto de'e yebeichecho mazəchlə can' chebeicho nis oban', lennə' de'en socho mbalaz zejlicane catə'an socho txen gan' nabi'a len Xa' Diozən'.

Jeso'osən' gwne' de que Bedən' cui chebe' šə nombi'ene'

30 Na' beyož gwse'ej gwsa'ogüe' gwso'olē' to imno nach besə'əchoje' ja'aque' ya'a de'en nzi' Olibos. 31 Na' lao zjəngüe'e nezən' Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —Neže' yoguə'əle cuejyichjle nada' por ni che de'en gaquə chia'. Gaquə can' nyoj Xtizə' Diozən' nan: “Gota' beṇə' goye xilə'anə' na' xilə' che' ca' sa'asə'əlasəb.” 32 Pero na' catə' yosban Diozən' nada' ladjo beṇə' guat ca', yobəchda' nada' yeya'a Galilean' cle ca le'e.

33 Nach Bedən' gože' Jeso'osən': —Nada' cuat cuejəyichja' le' la'aṇə'əczə šə yoguə' beṇə' yez-iquə'əchlə yesə'əbejyichjle' le'.

34 Jeso'osən' gože'ene': —Bed, əchnia' le' bito cuež lecon' neže' antslə ze'e gaquə šon las cui chchebo' de que nombi'o nada'.

35 Nach Bedən' gože'ene': —La'aṇə'əczə šə chonclən byen guatlencza' le', bito əṇia' de que bito nombi'a le'.

Na' leczə ca' əgwse' yoguə' disipl che' ca' le'.

Jeso'osən' bene' orasyon lo'o güert de'en nzi' Getsemani

36 Na' catə' Jeso'osən' len disipl che' ca' besə'əžine' latjən' gan' nzi' Getsemani, na' gože' lega'aque': —Ngazə lecue' žlac ša'a de'e na' žjena' orasyon.

37 Na' gwche'e Bedən', len chopə xi'in Sebedeon' Jacobən' len Juannə'. Na' Jeso'osən' gwzolao gwzochgüe' trist, na' de'e juisy de'e goquene' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'. 38 Nach gože' lega'aque': —Tristchgua zo yichjla'ažda'ogua'anə' xte bachonən yelə' got. Lecuezə nga na' sole əṇa'azle len nada'.

39 Nach gwdie' gwyeje' yelatə' delant na' jete'e goscho'alə lao yon' nach bene' orasyonṇə' gwne': —Xa', žəguaquə te ca'azə de'en chi' saca'anə'?, pero bito che'enda' gaquə de'e ṇia' nada', sino gaquə con can' əṇao' le'.

40 Catə'əczlə bežine' gan' nitə' disipl ca' šonə jəyedi'e lega'aque' chəsə'ətase'. Na' gože' Bedən': —Ženi to or bito bchejele əṇa'azle len nada'? 41 Le'e ṇa', na' le'e gon orasyon nič cui co'o gwxiye'en le'e nez mal. Nezda' chene'ele əṇa'azle len nada', pero cui chzoile.

⁴² Na' gosze'e gan' nite'enə' de'e yoblə, jebene' orasyonŋə', gwne': —Xa', šə cui gaquə te ca'azə de'en chi' saca'anə', con can' che'endo' le' gaquə.

⁴³ Na' bezžine' gan' nite'enə' de'e yoblə jeyezdi'icze' bachəsə'ətase' tant bachac šə tasga'aque'. ⁴⁴ Na' gwze'e de'e yoblə gan' nite'enə' jene' orasyonŋə' de'e əgwyon lase, na' gwnacze' can' bagwne'. ⁴⁵ Nach bezžine' gan' nitə' disipl ca' šonə nach gože' lega'aque': —ǰEne'e chtasle? ǰEne'e chonle dezcanz? Diozən' bsele'e nada' golja' beŋach na' na'a bach bžin or chia' par gaca' lao na' beŋə' mal ca' par so'ote' nada'. ⁴⁶ Le'e secha. Le'e šo'o. Baza' ben' gon nada' lažə' na' beŋə' contr ca'.

Jodən' bdie' Jeso'osən' lao na' soldad ca'

⁴⁷ Necho'ete Jeso'osən' dižə' ca' catə' bžin Jodən' ben' naquə cuent lao disipl ca' šižin. Na' žague' zan beŋə' boso'oselə' bχoz əblao ca' na' beŋə' golə blao che chio'o beŋə' Izrael. Na' zjənale'e spad na' zjənlene' no yag. ⁴⁸ Na' Jodən' babzejni'ine' lega'aque' can' gone' par əgwdie' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə', gože' lega'aque': —Ben' gaogua' bxidən', le'enə' senle.

⁴⁹ Na' catə' bžine' gan' zo Jeso'osən' le'e bgüiguə'əte' cuite'enə' na' gože'ene': —Padiox Maestr.

Na' gwdaogüe'ene' bxidən' pero caguə do laže'en bene' ca'. ⁵⁰ Jeso'osən' gože'ene': —Migw chia', ǰbixchen' za'o nga?

Beyož gwne' ca' le'e gosə'əbiguə'əte beŋə' ca' gwso'oxe'ene'.

⁵¹ Na' to ben' naquə txen len Jeso'osən' gwlej spad chen' gw dine'en mos che beŋə' gwnabia' che

bχoz ca', gwχogtechgüe' šla'a nague'ena'. ⁵² Nach Jeso'osən' gože'ene': —Bego'o spad χio'onə' lo'o liže, la' yoguə' beṇə' chso'ot beṇə' len spad, lecə len chsa'atene'. ⁵³ ¿Ebito nezdə' de que gaquə naba' lao Xa'anə' par le'e selə'ate' mazlə gyon šižina mil angl beṇə' əsa'aclen nada'? ⁵⁴ Šə le'e tiləlenle beṇə' quinga par yoslale nada', ¿nacxa gaquən gaquə complir can' nyoj Xtižə' Diozən' nan can' cheyalə' gaquən'?

⁵⁵ Na' lao bazjənoxe'e Jeso'osən', gože' lega'aque': —¿Eca to beṇə' bguannə' chsaquə'əlebele nada' za'acle len spad len yag zedexenle nada'? Yoguə' ža gwchi'a len le'e na' bsed blo'ida' beṇə' lo'o yo'odao' əblaon' na' cui gwzenle nada'. ⁵⁶ Pero laogüe de'en chac yoguə' de'e quinga chac complir Xtižə' Diozən' de'en boso'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtiže'ena' cana'.

Na' lao or na' bosyo'oxonj yoguə' disipl che' ca' gosə'əbejyichje'ene'.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao beṇə' golə beṇə' blao che Izraelən'

⁵⁷ Na' beṇə' ca' gosə'əzen Jeso'osən' gosə'əche'ene' lao Caifasən' ben' naquəch bχoz əblao che χio'o beṇə' Izrael gan' bazjəndobə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' len yez-iquə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' nasyon chechon'. ⁵⁸ Nach Bedən' jənaogüe' Jeso'osən' zitə' zitə'alə xte bžinte' liž bχoz əblaonə', na' gwyo'e chyo'onə' na' jəchi'e len beṇə' ca' zjənaquə xə'ag che yo'odao' əblaonə', chedə' gone'ene' le'ine' naquən' zelao gaquə len Jeso'osən'.

59 Nach yoguə' bχoz əblao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' ṇasyon Izrael chechon' chəsyə'əyilje' beṇə' so'e dižə' contr Jeso'osən' parzə nich so'ote'ene' la'anə'əczə šə dižə' güenlažə'ənə'. 60 Pero goc sša bito besyə'əželene' čhopə beṇə' əso'e dižə' de'en yedile la'anə'əczə beṇə' zan gosə'ənitə' testigw fals contr le'. Gwde na' besə'əchoj yəčhopə testigw fals ca' na' bedile can' gosə'əne'. 61 Na' gosə'əne': —Benga gwne': “Nada' guaquə yočinjə' yo'odao' əblao gan' cho'ela'ocho Diozən', na' lao šonə žazə yeyona'an.”

62 Nach gwzoža' ben' naquəch bχoz əblao gože' Jeso'osən': —¿Ebito bi de bi nao' ca naquə de'e nga chosə'əcuış beṇə' quinga le'?

63 Jeso'osən' bitobi gwne'. Nach gož bχoz əblaonə' le': —Echnia' le' gwna neto' na' bzo Dioz ben' zo zejlicane gaque' testigw šə le len' Crist Xi'in Diozən' ben' gwleje' par gaquəlene' ṇasyon chechon'.

64 Jeso'osən' gože'ene': —Le ben' nao' na' nada'. Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəch. Na' əchnia' le'e, gwžin ža le'ile nada' chi'a cuit Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen, na' ṇabi'a txen len le', na' le'ile nada' yetja' yoban' to lo'o bejw.

65 Cate bene bχoz əblaonə' xtižə' Jeso'osən' gwšo' gwčhezə' xe'enə' la' par le' de'e mal juisyən' gwna Jeso'osən', nach gwne': —Babenecho ṇa'a babžia bnite'e Diozən'. ¿Nochxa testigon' chyažjecho?

66 Na' ¿naquən' əṇale che'?

Nach beṇə' ca' bosyo'oži'en gwse'ene': —Babžia bnite'e Diozən' na' cheyalə' gate'.

67 Nach boso'oža' xene'e cho'alao Jeso'osən', na' gosə'abaže'ene', na' baļe' gosə'əgape'e xague'enə'.

68 Nach gwse'ene': —Šə len' naco' Cristən' ben' gwleј Diozən' par gaquəleno' nasyon chechon', gwneya'ašč gwna neto', ģnon' chgapə' le'?

Bedən' bito gwchebe' šə nombi'e Jeso'osən'

69 Na' lao chac de'e quinga, chi' Bedən' chyo'onə' catə' bžin to no'ol criad che Caifasən' gože'ene': — Ļeczə leno' le' naco' txen len Jeso'os beņə' Galilean'.

70 Na' lao yoguə' beņə' ca' ža'anə', Bedən' bito gwchebe' šə naque' txen len Jeso'osən' na' gože' no'olən': —Bito nezdə' bi dižə'ən cho'o.

71 Gwde beyož gože' no'olən' ca' gwyeje' cha'ašilən', na' bezle'i yeto no'ol criadən' le', na' goze'e beņə' ca' ža'anə': —Benga naque' txen len Jeso'os beņə' Nasaretən'.

72 De'e yoblə bito gwchebe' šə le naque' txen len Jeso'osən' nach bzoe' joramentən' lao Diozən' gože' no'olən': —Bito nombi'a be'enə' nao' ca'.

73 Na' chacczə šlož, gosə'əbiguə' beņə' ca' ža'anə' gosə'əze'e Bedən': —De'e Ļiczə, chono' txen len beņə' ca' chedə' ca nga chnio' ngazə nacia'.

74 Nach Bedən' gože' lega'aque': —Diozən' goņe' nada' castigw šə chonļaža'an nia' bito nombi'a be'enə'. Chzoa' jorament lao Diozən', bito nombi'ane'.

Na' le'e gwchežte to lecw. 75 Nach jəza'alažə' Bedən' can' gož Jeso'osən' le': “Šoņ las gaquə cui chchebo' šə nombi'o nada' catə' cuež lecon'.” Nach beza' Bedən' lechgualē gwchežyaše'e tant de'e goquene'.

27

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao Pilatən'

¹ Na' catə' gwyē'eni' beteyon', yoguə' bχoz əblao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon chechon' besə'ədope' jont na' gosə'əchoglaogüe'en de que so'ote' Jeso'osən'.

² Nach boso'ocheje'ene' na' le'e gosə'əche'ete'ene' jse'ene'ene' lao na' Gobernador Ponsio Pilatən'.

Jodən' beyot cuine'

³ Na' Jodən' ben' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' ca', catə' goche'ine' de que bagoso'ochoḡlaogüe'en so'ote' Jeso'osən', beyejene' de'en bdie' le' lao na' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca'. Nach gwyēje' laoga'aque'enə' par bonežjue' lega'aque' šichoa mech plātən'. ⁴Nach gože' lega'aque': —Malən' bena' bdia' lao na'alēn' to beṇə' cui napə dolə'.

Na' gwse'ene': —Bitobi dolə' napə neto' de'en beno' ca', la' de'e nezzədo'on beno'.

⁵ Nach Jodən' bozale'e mech ca' lo'o yo'oda'o əblaonə', nach beze'e, na' jəyelo'o don' yene' par beyot cuine'.

⁶ Beyož beza' Jodən', bχoz əblao ca' besyə'ətobe' mechən'. Na' gwse'e ljuežjga'aque': —Bito de lsens co'ochon lo'o caj gan' yo'o mech che yo'oda'onə', chedə' la' naquən mech de'en gwduxjwcho par niçh gotcho be'enə'.

⁷ Na' boso'oxi'e yesə'əzi'e to yežlyo de'en de che to beṇə' güen yesə' len mechən'. Na' gosə'əzi'en par to capsant gan' yesə'əcuaše'e beṇə' zitə'.

⁸ Na' yezlyonə' nzi'in “Capsant Chen” xte ža neža chedə' gosə'əzi'en len mech de'en gosə'əyixjue' par gwso'ote' Jeso'osən'. ⁹ Can' goquə par niçh goc

complir can' bzoj de'e profet Jeremiasən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', gan' nan: “Besyə'əzi'e šichoa mech plātən', de'en gwsa'aque balə beṇə' Izrael zaquə' ben' besə'əgue'ine'enə'. ¹⁰ Na' len mechən' gosə'əzi'e yežlyo che to beṇə' güen yesə', can' gwna Xancho Diozən' nada' gaquə.”

Bosə'əcuiše' Jeso'osən' lao Pilatən'

¹¹ Na' bžin Jeso'osən' gwzeche' lao gubernadorən', nach gubernadorən' gože'ene': —¿Elen' naco' Rei che beṇə' Izrael ca'?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Le ben' nao' na' nada'.

¹² Na' bito bi gwna Jeso'osən' ca de'en bosə'ocuiš bχoz əblao ca' le' na' beṇə' golə blao ca'. ¹³ Nach Pilatən' gože'ene': —¿Ebito chendo' catec de'e zan xya nga chsa'ogüe' contr le'?

¹⁴ Pero Jeso'osən' ni to xtiže'enə' bito boži'e, xte bebanchgüeicze gubernadorən'.

Gosə'əchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'

¹⁵ Na' de to costombr de que ža lni pascw əgwsan gubernadorən' to pres, con beṇə' yesə'əṇab beṇə' lao' syoda ca'. ¹⁶ Na' ližya na' de to pres beṇə' zechgua chei naque' beṇə' mal na' le' Barrabas. ¹⁷ Nach Pilatən' gože' beṇə' ca' zjəndobən': —¿Noe' beṇə' quinga chene'ele gwsana'? ¿EBarrabas na' o šə Jeso'os nga ben' chesə'əne' naquə Crist chele?

¹⁸ Gone'ene' əgwsane' Jeso'osən' la' ņezene' ni che de'e zjəžiague'i bχoz əblao ca' Jeso'osən', de'e na'anə' bosə'odie' le' lao ne'enə'.

¹⁹ Ca' chi' Pilatən' gan' chone' yelə' jostisən', bžin to rson de'e bselə' no'ol che'enə' gože'ene': “Bitobi non ben' par bi castigon' əgwnežjo'one', zdaczə

ben' licha. De'e zan de'e bžaglaochgua' bišyele len yel de'e gwneida' por ni che de'en chac che be'enə'.”

20 Na' bxož əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' gosə'əgo'oyele'e beṇə' ca' ža'anə' par yesə'əṇabe' əgwsane' Barrabasən' na' yesə'əṇabe' gone' mendad so'ote' Jeso'osən'. 21 Nach gobernadorən' gože' lega'aque' de'e yoblə: —¿Noe' beṇə' quinga chopə chene'ele gwsana'?

Nach gwse'ene': —Barrabas na'.

22 Pilatən' gože' lega'aque': —¿Bixa gona' len Jeso'os, ben' chesə'əne' naquə Crist chele?

Na' yogue'e gwse'ene': —Bde'e le'e yag corozən'.

23 Nach gož gobernadorən' lega'aque': —¿Bixa de'e mal babene'enə'?

Na' lega'aque' gwso'osye'e zižjoch gosə'əne': —Bde'e le'e yag corozən'.

24 Gocbe'i Pilatən' cuiczə bi de gone'. Bachyalə'əch chso'one' scandl juisy. Nach bsele'e to beṇə' jəxi'e nis par bone'e lao beṇə' ca' ža'anə' na' gože' lega'aque': —Zdaczə bengə licha. Bitobi xbagə'a naquən ca de'en gate', chedə' de'en nezze le'enə' gate'.

25 Nach yoguə' beṇə' ca' gosə'əne': —Xbaguə' neto' na' xbaguə' xi'into' naquən che yelə' got che bengə.

26 Nach bsan Pilatən' Barrabasən'. Gwde na' bene' mendad gosə'əyin soldad ca' Jeso'osən', nach bene' le' lao na'aga'aque' par yosə'əde'ene' le'e yag corozən'.

27 Nach soldad che gobernadorən' gosə'əche'e Jeso'osən' lo'o yo'o che gobernadorən', nach bosyo'otobe' yoguə' soldad ljuežjga'aque' ca'. 28 Na' gosə'əyiṇe' xala'an Jeso'osən' na' bosə'əguacue'ene'

to lachə' color əxna ca de'en chsa'az rei ca'.
 29 Na' gwso'one' to coron de yešə' bosə'ožine'en
 yichje'enə', na' ne'e lichan' bosə'ogoxe'ene' to ya.
 Na' bosə'ozo xibe' laogüe'enə' par gwso'one'ene'
 borl, nach gwse'ene': —jBiba Rei che beṇə' Izrael!

30 Nach bosə'əža' xene'e le', na' besyə'əque'e
 yanə' de'en noxe'enə' na' gosə'əyine'en yichje'enə'.

31 Na' beyož gwso'one' le' borlən', besyə'əyine'
 lachə' color əxnanə' de'en bosə'əguacue'ene'enə',
 na' besyə'əguacue'ene' xacze'. Nach gosə'əche'ene'
 par jəsə'əde'ene' le'e yag corozən'.

Boso'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən'

32 Na' catə' besə'əchoje' syodan' besyə'əžague' to
 beṇə' Sirene le Simon na' la fuers bosə'əgüe'ene'
 coroz che Jeso'osən'.

33 Na' besə'əžine' to latjə gan' nzi' Golgota, zejen
 dižə' latjə che yichj beṇə' guat. 34 Na' bosə'ənežjue'
 Jeso'osən' bino corrient de'e nchixə to rmech zla'
 par ye'eje', pero le' con bnixe'en bito güe'eje'en.

35 Na' catə' beyož bosə'ode'ene' le'e yag corozən',
 soldad ca' gwso'one' xe'enə' rif par gotə'əbia' noe'
 yechelən. Na' de'en gwso'one' ca' goc can' bzoj
 de'e profetən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', gwne':
 “Yosyo'ole'e xalana'anə' entr lega'aque', so'one'en
 rif.” 36 Nach gosə'əbi'e gwsa'ape'ene'. 37 Na' yichj
 yag corozən' gan' de'enə' bosə'ozoje' de'en bcuiš le',
 na' nan: “Bengan' Jeso'osən' Rei che beṇə' Izrael
 ca'.”

38 Na' leczə cana' bosə'ode'e chopə beṇə' bguan
 le'e yechopə yag coroz. Toe' gwda' cuit Jeso'osən'
 licha na' yetoe' cuiten' yeglə. 39 Na' beṇə' ca'
 chse'ej chəsə'əde' gan' da' Jeso'osən' chəsə'əlolə

yichje'enə' gwso'onene' borl, ⁴⁰ gwse'ene': —Len' gwnao' yochinjjo' yo'odao' əblaonə' na' šonə žazə yeyono'on, bosla cuino'. Šə len' naco' Xi'in Diozən', beyetj le'e yag corozən'.

⁴¹ Na' len bχoz əblao ca' na' len beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' len beṇə' fariseo ca', na' len beṇə' golə blao ca', yogue'e gwso'one'ene' borl, na' gosə'əne': ⁴² —Yeziqə'əchlə beṇə' bosle' na' cabi chac yosla cuine'. Šə len' naque' Rei che chio'o beṇə' Izrael, yoletj cuine' le'e yag corozən' na'a na' šejle'echo che'. ⁴³ Le' chonlilaže'e Diozən', la' gwne': “Xi'in Dioz nada'.” Na' le'icho yosla Diozən' le' na'a šə chaquene' che'.

⁴⁴ Na' beṇə' bguan ca' zjəda' le'e yag corozən' cuite'enə' chopə la'a, leczə gwso'one'ene' borl.

Can' goquə catə'an got Jeso'osən'

⁴⁵ Na' do gobiž goc žchol doxen yežlyon' bžinte cheda šonə. ⁴⁶ Na' do cheda šonə Jeso'osən' gwne' zižjo gwne': —Eli, Eli, ĵlama sabactani? —zejen dižə': Dioz chia', ĵbixchen' bagwlejyichjo' nada'?

⁴⁷ Na' catə' gwse'enene' xtiže'enə', balə beṇə' nitə' galə'əzə gosə'əne': —Chaxe' profet Liazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

⁴⁸ Nach bchoj to beṇə' gwsa'adoe' jəxi'e to sponj na' bosgaže'en bino corrient de'en cui bi nchixə, na' bzo'en to lao ya dao' na' bosšine'en cho'a Jeso'osən' par nich güe'eje'en. ⁴⁹ Na' yebale' gwse'e be'enə': —Gwlezə. Yešc šə yidə Liazən' par yosle'ene'.

⁵⁰ Nach bisya'a Jeso'osən' zižjo na' be'e latjə bchoj grasy che'enə' gote'. ⁵¹ Na' lao orən' catə'an got

Jeso'osən', ca naquə lachən' de'en ze lo'o yo'odao' əblaonə' gwchezə gwcholən gwza'azə yiçhjei bechojte che'elə. Na' lechguale gwxo' xte gwso'oxj yej ca'. ⁵² Na' leczə xte besyə'əyaljo bloj ba ca'. Na' zan de'e beṇə' ca' gwso'onlilažə' Diozən' besyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca'. ⁵³ Nach catə'an beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca', besyə'əchoje' lo'o ba čhega'aque' ca', na' jəya'aque' Jerosalennə' gan' naquə syoda čhe Diozən'. Na' jəsyə'əlo'e laoga'aque' lao zan beṇə' lao' syodan'.

⁵⁴ Na' leczə lao orən' catə'an got Jeso'osən', capitannə' len soldad čhe' ca' nite'e chsa'ape' Jeso'osən'. Na' besə'əžebchgü'e catə' besə'əle'ine' can' gwxo' na' bichlə de'e ca' goquə, na' gosə'əne': —De'e liczə benga naque' Xi'in Dioz.

⁵⁵ Na' leczə nitə' zan no'olə latjən' beṇə' gosə'əzecha zitə'ələ na' besə'əle'ine' can' goquən'. No'ol quinga gosə'ənaogü'e Jeso'osən' catə' beze'e Galilean' par chsa'aclene' le' len bi de'e chyažjene'.

⁵⁶ Na' len no'ol quinga gwzo Maria beṇə' Magdala, na' leczə len Maria ben' naquə xna' Jacob na' Jwse, na' leczə ca' xna' Jacob na' Juan xi'in Sebedeon'.

Bosə'əcuaš'e Jeso'osən'

⁵⁷ Na' zo to beṇə' gwni'a beṇə' Arimatea le' Jwse, leczə goque' disipl čhe Jeso'osən'. Na' catə' bachzolaο chexjw že'enə' ⁵⁸ Jwsen' gwyeje' lao Pilatən' jəyənabe' cuerp čhe Jeso'osən'. Nach Pilatən' bene' mendad bosyo'onežjue'ene' cuerp čhe Jeso'osən'. ⁵⁹ Nach Jwsen' bego'o lao ne'e cuerp čhe'enə' na' blaže'ene' to lachə' de'e nyach. ⁶⁰ Ca naquə Jwsen' bazo to bloj ba čhe' de'e cobə de'e gwče'ene' le'e yej, na' lo'o ba čhe' na' gwlo'e cuerp čhe Jeso'osən'

na' bl_ole' to yej xen de'e bseyjue'ene' cho'a ban'. Nach beze'e. ⁶¹ Na' Maria be_nə' Magdalan', na' yeto Maria yoblə, jəsə'əchi'e cho'a banə'.

Boso'ozoe' be_nə' chsa'ape' ba che Jeso'osən'

⁶² Na' beteyo, gwde žan' catə'an choso'osi'ini'e de'en chse'ej chsa'ogüe' ža l_ni pascon', besə'ədobə b_xoz əblao ca' na' be_nə' fariseo ca' par ja'aque' gan' zo Pilatən'. ⁶³ Na' gwse'ene': — Señor, bajəyeza'alažə'əto' can' gwna de'e be_nə' goxoayaguən' can' nembane' gwne': “Yeyon ža yebana' ladjo be_nə' guat ca'.” ⁶⁴ Bselə'əšga be_nə' žjəsə'ədape' cho'a banə' lao šonə ža, nič cui žja'ac disipl che' ca' še'elə žjəsyə'əleje' cuerp che'enə' na' əse'e be_nə' de que babebane' ladjo be_nə' guat ca'anə'. La' š əsa'aque be_nə' de que bebane' ladjo be_nə' guat ca', gonchən mal cle can' benən antslə catə'an b_xoayague' be_nə' par gwsa'aque' de que Diozən' bsele'ene'.

⁶⁵ Nach Pilatən' gože' be_nə' ca': — Go_na' le'e soldad ca'. Le'e che'ega'aque' par əsa'ape'en ga zelao yesə'əzaque'ene'.

⁶⁶ Nach ja'aque' len soldad ca' na' boso'očiše'e sey le'e yejən', na' boso'onite'e soldad ca' gwsa'ape' ban'.

28

Jeso'osən' bebane' ladjo be_nə' guat ca'

¹ Na' catə' gwde ža dezcanz chechon', bal dmi_gw Maria be_nə' Magdalan', na' Maria ben' yeto, ja'aque' jəsə'əgüe' cho'a banə'. ² Na' goquən' lechgualə gwxo' chedə' angl che Xanchon' betje' yoban', na' bžine' gwcue'e yej de'en nseyjw cho'a

ban', na' gwchi'e lao yejən'. ³ Na' anglən' lechgualē chactit cho'alaogüe'enə' caczə ga chep yes na' xala'ane'enə' naquən šyiš xilə' juisy caczə be'eyə'. ⁴ Na' catə' besə'äle'i beṇə' gop ca' le', lechgualē besə'əžbe' xte gosə'əxize' na' gosə'əbixē' gwsa'ate' šlat. ⁵ Pero na' anglən' gože' no'ol ca': —Bito žeble. Nada' ṇezda' de que Jeso'osən' ben' boso'ode'e le'e yag coroz nan' cheyilje. ⁶ Notoch no nla' nga. Babebane' ladjo beṇə' guat ca', can' gwnacze'. Na' le'e da le'e ggüia latjə ga nga bosə'əxoe' cuerp che'enə'. ⁷ Ležjəya'acdo le'e žjəyedixjue'i disipl che' ca' de que babebane' ladjo beṇə' guat ca'. Na' ye'ega'aclene' de que gwyobe Jeso'osən' yežine' Galilean' cle ca le'e na' Galilea na' le'ilene'. Can' ben Diozən' mendad detixjue'ida' le'e.

⁸ Nach no'ol ca' besa'aque' cho'a banə' do chesə'əžbe' pero lechgualē chesyə'abeine', zjəya'acdoe' zjəsyə'ədixjue'ine' disipl ca' dižə' cobən' de'en gož anglən' lega'aque'. ⁹ Na' lao zjəya'aque' zjəsyə'ədixjue'ine' apostol ca' can' goquən', besyə'əžague' Jeso'osən' tnez. Nach gože' lega'aque': —Dioxei.

Na' no'ol ca' gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən', boso'ozo xibga'aque' laogüe'enə', na' gosə'əyele'e ṇi'enə' tant besyə'abeine', na' gwso'elaogüe'ene'. ¹⁰ Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito žeble. Le'e žjəyedixjue'i beṇə' lježjcho ca' de que cheyalə' əžja'aque' Galilean' ničh na' yesə'äle'ine' nada'.

Beṇə' gop ca' jəsyə'ədixjue'ine' bχoz ca' can' bagoc

¹¹ Na' catə' beza'ac no'ol ca' cho'a ban', balə' soldad ca' beṇə' ca' gwsa'apə ba che Jeso'osən' ja'aque' syodan' jəsyə'ədixjue'ine' bχoz əblao ca' can'

bagoquən'. ¹² Nach besyə'ədobə bχoz əblao ca' len beṇə' golə blao che ṇasyon chechon' bosə'əxi'e naclə so'one' ca naquə de'en əgwse' soldad ca' lega'aque'. Na' beyož bosə'oxi'enə', bosə'onežjue' soldad ca' de'e s̄cha'o mech. ¹³ Gwse'e lega'aque': —Šə no əṇabe le'e bin' goquən', na' ye'ega'aclene' de que še'elə lao chtasle, disipl che' ca' besyə'əbeje' cuerp che'enə' lo'o ban' na' besyə'əyo'en ga yoblə. ¹⁴ Na' šə gubernadorən' yenene' dižə' quinga, neto' žjəyeye'exento'one' par ničh cui əže'e le'e na' par ničh cui gone' le'e castigw.

¹⁵ Na' soldad ca' gosə'əzi'e mechən' de'en bosə'ənežjue' lega'aque', nach gwso'one' con can' gwse' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' lega'aque'. Na' yoguə' can' gosə'əna soldad ca' gosə' gwłaljən doxen gan' nitə' beṇə' Izrael gwlaž chechon'. Na' xte ža ṇeža beṇə' gwlaž chechon' chse'ejle'e xtižə' soldad ca'.

Jeso'osən' bene' mendad əso'e xtiže'enə' yoguə' ṇasyon

¹⁶ Nach disipl che Jeso'osən' beṇə' ca' šnej ja'aque' Galilean' par jəsyə'əšague' Jeso'osən' to lao ya'a gan' bene' mendad yesyə'əžague'. ¹⁷ Na' catə' besə'əle'ine' Jeso'osən', gwso'elaogüe'ene'. Pero bia'aczə to chope' gwsa'acžejlaže'e šə le'enə'. ¹⁸ Nach bgüiguə' Jeso'osən' gan' nite'enə' na' gože' lega'aque': —Baben Diozən' par ničh chnabi'a doxen yoban' na' yežlyon'. ¹⁹ De'e na'anə', le'e žja'ac le'e žjəsed le'e žjəlo'i beṇə' ca' ža' yoguə'əloł ṇasyon par ničh əsa'aque' disipl chia'. Na' le'e gwchoaga'aque' nis par ničh yesə'əlo'e de que chso'onlilaže'e Xacho Diozən', na' nada' Xi'ine', na'

Spirit che'enə'. ²⁰ Na' əgw̥səd əgw̥lo'iga'aquelene'
par nich so'one' yoguə'əlol de'en babena' mendad
gonle. Nada' zocza' len le'e yoguə' ža xte ca te che
yežlyon'.

De'e na'azən' chzoja'.

**Testament Cobə de'en choe' dižə' che ancho
Jesocristən'
New Testament in Zapotec, Yatzachi (MX:zav:Zapotec,
Yatzachi)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yatzachi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yatzachi [zav], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yatzachi

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
d439ce34-67af-5db7-b82c-f44ad9932db2